

Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2021–2027 m. programos trečiojo prioriteto „Sąlygų tvariai mėlynajai ekonomikai pakrantės rajonuose ir salų bei krašto gilumos vietovėse sudarymas ir žvejybos bei akvakultūros bendruomenių vystymosi skatinimas“ priemonių „Vietos plėtros strategijų rengimas“ ir „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašo
5 priedas

ŠVENTOSIOS ŽUVININKYSTĖS REGIONO VIETOS VEIKLOS GRUPĖ

VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA

ŠVENTOSIOS ŽVEJYBOS IR AKVAKULTŪROS REGIONO VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA 2023-2027 m.

PALANGA

2023

TURINYS		Psl.
I DALIS. KAS MES: ESAMA SITUACIJA IR MŪŠŲ SIEKIAI		
1.	ŽVVG vertybės, ŽVVG teritorijos vizija iki 2027 m. ir ŽVVG misija	3–5
2.	ŽVVG teritorijos socialinės, ekonominės bei aplinkos situacijos ir gyventojų poreikių analizė	6–34
3.	ŽVVG teritorijos stiprybės, silpnybės, galimybės ir grėsmės (toliau – SSGG)	35–36
4.	ŽVVG teritorijos plėtros poreikių nustatymas prioritetine tvarka	37
II DALIS. KOKIE MŪŠŲ PRIORITETAI IR TIKSLAI?		
5.	VPS prioritetai, priemonės ir veiklos sritys	38
6.	VPS prioritetų, priemonių ir veiklos sričių sąsaja su EJŖŽAF konkrečiais tikslais	39
7.	VPS sąsaja su ŽVVG teritorijos strateginiais dokumentais, Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategija (toliau – ESBJS), Lietuvos akvakultūros sektoriaus plėtros 2021–2027 m. planu	40–43
III DALIS. KAIP PASIEKSIME UŽSIBRĖŽTUS TIKSLUS?		
8.	LEADER metodo principų bei horizontaliųjų principų ir prioritetų įgyvendinimas	44–53
9.	VPS priemonių ir veiklos sričių aprašymas	54–58
10.	VPS įgyvendinimo veiksmų planas	59–62
11.	VPS finansinis planas	63–64
12.	VPS įgyvendinimo rodikliai	65–66
13.	VPS įgyvendinimo vidaus stebėseną ir valdymas	67–74
IV DALIS. PRIEDAI		
1 priedas.	Šventosios ŽRVVG įstatai	75–82
2 priedas.	Šventosios ŽRVVG Valdybos darbo reglamentas	83–86
3 priedas.	Šventosios ŽRVVG narių sąrašas	87
4 priedas.	Šventosios ŽRVVG valdybos narių sąrašas	88
5 priedas.	Šventosios ŽVVG teritorijos situacijos analizei naudojama naujausia statistinė informacija	89–114
6 priedas.	Šventosios ŽRVVG Visuotinio narių susirinkimo protokolas Nr. 35 (2023-03-27)	115–120
7 priedas.	Šventosios ŽRVVG administravimo ir finansų valdymo darbuotojų CV	121–131

I DALIS. KAS MES: ESAMA SITUACIJA IR MŪSŲ SIEKIAI

1. ŽVVG vertybės, ŽVVG teritorijos vizija iki 2027 m. ir ŽVVG misija

1.1.

Informacija apie ŽVVG

Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupė yra įsteigta 2013 m. liepos 24 d., steigiamasis Šventosios ŽRVVG susirinkimas įvyko 2013 m. liepos 14 d.

Asociacijos Šventosios ŽRVVG steigėjų iniciatyvinę grupę sudaro 3 steigėjai: Vaidas Šimaitis, Antanas Valiukas, Vytautas Mockus. Šventosios ŽRVVG būstinė yra Palangos mieste, Mokyklos g. 62 K3-35.

Pagal Šventosios ŽRVVG įstatus asociacija Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupė apima Palangos miesto teritoriją. Asociacija yra ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo. Asociacija veikia laikydamasi Lietuvos Respublikos įstatymų, Vyriausybės nutarimų, kitų teisės aktų.

Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupės veikla yra grindžiama partneryste tarp trijų sektorių – pilietinės visuomenės, verslo ir vietos valdžios, Šventosios ŽRVVG įstatuose yra užtikrinta, kad nė viena interesų grupė nekontroliuotu sprendimo priėmimo, pagal dalis: pilietinės visuomenės atstovai Šventosios ŽRVVG sudaro – 45,4% (arba 5 atstovai), verslo atstovai – 27,3% (arba 3 atstovai) ir vietos valdžios atstovai Šventosios ŽRVVG valdyboje sudaro 27,3% (arba 3 atstovai).

Aukščiausias ŽRVVG valdymo organas yra **visuotinis narių susirinkimas**, kuris ketverių metų kadencijai renka ŽRVVG pirmininką, valdybą. Visos Šventosios ŽRVVG valdymo organų funkcijos reglamentuotos Šventosios ŽRVVG įstatuose (*Šventosios ŽRVVG įstatai Nr. 1 priede*).

ŽRVVG valdyba yra kolegialus valdymo organas, vadovaujantis ŽRVVG veiklai, susidedantis iš 11 valdybos narių. ŽRVVG valdyba yra pavaldi visuotiniam ŽRVVG narių susirinkimui ir atlieka visas jai pavestas funkcijas. ŽRVVG valdybos darbo tvarką nustato jos priimtas ŽRVVG valdybos darbo reglamentas (*Šventosios ŽRVVG Valdybos darbo reglamentas Nr. 2 priede*). Šventosios ŽRVVG jungia 8 juridinius asmenis – tai įvairios organizacijos, įstaigos ir įmonės veikiančios Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupės teritorijoje, jie į Šventosios ŽRVVG Valdybą yra delegavę 11 narių. 3 juridiniai asmenys nėra delegavę narių į valdybą. (*Šventosios ŽRVVG narių sąrašas Nr.3 priede; Valdybos narių sąrašas Nr. 4 priede*).

ŽRVVG pirmininkas – vienasmenis valdymo organas – renkamas ŽRVVG visuotinio narių susirinkimo. ŽRVVG pirmininkas renkamas ketverių metų kadencijai. Šventosios ŽRVVG pirmininkas yra iš valdybos pirmininkas.

Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupės tikslai:

- ✓ Rengti ir įgyvendinti vietos plėtros strategiją finansuojamą iš Europos jūrinių reikalų ir žuvininkystės fondo bei Lietuvos Respublikos biudžeto, kurioje būtų nustatyti žvejybos ir akvakultūros regiono plėtros prioritetai, tikslai bei priemonės jiems pasiekti;
- ✓ Skatinti Šventosios jūrų uosto plėtrą, kuriant vietos žvejams palankią infrastruktūrą;
- ✓ Didinti žuvininkystės sektoriaus konkurencingumą bei žuvininkystės produktų vertę;

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pertvarkyti ekonominę veiklą skatinant pakrančių ir vandens turizmą; ✓ Vystyti mažos apimties žuvininkystei ir turizmui skirtą infrastruktūrą bei paslaugas ; ✓ Stiprinti ir saugoti žuvininkystės regionų aplinką, gyvenvietę, kurioje vykdoma žuvininkystės veikla bei atnaujinti ir pritaikyti visuomenės poreikiams ŽRVVG teritorijoje esančius gamtos, kultūros ir architektūros paveldo objektus; ✓ Skatinti žuvininkystės regionuose veikiančių grupių tarpregioninį ir tarpvalstybinį bendradarbiavimą; ✓ Stiprinti gebėjimus sėkmingam žuvininkystės regionų plėtros strategijos rengimui bei jos įgyvendinimui ; ✓ Nuolatos organizuoti žuvininkystės sektoriaus darbuotojų mokymus; <p>Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupė vietos plėtros strategijos įgyvendinimui turi pakankamus žmogiškuosius išteklius, yra tinkamai paskirstytos jų funkcijos ir atsakomybės. Už vietos plėtros strategijos įgyvendinimą atsakingas vietos plėtros strategijos administravimo vadovas, turintis aukštąjį universitetinį išsilavinimą ir daugiau nei 20 metų darbo patirtį projektų valdymo srityje, už vietos plėtros strategijos viešinimo veiklų įgyvendinimą atsakingas viešųjų ryšių specialistas turintis aukštąjį universitetinį išsilavinimą ir daugiau nei 20 metų darbo patirtį projektų administravimo ir projektų veiklų viešinimo srityse. Vietos plėtros finansininkas turi aukštąjį išsilavinimą buhalterinės apskaitos tvarkymo srityje ir daugiau nei 6 metų darbo patirtį buhalterinės apskaitos tvarkymo ir / arba finansų valdymo srityse, įgyvendinant vietos plėtros strategijas.</p>
1.2.	<p>ŽRVVG vertybės</p> <p>Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupė vadovaujasi vertybėmis, kurios buvo suformuotos įsteigus vietos veiklos grupę, įvertinus visų ŽRVVG narių patirtį, lūkesčius ir interesus. Šventosios ŽRVVG įgyvendinama vietos plėtros strategiją nuolatos bendraus su vietos bendruomene, vietos savivaldos institucijomis – Palangos miesto savivaldybės administracija: Šventosios seniūnijos darbuotojais bei su SĮ Šventosios jūrų uosto direkcija, vietos verslinės žvejybos atstovais.</p> <p>Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupės vertybės rodo jos įsipareigojimus visiems ir užtikrinta visų grupės narių gerovę, tai yra:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Atvirumas naujiems nariams</i>, kitokiam požiūriui, pozityvioms iniciatyvoms, dialogui, naujovėms. – <i>Profesionalumas</i> – savo darbo išmanymas, lankstumas bei nuolatinis tobulėjimas, įgyvendinant vietos plėtros strategiją ir administruojant viešąsias lėšas. – <i>Bendravimas ir bendradarbiavimas</i> – tiek organizacijoje, tiek ir už jos ribų, tam, kad drauge būtų pasiekti maksimalūs rezultatai. – <i>Atsakomybė už savo veiksmus ir įsipareigojimas</i>. – <i>Lygiateisiškumas</i>, vykdomos veiklos skaidrumas, priimamų sprendimų teisingumas. – <i>Pažangumas, inovatyvumas, novatoriškumas ir realistiškumas</i> – nuolat ieškant naujovių, jas diegiant ir tobulinant savo veiklą. – <i>Pagarba, sąžiningumas, tolerancija</i>. – <i>Savanorystė ir patriotiškumas</i>.

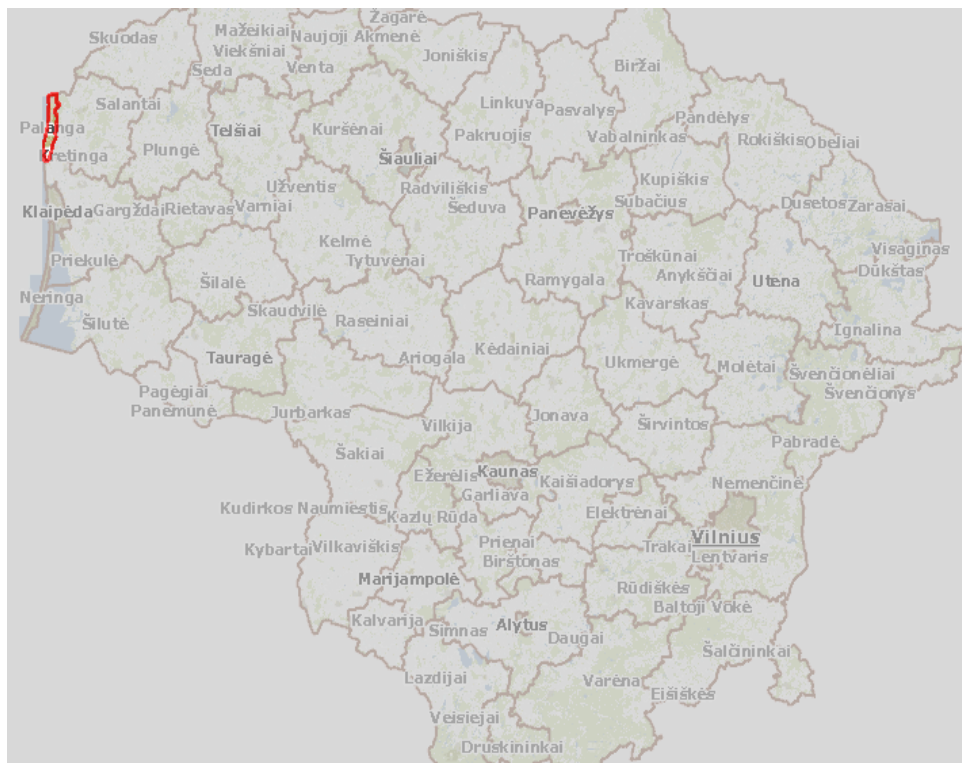
	<p>Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupės iškeltos vertybės užtikrina ŽRVVG veiklos skaidrumą, efektyvumą ir sėkmingą užsibrėžtų tikslų siekimą. Tai laiko patikrintos vertybės, kuriomis Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupė vadovaujasi nuo pat Šventosios ŽRVVG įkūrimo.</p>
1.3.	<p>ŽVVG teritorijos vizija iki 2027 m. Šventosios ŽRVVG teritorija – tai tvari, atvira, saugi ir patogi teritorija su aktyvia žvejų bendruomene, puoselėjamomis unikaliomis žvejybos verslo tradicijomis, konkurencingomis ir inovatyviomis turizmo pramogomis ir paslaugomis bei savalaikiai vystoma, žvejų poreikius atitinkančia infrastruktūra, kuriamu moderniu Šventosios jūrų uostu, patrauklia aplinka gyvenimui, darbui ir poilsiui.</p>
1.4.	<p>ŽVVG misija ŽRVVG teritorijos žuvininkystės bendruomenės, verslo ir valdžios įsitraukimas į Šventosios žuvininkystės regiono vystymą, pagrįstas bendruomenės inicijuota vietos plėtra bei inovatyviomis mokslo ir tvarios ekonomikos augimo prielaidomis. ŽRVVG vietovės išskirtinumas, aplinka ir išteklių naudojama ŽRVVG teritorijos plėtrai. ŽRVVG veiklos tikslai ir rezultatai nukreipti į kuo spartesnę ŽRVVG teritorijos tvarią ekonomikos pažangą ir gyventojų užimtumo didinimą bei regiono darnaus vystymosi užtikrinimą.</p>

2. ŽVVG teritorijos socialinės, ekonominės bei aplinkos situacijos ir gyventojų poreikių analizė

2.1. Pagrindiniai ŽVVG teritorijos duomenys, teritorijos išskirtinumas, identitetas ir gamtos išteklių analizė

Šventosios ŽRVVG atstovaujama teritorija – Palangos miesto savivaldybės teritorija.

Geografinė padėti ir administracinis Palangos miesto teritorijos suskirstymas

1 paveikslas. Palangos miesto geografinė padėtis.

Palangos miesto savivaldybė yra Lietuvos Šiaurės vakaruose, įsikūrusi prie Baltijos jūros, 25 km į šiaurę nuo trečiojo pagal gyventojų dydį Lietuvoje miesto Klaipėdos.

Palangos miesto savivaldybės teritorija užima 79 kv. km., iš kurio 39 proc. sudaro miškai, 32 proc. – naudmenos, 2,4 proc. - keliai, 15 proc. užstatyta teritorija, 3 proc. – vanduo, 8 proc. – kita žemė (**R1**)¹.

Palanga yra didžiausias Lietuvos kurortas, kuriame gyvena kiek daugiau nei 19 756 gyventojų (2023-01-01 Registrų centro duomenimis), analizuojant LR statistikos departamento duomenis gyventojų skaičius (dėl Statistikos departamento naudojamos duomenų apdorojimo sistemos skiriasi, 2020 – 16 159 gyventojai; 2021 – 16 862 gyventojai; 2022 – 17 736 gyventojai) (**R2**)². Palangos miesto savivaldybės nuolatinių gyventojų skaičiaus augimas pastaruosius 5 metus yra svarbus kriterijus, išskiriantis Palangos miesto savivaldybę visos Lietuvos kontekste.

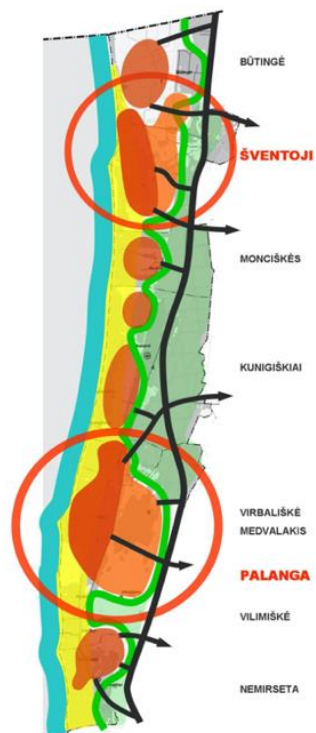
Palangos mieste yra vienintelė Šventosios seniūnija, kuriai priklauso Šventosios ir Būtingės gyvenvietės ir taip pat aštuonios seniūnaitijos – Palangos, Kunigiškių, Nemirsetos, Vilimiškės, Virbališkės, Medvalkio, Šventosios, Monciškių ir Būtingės (žr. 2 paveikslą). Miestas šiaurėje ribojasi su Latvijos Respublika, rytuose Kretingos bei Klaipėdos rajonais, pietuose – Klaipėdos rajonu, vakaruose – su Baltijos jūra (**R3**)³.

¹ <https://www.nzt.lt/go.php/lit/Lietuvos-respublikos-zemes-fondas;>

² <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/>

³ www.palanga.lt/doclib/e4hdbi420inay76vfuq824mddj7mpaxb

Vilniaus politikos analizės instituto atlikto „Savivaldybių gerovės indekso“ tyrimo rezultatai parodė itin tvarią Palangos miesto plėtrą, vertintos socialinio saugumo, gyvybingos ekonomikos ir sveikos demografijos sritys. Išduotų statybos leidimų skaičius viršijo visus pastarųjų metų rekordus ne tik regiono, bet ir nacionaline apimtimi. Palangos miesto patrauklumas taip pat atsispindi jo objektų tvariame išdėstyme bei patogiame pasiekime įvairiomis transporto priemonėmis bei pėsčiomis (**R4**)⁴.

URBANIZUOTOS TERITORIJOS:
GYVENAMOSIOS TERITORIJOS
MIŠRIOS (GYVENAMOSIOS,
POILSIO, KOMERCINĖS)

POILSIO TERITORIJOS:
POTENCIALIOS POILSIAVIMIUI
(MIŠKŲ, PIEVŲ IR KT. ŽELDINIŲ)
TERITORIJOS DAUGIAUSIAI
SUSIJĘ SU AKVATORIJĄ

2 paveikslas. Kurorto centrų ir pocienų sistema
Šaltinis: Palangos miesto bendrasis planas

Viena iš svarbių kurorto stiprybių yra išvystyta sveikatingumo sektoriaus infrastruktūra bei kokybiškų paslaugų teikimas. O integrali sporto, kultūros ir sveikatingumo sektorių darna teikia postūmį kurtis naujiems verslams bei dar labiau siekti dermės inovatyvios infrastruktūros kūrimo, tiek kokybiškų paslaugų teikime.

Palanga – didžiausias, seniausias ir populiariausias Lietuvos kurortas, kuriame puikiai išvystytas apgyvendinimo, maitinimo ir pramogų įstaigų tinklas, sukurtos ir puoselėjamos rekreacinės erdvės, dviračių ir pėsčiųjų takai, vystomos vandens pramogos. Kurorte gausu kultūros įstaigų, gamtos, kultūros, istorijos bei urbanistinio, architektūrinio paveldo objektų. Šalia Palangos kurorto senosios dalies yra Šventosios seniūnija su Būtingė, Nemirseta. Šiose teritorijose gausu rekreacinių erdvių ir objektų:

Palangos miesto gamtinės ir kultūrinės vertybės ir išteklių, jų pritaikymas žvejybai ir rekreacijai

Palangos miesto teritorija pasak Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano (patvirtinto 2021 m. rugsėjo 29 d. Nr. 789 „Dėl Lietuvos respublikos teritorijos bendrojo plano patvirtinimo“) **Palanga yra plėtojamas kurortas su Nacionalinės reikšmės kultūros paveldo, urbanistinio ir etnokultūrinio paveldo arealais, gausiais archeologinio paveldo arealais, architektūrinio paveldo statinių ir statinių kompleksų arealais, prioritetinėmis kultūros paslaugų efektyvinimo teritorijomis. Tai Nacionalinio lygmens rekreacinio aptarnavimo centras su didelio rekreacinio potencialo teritorijomis su esamomis ir vystomomis dviračių trasomis (R5)**⁵.

⁴ www.vrsa.lt/data/public/uploads/2023/03/d1_lietuvas-savivaldybiu-indeksas-2022-03-01.pdf

⁵ <https://e-seimasx.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/ab6b8b21266f11ec99bbc1b08701c7f8;>

Palangos miesto teritorija pasižymi unikaliu kraštovaizdžiu, miškų, vandens telkinių gausa, turtinga įvairiais gamtiniais ištekliais, ypač nacionalinės, regioninės reikšmės vandens telkiniais ir saugomomis teritorijomis: net 25 km Baltijos jūros pakrante, Šventosios upe, kuri Šventojoje įteka į Baltijos jūrą, per Palangos miestą tekančia Rąžės upe ir mažesniu Ošupio upeliu. Palangos miesto pietinės dalies miškai ir kitos paskirties teritorijos priklauso Mažosios Lietuvos saugomų teritorijų direkcijos Pajūrio regioniniam parkui, šiaurinėje miesto dalyje plyti Kalgraužių – Šventosios miškų masyvas.

Žinoma didžiausias rekreacinis – turistinis potencialas yra Baltijos jūros, kurioje ir yra vystoma Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupės narių verslinė žvegyba.

Palangos miesto senoji dalis yra paskelbta kultūros paveldo teritorija, šioje teritorijoje yra ribojamos naujos statybos ir kita ūkinė veikla. Šioje miesto dalyje yra išlikusių daug medinės architektūros paveldo objektų – medinių vilų, sakralinio paveldo – Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia, pietinėje senosios Palangos dalyje plyti 104 ha Birutės parkas jis suprojektuotas ir įrengtas grafų Tiškevičių sumanymu, Birutės ir Naglio kalnai **(R6)**⁶

Gausu kultūros ir gamtos paveldo objektų ir Šventosios seniūnijos teritorijoje – dažniausia tai archeologijos paminklai – Janmarienburgio senjojo miesto vieta, Šventosios senovinės gyvenvietės vieta, Būtingės ažuolas ir Būtingės paukščių pelkės ornitologinis ir geomorfologinis draustiniai, Žemaičių alka su senjojo Šventosios jūrų uosto liekanomis – senaisiais mediniais molų poliais.

Trumpai tariant Palangos miestas yra unikalus savo gamtine ir kultūrine aplinka, nes šioje teritorijoje aptinkame 116 gamtos, istorijos ir kultūros paveldo objektų, kurie puikiai žinomi tiek Lietuvoje, tiek ir užsienyje.

Vertinant pagal esamas vertybes, Palangos mieste yra:

- 15 vnt. – gamtos paveldo objektų;
- 4 vnt. – archeologijos paveldo objektai;
- 6 vnt. – religiniai ar religinio paveldo objektai;
- 6 vnt. – muziejai (savarankiški ar Nacionalinių muziejų padaliniai);
- 14 vnt. – istorijos paveldo objektai;
- 9 vnt. – žymių žmonių gyvenimo ar vasarojimo vietos;
- 24 vnt. – dailės objektai (skulptūros ir paminklai);
- 20 vnt. – pramoginių (kultūros, sporto ir kitų) objektų;
- 18 vnt. – architektūros paveldo (vilų) objektų.

Gamtos, istorijos, kultūros objektai suponuoja palankią aplinką įvairių turizmo rūšių ir pramogų vystymui Palangos mieste, Šventosios seniūnijos teritorijoje **(R7)**⁷.

Aplinkos ir vandens kokybė, energetinė infrastruktūra, atsinaujinantys ištekliai

⁶ https://lt.wikipedia.org/wiki/Palanga#Miesto_dalys;

⁷ https://www.visit-palanga.lt/wp-content/uploads/2022/12/1_Objektu-pasiekiamumo-dviraciais_buketlas-1.pdf;

Kalbant apie inovatyvias paslaugas Palangos miesto teritorijoje, būtina pažymėti Palangos miesto savivaldybės įgyvendintą projektą „Elektromobilių įkrovimo infrastruktūros plėtra Palangos mieste“ (**R8**)⁸, kurio metu turėjo būti įrengtos 2 elektros įkrovimo stotelės – viena Palangoje, o kita Šventojoje. Remiantis Baltosios knygos tikslais bei Nacionalinės susisiekimo plėtros 2014–2022 m. programos nuostatomis, šalyje turi būti didinamas elektra ir kitais atsinaujinančiais energijos ištekliais varomų transporto priemonių skaičius, šiuo metu mieste yra iš Palangos miesto savivaldybės biudžeto išlaikomos 3 greito įkrovimo stotelės ir 1 lėto. Užtikrinant efektyviai veikiančią infrastruktūrą, Palangos miesto savivaldybė nuolat skatina verslo įmones prie paslaugų teikimo vietų įrengti įkrovimo stoteles, o statybos sektoriaus įmonės turėtų užtikrinti galimybę įkrauti transporto priemonę prie gyvenamųjų pastatų. Ta pačia koncepcija bus vadovujamasi įveiklinant Šventosios jūrų uostą, bus skatinama naudoti vandens transporto priemonės su elektriniais varikliais, tam uosto teritorijoje įrengiant vandens transporto priemonių pakrovimo stoteles.

Remiantis Būsto energijos taupymo agentūros 2020 m. duomenimis (**R9**)⁹, Palangos miesto savivaldybėje . sav. renovuoti 129 daugiabučiai iš 303 potencialių daugiabučių. Tai sudaro 42,57 proc. visų renovuotų daugiabučių savivaldybėje, o pagal šį rodiklį savivaldybė užima 3 vietą kaip viena daugiausiai renovuotų daugiabučių turinti savivaldybė (**R10**)¹⁰.

Tiek naujiems, tiek renovuotiems pastatams yra centralizuotai tiekiami šiluma, karštas vanduo ir geriamasis vanduo. Nuo 2016 metų, šilumos ūkis yra pilna apimtimi valdomas Palangos miesto savivaldybės administracijai pavaldžios įmonės UAB „Palangos šilumos tinklai“. Palangos miesto gyventojus geriamuoju vandeniu aprūpina UAB „Palangos vandenys“. Palangos miesto abonentams (vartotojams) geriamas vanduo tiekiamas iš Palangos (antrosios ir trečiosios), Šventosios, Nemirsetos ir Būtingės vandenviečių. Bendras visų vandenviečių pajėgumas yra 30 tūkst. m³/parą geriamo vandens. UAB „Palangos vandenys“ užtikrina ir nuotekų valymą. Nuo 2011 metų ši įmonė kiekvienais metais užtikrina, kad viso tipo nuotekos neviršija nei vienos į gamtinę aplinką išleidžiamų nuotekų užterštumo normos (**R11**)¹¹. AB „Palangos vandenys“ kas met investuoja į vandens kokybės gerinimą, dalyvauja rengiant ir gaunant finansavimą iš Europos sąjungos fondų ir pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos Sanglaudos fondo investicijų veiksmų programą, įgyvendino aplinkosaugos projektą „Palangos miesto nuotekų siurblinės Nr. 4 Vytauto g. 1A ir spaudiminių linijų rekonstrukcija“, nuolatos įgyvendina (**R12**)¹².

Remiantis 2011 m. gegužės 12 d. Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 12 straipsnio 1 dalimi, 57 straipsnio 3 ir 4 dalimis, savivaldybės, suderinusios su Energetikos ministerija, tvirtina ir viešai skelbia atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planus, kuriuose įvertina esamą padėtį ir nustato atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo tikslus ir priemones šiems tikslams pasiekti. Atsižvelgiant į 2020 m. rugsėjo 22 d. Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo projektą, savivaldybės turės pasitvirtinti ir viešai paskelbti savo 2021–2030 m. atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planus, todėl visos energetinės infrastruktūros analizė nėra šio dokumento apimtyje. Šiuo metu Palangos miesto savivaldybėje 4 įstaigoms (Palangos pirminis asmens sveikatos priežiūros centras, BĮ Globos namai, V. Jurgučio progimnazija ir lopšelis darželis Žilvinas) ant stogų yra įrengtos saulės energijos elektrinės, ir dar 4 įstaigos perka elektros energiją iš nutolusių saulės energijos parkų

⁸ Prieiga per internetą: <https://www.palanga.lt/projektai/elektromobiliu-ikrovimo-infrastrukturos-pletra-palangos-mieste/5627>;

⁹ Prieiga per internetą: <https://map.betalt.lt/Palangos-miesto-31>

¹⁰ <https://modernizuok.apva.lt/veiklos-sritys/administruojamos-programos/daugiabuciu-namu-atnaujinimo-modernizavimo-programa/102/?c-49/t-116>

¹¹ Prieiga per internetą: <https://www.palangosvandenys.lt/files/Main/pdf/nuoteku%20valykla.pdf>

¹² <https://www.palangosvandenys.lt/lt/naujienos/projekto-nr-vp3-3-1-am-01-v-02-082-igyvendinimo-eiga-14239.html>

(BĮ Palangos miesto savivaldybės administracija, BĮ Palangos sporto centras, Palangos Birutės parkas ir BĮ Palangos investicijoms priklausantis Palangos baseinas) **(R13)** ¹³.

Palangos miestas yra didžiausias Lietuvos kurortas, šį statusą pagrindžia gamtinė aplinka: Baltijos jūra su sekia priekrante ir smulkiagrūdžiu smėliu, pajūrio smėlio kopos, brandūs pušynai, geoterminio vandens anomalija, mineralinis vanduo, gydomas purvas. Baltijos jūra ir smėlėti paplūdimiai yra svarbiausi traukos objektai. Taip pat pažymėtina, kad kasmet jau 20 metų Palangos Botanikos parko paplūdimiui yra suteiktas Mėlynosios vėliavos statusas. Šiame paplūdimio ruože yra užtikrinamos ES direktyvose nurodyti reikalavimai, tai visame pasaulyje gerai žinomas ir pripažintas kokybės ženklas. Šio statuso paplūdimiai yra įtraukiami į tarptautinius turizmo katalogus kaip atitinkantys tarptautinius reikalavimus, keliamus šioms poilsio zonoms **(R14)** ¹⁴.

Palangos miesto savivaldybės maudyklų vandens tyrimai atliekami kas met. 2022 metais atlikti tyrimai buvo atliekami vadovaujantis (HN 92:2018) „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“ nuostatomis. Per 2022 metų maudymosi sezoną buvo tiriamos 6 Palangos miesto maudyklų vandens kokybės ir paplūdimių smėlio stebėsenos vietos: Palangos Bendrasis paplūdimys ties Birutės parku, Palangos Bendrasis paplūdimys Ražės upės žiotimis, Palangos moterų paplūdimys, Palangos bendrasis paplūdimys, Šventosios bendrasis paplūdimys, Šventosios moterų paplūdimys (R15) 15

UAB „Darnaus vystymosi instituto“ specialistai Palangos miesto maudyklose atliko mikrobiologinius tyrimus. Tyrimų rezultatai parodė, kad daugumoje maudyklų vandens kokybės rodikliai atitiko Lietuvos higienos normoje HN 92:2018 reglamentuotus vandens kokybės reikalavimus – Apibendrinant galima teigti, kad 2022 m. Palangos miesto savivaldybės maudyklų vandens kokybė ir paplūdimių smėlis mikrobiologiniu ir hidrocheminiu požiūriu buvo geros kokybės, todėl nėra būtinybės imtis papildomų maudyklų vandens kokybės bei paplūdimio smėlio kokybės gerinimo priemonių.

Atkreipiame dėmesį, kad pagrindinis vandens telkinys Šventosios ŽRVVG žvejams – Baltijos jūra, kurioje verslinė žvejyba yra itin griežtai reguliuojama. ES Žemės ūkio ir žuvininkystės ministrų taryboje susitarta dėl žvejybos galimybių Baltijos jūroje 2022 metais. Lietuvai pelaginių žuvų – strimelių, šprotų – žvejybos galimybės bus didesnė nei 2020 – 2021 metais, galimai tai užtikrins žvejybos sektoriaus veiklos tęstinumą. 2022 metais kaip ir siūlė Europos Komisija, bus visiškai uždrausta verslinė menkių bei lašišų žvejyba. Nustatomos tik neišvengiamos priegaudos kvotos ir papildomos išteklių išsaugojimo priemonės. Lašišų mėgėjiška žvejyba bus leidžiama visoje Baltijos jūroje visus metus, tačiau griežtai laikantis numatytų sąlygų, kurios leidžia žvejui per dieną sugauti 1 įveistą lašišą. Europos Komisija, siekdama atkurti išteklius, siūlė kitąmet drausti verslinę tikslinę menkių bei lašišų žvejybą Baltijos jūroje, taip pat perpus mažinti strimelių kvotą, o šprotų leisti sužvejoti tiek pat, kiek šiemet. Mėgėjiška lašišų ir menkių žvejyba taip pat būtų buvusi smarkiai ribojama. Remiant Baltijos jūros baseino tvarumo tikslus, svarbu, kad nustatytos kvotos remtųsi mokslininkų rekomendacijomis. Ilgose derybose pavyko susitarti dėl nuosaikesnio, nei siūlė Europos Komisija, centrinių strimelių kvotos mažinimo ir šprotų

¹³ <https://palanga.lt/atsinaujinanciu-energijos-istekliu-saules-vejo-panaudojimas-valstybes-savivaldybiu-tradiciniu-religiniu-bendruomeniu-religiniu-bendriju-ar-centru-visuomenes-poreikiams/10848>

¹⁴ http://www.pgm.lt/parkas/melyniosios_veliavos_programa.htm;

¹⁵ <https://www.palanga.lt/veiklos-sritys/aplinka/savivaldybes-aplinkos-monitoringas/9019>;

žvejybos galimybių padidinimo 13 proc. Tačiau raginame Europos Komisiją atkreipti dėmesį į Rusijos veiksmus Baltijos jūroje. Šios šalies žvejai tebežvejoja rytines menkes ir menkina tvarumo pastangas **(R16)**¹⁶.

Taip pat pažymėtina, kad Lietuva baigė vienerius metus trukusį pirmininkavimą regioniniam BALTFISH forumui, vienijančiam aplink Baltijos jūrą esančių ES valstybių narių už žuvininkystę atsakingas institucijas. Lietuvos pirmininkavimo BALTFISH metu prioritetas buvo teikiamas 2023 m. žvejybos galimybių Baltijos jūroje klausimui. Siekiant suderinti skirtingas valstybių narių pozicijas, rengti susitikimai ir pirmą kartą po 7 metų buvo pasiektas Baltijos jūros regiono valstybių kompromisas dėl žvejybos galimybių. Juo remiantis, Žemės ūkio ir žuvininkystės taryboje pasiektas politinis susitarimas. Lietuva inicijavo diskusijas dėl Europos Komisijos parengto Žuvininkystės politikos dokumentų rinkinio, suderino ir pateikė rekomendacijas dėl žvejybos reguliavimo Baltijos jūroje priemonių. BALTFISH forumas buvo įsteigtas atsižvelgiant į ES Bendrosios žuvininkystės politikos regionalizavimo principą, siekiant stiprinti valstybių narių institucijų bendradarbiavimą ir sukurti forumą diskusijoms apie visoms regiono šalims aktualius žuvininkystės valdymo klausimus. BALTFISH vienija 8 valstybes nares: Švediją, Suomiją, Estiją, Latviją, Lietuvą, Lenkiją, Vokietiją ir Daniją. Forumo veiklai vienerius metus – nuo liepos iki liepos – paeiliui pirmininkauja vis kita valstybė narė **(R17)**¹⁷.

Kultūros aplinka, įstaigos, žvejybos paveldas, su žuvininkystės veikla susiję renginiai.

Šiuo metu Palangos miesto savivaldybėje *tradicijas puoselėja 25 tautodailininkai*, amatininkai ir tautinio paveldo meistrai, užsiimantys tokiomis veiklomis, kaip audimas, vargonų ir liaudies instrumentų restauravimas, medžio drožimas, keramika, juvelyrika, pynimas, mezgimas, siuvimas. Dauguma meistrų priima besidominčius bei supažindina su amatų specifika, rengia parodas, jų sukurti darbai puošia miesto šventes.

Palangos miesto savivaldybėje veikia 5 Palangos miesto savivaldybės administracijai pavaldžios kultūros įstaigos: Palangos kultūros ir jaunimo centras, Palangos miesto savivaldybės viešoji biblioteka, VŠĮ Antano Mončio namai–muziejus, Palangos kurorto muziejus, VŠĮ „Palangos orkestras“.

Palangos kultūros ir jaunimo centras – atvira ir moderni kultūrinės edukacijos erdvė, skatinanti visų amžiaus grupių ir socialinių sluoksnių bendruomenės saviraišką, plėtojanti pramoginę veiklą, puoselėjanti etninę kultūrą, mėgėjų ir profesionalaus meno sklaidą, pasižyminti daugiasluoksne veikla, kuri skatina reflektvų kultūrinės veiklos procesą **(R18)**¹⁸. Nuo 2015 m. Palangos kultūros ir jaunimo centras savo veiklą vykdo Palangos kurhauze, kurio medinės dalies restauracijos darbai buvo baigti 2020 m. Palangos kultūros ir jaunimo centras vienija 8 kolektyvus: Vyresniųjų liaudiškų šokių grupę „Banguolis“; Pagyvenusių liaudiškų šokių ansamblių „Bočiai“; Folkloro ansamblių „Mėguva“; „Grubujė“ teatrą; Moterų vokalinį ansamblių „Gubojė“; Jūros šaulių vyrų chorą; Kamerinį chorą; Vokalinį ansamblių „Eldija“.

2022 m. meno mėgėjų kolektyvai iš viso dalyvavo daugiau nei 140 renginių (2021 m. – 171, 2020 m. – 175). Meno mėgėjų kolektyvai savo pasirodymus atlieka ne tik Palangos miesto savivaldybėje įvairių renginių metu, bet ir kituose Lietuvos miestuose bei užsienio šalyse.

Palangos kultūros ir jaunimo centro vykdoma veikla sudaro galimybę visuomenei pateikti labai įvairius renginius – nuo etninės kultūros, teatro, šokio, mėgėjų ir profesionalaus meno, kultūrinės edukacijos. Veiklų ir žanrų įvairovė prisideda prie pozityvaus Palangos kurorto kultūrinio įvaizdžio formavimo, renginių gausa tenkina įvairių amžiaus grupių poreikius. Didelis dėmesys buvo skiriamas Kurhauzo koncertų salės įveiklinimui –

¹⁶ <https://zum.lrv.lt/lt/naujienos/susitarta-del-zvejybos-kvotu-baltijos-juroje-2022-metais>;

¹⁷ <https://zum.lrv.lt/lt/naujienos/lietuva-baige-pirmininkauti-baltfish-regioniniam-forumui>

¹⁸ Palangos kultūros ir jaunimo centro internetinis puslapis, prieiga per internetą: http://www.pkjc.lt/WEB/index.php?option=com_content&view=article&id=206&Itemid=613

visuomenė turėjo galimybę mėgautis aukščiausio meninio lygio programomis, vyko koncertai, teatro bei šokių pasirodymai, konferencijos. Kurhauzo koncertų salėje 2019 m. įvyko 73 renginiai, pritraukę daugiau nei 10 tūkst. lankytojų. Pažymėtina, kad 2020 m. buvo baigta restauruoti medinė Kurhauzo dalis. Kultūrinių renginių dalyvių skaičius Kurhauzo salėse kas met vis didėja nuo 164 tūkst. iki 191 tūkst. (išskyrus Covid-19 periodą).

Palangos miesto savivaldybės viešojoje bibliotekoje yra 2022 m. buvo registruoti 6924 vartotojai, šis skaičius nuolat auga, nes kasmet prisiregistruoja nauji vartotojai **(R19)**¹⁹.

Bibliotekoje vaikams sudarytos sąlygos ne tik naudotis sukaupti bibliotekos fondu, tačiau čia jie gali ruošti pamokas, žaisti stalo žaidimus. Siekiant užtikrinti bibliotekos vartotojų poreikius, bibliotekoje kasmet atnaujinamas fondas, kuris papildomas nemokamai gaunama literatūra bei literatūra, įsigyjama iš Palangos miesto savivaldybės bei valstybės skirtų lėšų. Per 2022 m. bibliotekoje įvyko 199 renginiai, iš jų 99 parodos. Likę renginiai buvo skirti skaitymo skatinimui bei lankytojų pritraukimui: knygų aptarimai ir pristatymai, literatūriniai, teminiai ir muzikiniai vakarai, iškilių žmonių, reikšmingų įvykių ir sukakčių minėjimai, politinės diskusijos, viktorinos, knygų pristatymai, paskaitos.

Muziejai. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Palangos miesto savivaldybėje veikia du muziejai. Per paskutinius 10 metų muziejų lankytojų skaičius Palangoje padidėjo nuo 6 tūkst. iki 14 tūkst., Palangoje muziejų lankomumas išaugo labiausiai (133 proc.). Šis rodiklis taip pat lenkė ir nacionalinį vidurkį (111 proc.). Reikia atkreipti dėmesį, kad Lietuvos statistikos departamento metodologija apima tik Lietuvos nacionaliniam muziejui priklausančius Palangos Gintaro muziejų bei Palangos burmistro Jono Šliūpo muziejų. Į statistikos departamento skaičiavimus nepatenka Palangos kurorto muziejus, Tremties ir rezistencijos muziejus, Šunų muziejus bei Antano Mončio namai – muziejus.

Antano Mončio namų – muziejaus skirtas keičiamoms parodoms, orientuotoms į šiuolaikinį meną, edukaciniams renginiams, kultūrinių mainų projektų ekspozicijoms. Čia galima išvysti Lietuvos ir užsienio dailininkų, fotografų, keramikų darbų parodas, čia taip pat eksponuojami Antano Mončio Lietuvai dovanoti kūriniai, jo asmeniniai daiktai, dienoraščio fragmentai **(R20)**²⁰.

Palangos kurorto muziejus veiklą vykdo nuo 2014 m., jis yra įkurdintas istorinę reikšmę kurortui turinčioje viloje „Anapolis“. Muziejus modernizuotas ir vilos restauravimo darbai atlikti 2016 m. pabaigoje. Muziejaus ekspozicija įrengta ir visuomenei pristatyta 2019 m. pabaigoje. Pirmajame aukšte esančios muziejaus erdvės paliktos laikinoms parodoms bei renginiams, o nuolatinė Palangos kurorto muziejaus ekspozicija įkurta antrame aukšte. 2019 m. muziejus surengė 11 renginių ir 9 parodas, vyko edukaciniai užsiėmimai. Vidutiniškai per metus muziejų aplanko 4292 lankytojai **(R21)**²¹.

Palangos miesto savivaldybėje kultūrinį gyvenimą praturtina profesionalus Palangos pučiamųjų orkestras *VšĮ „Palangos orkestras“*. 2016 m. Palangos miesto savivaldybės sprendimu įsteigta VšĮ „Palangos orkestras“. Nuo 1953-ųjų savo veiklos istoriją rašantis „Palangos orkestras“ po pertraukos atgimė 2000-aisiais. Kolektyvas kasmet parengia per 10 muzikinių programų bei daugiau nei 60 pasirodymų. „Palangos orkestras“ puoselėja antrą šimtmetį skaičiuojančias pučiamųjų muzikos koncertų Palangos kurorte tradicijas, kasmet surengdamas 36 vasaros koncertų ciklą „Orkestro

¹⁹ http://taryba.palanga.lt/fileadmin/Docs/2023/2023-05-18/9/9_PROJEKTAS.pdf

²⁰ http://taryba.palanga.lt/fileadmin/Docs/2023/2023-05-18/13/13_PROJEKTAS.pdf

²¹ http://taryba.palanga.lt/fileadmin/Docs/2023/2023-05-18/12/12_PROJEKTAS.pdf

vasara“, organizuoja tarptautinį pučiamųjų muzikos festivalį „Amber Wind“, tarptautinę pučiamųjų muzikos konferenciją „Winds Bring Changes (R22)²².

Kultūros infrastruktūra ir renginiai. Galimybe mėgautis kultūrinėmis pramogomis užtikrina ir 2015 m. pabaigoje atidaryta ištisus metus kurorto centre veikianti Palangos koncertų salė – kultūros objektas su daugiafunkcine koncertų sale, tinkama įvairiems koncertams, festivaliams, TV projektams, teatro pasirodymams, konferencijoms bei kitiems renginiams organizuoti.

Vasaros sezono metu daug įvairių renginių ir kultūros projektų yra organizuojama prie jūros. Tradiciškai rengiama Gintaro muziejaus teritorijoje klasikinės muzikos vakarai ir koncertų ciklai, mieste organizuojami festivaliai: „Palangos vasara“, retro muzikos festivalis LA MER, Joninės Šventojoje, teatrų festivalis Šventojoje, tarptautinių filmų vasara Šventojoje, pasaulio lietuvių bendruomenių lyderių suvažiavimas, jūros ir žvejų diena Šventojoje, tarptautinis pučiamųjų muzikos festivalis „Amber Wind 2023“ vasaros koncertų ciklas „Orkestro vasara“, Jurginių papročių festivalis „Jurgi, paimk raktus“, Liaudiškų šokių festivalis „Palangos miestely“, Palangos stinta (R23)²³.

Be minėtų kultūrinių renginių, vyksta įvairūs sportiniai (teniso, futbolo, tinklinio, auto) turnyrai, lenktynės bei čempionatai, tradiciškai organizuojamos Sveikuolių šventės, šokių, folkloro festivaliai, tradicinės metų šventės (žr. 3 paveikslą).

3 paveikslas. Tradiciniai renginiai: Palangos stinta ir Joninės Šventojoje

²² http://taryba.palanga.lt/fileadmin/Docs/2023/2023-05-18/15/15_PROJEKTAS.pdf

²³ http://taryba.palanga.lt/fileadmin/Docs/2023/2023-02-03/6/6_PROJEKTAS.pdf

ŽRVVG teritorijos išskirtinumas ir identitetas

Palangos miesto (t.t ir Šventosios ŽRVVG) teritorija pasižymi unikalia gamtine ir kultūrine aplinka, savito grožio Palangos miesto architektūra, išskirtinėmis žvejybos sąlygomis suformuotomis Baltijos jūros priekrantės, saugomomis teritorijomis, gamtos ir kultūros paveldo objektų sąlygotomis turizmo paslaugomis, švariais smėlio paplūdimiais, atgaivinamu Šventosios jūrų uostu. Išskirtinė geografinė padėtis suponavo puikų miesto pasiekiamumą įvairiomis transporto rūšimis, žinomą tarptautiniu mastu miestą ir didžiausią Lietuvos kurortą. Palangos miestas turėdamas įvairius ir gausius vandens išteklius, turi pranašumą vystant verslinę žvejybą, vandens turizmą bei kitas aktyvias ir pasyvias rekreacines pramogas vandenyje lyginant su kitais Lietuvos regionais.

2.2.	ŽVVG teritorijos gyventojų poreikių analizė
------	---

Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupė, rengianti naujam 2021-2027 m. Europos Sąjungos finansavimo laikotarpiui ir siekiant nustatyti Šventosios ŽRVVG teritorijos gyventojų poreikius, atlikto Palangos miesto gyventojų, bendruomenės, NVO organizacijų bei verslo atstovų apklausą.

Anketos tikslas – išsiaiškinti Palangos miesto bendruomenės poreikius, norus ir lūkesčius, kad jie būtų atliepti šiuo metu rengiamoje Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijoje.

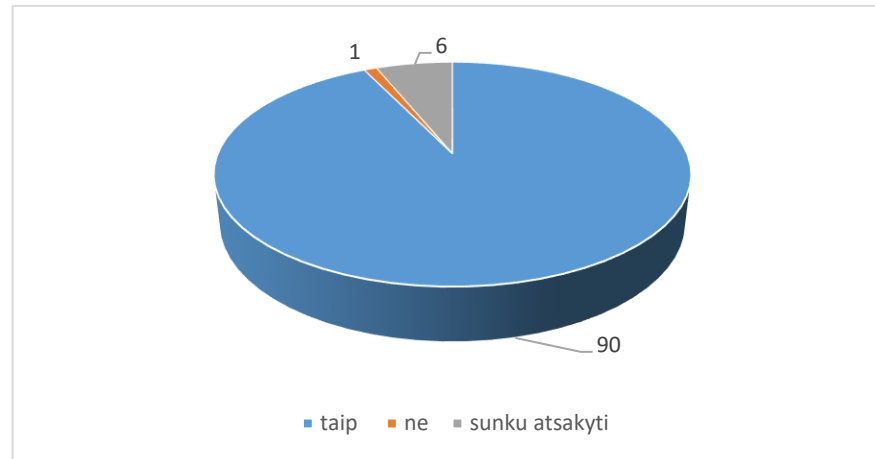
Rengiamos vietos plėtros strategijos tikslas – sudaryti sąlygas tvariai mėlynajai ekonomikai pakrantės rajonuose ir salų bei krašto gilumos vietovėse ir skatinti žvejybos bei akvakultūros bendruomenių vystymąsi.

Šiam tikslui pasiekti yra atlikta reprezentatyvi anketinė apklausa ir 3 susitikimai, po vieną su verslo, vietos savivaldos ir nevyriausybinių sektoriaus darbuotojais. Gautais tyrimo rezultatais galima kliautis rengiant strategiją, formuojant strategijos tikslus ir veiklas. Toliau yra pateikta anketinės paklausos analizė, kuri parodo respondentų pasiskirstymą pagal amžių, lytį, išsilavinimą, profesiją ir gyvenamąją vietą. Užpildyta 97 anketos.

Apdorojus gautus anketų duomenis buvo gauti šie rezultatai:

ANKETŲ DUOMENYS APIE GYVENTPJŲ PASITENKINIMĄ IR IŠSKIRIAMAS VERTYBES:

1. Apklausos dalyvių pasiskirstymas *pagal pasitenkinimą, gyventi Palangoje*, net 92,8 proc. (90 iš 97 apklaustųjų) respondentų atsakė, kad Palangoje gyventi yra gera (žr. 4 paveikslą).

4 paveikslas. Apklauso dalyvių pasiskirstymas pasitenkinimą gyventi Palangoje, vnt.

2. Apklauso dalyvių buvo paprašyta įvertinti *Palangos miesto vertybes*. Buvo vertinamas įvairus vertybių spektras: nuo vertybių, kurių buvimui respondentai neturi jokios įtakos, tai gamtinė ir kultūrinė, aplinka. Vertinamos vertybės, kurių buvimą respondentai gali įtakoti tik iš dalies t.y. per konstruktyvų bendravimą su vietos savivalda bei įvairiomis biudžetinėms įstaigomis – renginiai, infrastruktūra ir kt. iki vertybių, kurių vystymas visiškai priklauso nuo respondento – verslo kūrimas ar vystymas (žr. 1 lentelę).

1 lentelė. Apklauso dalyvių Palangos miesto vertybių įvertinimas, proc.

Pavadinimas	Procentas
Gamtinė aplinka	17,9
Kultūrinė aplinka	13,9
Renginiai	7,3
Rekreacinė miesto infrastruktūra	10,6
Socialinė infrastruktūra	1,5
Žuvininkystės verslui vystyti reikalinga infrastruktūra	12,8
Susisiekimo infrastruktūra	13,9
Galimybė kurti verslą	5,8
Galimybė plėsti ir vystyti verslą	6

Galimybė užsiimti žuvininkystės verslu	9,8
Kita	0,5

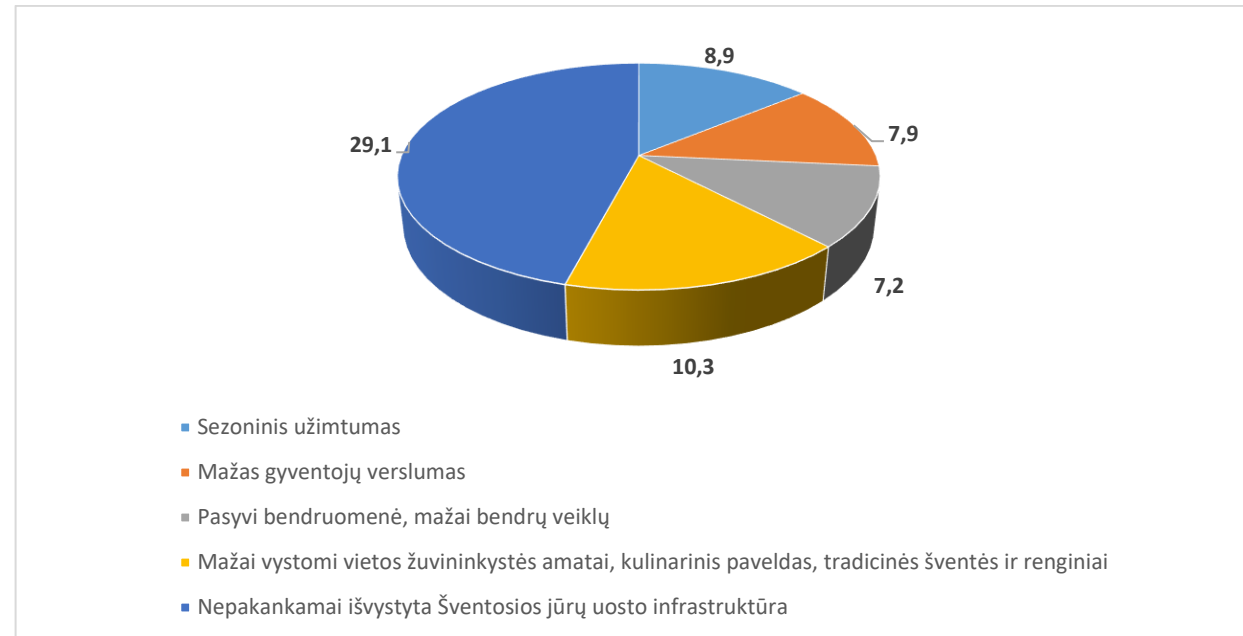
Šaltinis. Anketinės apklausos duomenys

Respondentai prie svarbiausių Palangos miesto vertybių priskyrė gamtinę ir kultūrinę aplinką (atitinkamai 17,9 ir 13,9 proc., arba net 71 ir 55 apklaustųjų), taip pat susiekimo ir žuvininkystės verslui vystyti reikalingą infrastruktūrą (atitinkamai 13,9 ir 12,8 proc., arba net 55 ir 53 apklaustųjų) bei miesto rekreacinę infrastruktūrą – 10,6 proc. (arba 42 apklaustieji). Darytina prielaida, kad ne tik esama gamtinė ir kultūrinė Palangos kurorto aplinka yra vertybė, bet ir nuolatos vystoma susisiekimo ar rekreacinė bei paskutinius 3 metus formuojama žuvininkystės verslui vystyti reikiama infrastruktūra – Šventosios jūrų uostas.

3. Apklausos dalyvių buvo paprašyta įvardinti *Palangos miesto problemas*. Buvo suformuluotos galimos Palangos miesto problemos, pasirinktas kaip pat platus problemų spektras: nuo problemų, kurių buvimui respondentai neturi jokios įtakos, tai gyventojų skaičiaus mažėjimas ir senėjimas. Įvardintos problemos, kurių buvimą respondentai gali įtakoti tik iš dalies t.y. per konstruktyvų bendravimą su vietos savivalda bei įvairiomis biudžetinėms įstaigoms – sezoninis užimtumas, paslaugų įvairovė, socialinių paslaugų trūkumas ar prieinamumas, infrastruktūros išvystymas ir kt. iki problemų, kurių sprendimas visiškai priklauso nuo respondento – verslumas, pasyvumas ir pan. (žr. 5 paveikslą).

Kaip didžiausia esama problema buvo įvardinta – nepakankamai išvystyta Šventosios jūrų uosto infrastruktūrą – net 85 apklaustieji įvardijo šią problemą. Tik 2023 m. birželio mėnesį buvo užbaigtas Palangos miesto savivaldybės įgyvendinamas projektas ir jo rezultatų žvejų bendruomenė dar nespėjo įvertinti, tačiau toks respondentų atsakymas suponuoja kitą aspektą – Šventosios jūrų uostas yra labai svarbus žvejų bendruomenei.

5 paveikslas. Apklauso dalyvių Palangos miesto problemų įvardijimas, proc.

ANKETŲ DUOMENYS, APIE ŽVELYBOS SEKTORIAUS PROBLEMAS IR POREIKIAUS:

4. Tyrimo metu buvo siekiama išsiaiškinti kokias problemas respondentai pastebi žuvininkystės sektoriuje. Apklauso dalyvių buvo paprašyta įvardinti su žuvininkystės vystymu susijusias problemas. Buvo suformuluotos galimos žuvininkystės problemos ir paprašyta respondentų jas išskirti pagal jų svarbumą (žr. 2 lentelę).

2 lentelė. Apklauso dalyvių žuvininkystės sektoriaus problemų įvardijimas, proc.

Klausimas	Atsakiusieji, proc.	
	Labai svarbu	Svarbu
1. Nepakankamo pajamos	84,5	11,3
2. Griežtėjantys aplinkosauginiai reikalavimai	54,1	40,5
3. Poreikis imtis su žuvininkyste susijusios kitos veiklos	66,7	30,6

4. Nepakankamai išvystyta žuvininkystės infrastruktūra	81,1	18,9
5. Sena, gendanti žvejybos įranga	66,7	28,2
6. Mažėjantys žuvų ištekliai	75	25
7. Griežti ribojimai žuvininkystės verslui	66,7	25
8. Informacijos, apie žuvininkystės verslą, stoka	55,6	22,2
9. Mažai jaunimo, norinčio užsiimti žvejybos veikla	61,1	19,4
10. Nepakankamai darbuotojų kvalifikacija	54,3	20
11. Menkas žvejybos verslo ir mokslo bendradarbiavimas	52,8	25
12. Mažai investicijų žvejybos versle	66,7	30

Šaltinis. Anketinės apklausos duomenys

Galima išskirti dvi esmines problemas, kurias kaip labai svarbias įvardijo didžioji dalis respondentų – tai nepakankamos pajamos generuojamos iš žvejybos verslo bei nepakankamai išvystyta žvejybos infrastruktūra. Tad įvairiausių ribojimų akivaizdoje būtina rasti priemones galinčias generuoti didesnes vietas žvejų pajamas (R24).

5. Apklausos dalyvių buvo paprašyta įvardinti kam turėtų būti skiriamas didžiausias dėmesys rengiant ir įgyvendinant Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupės strategiją. Klausimas suformuluotas vadovaujantis Aprašo 4 priedo 3 skyriaus 7 punktu (prašant iš kiekvienos srities pasirinkti bent po vieną veiklą) (žr. 3 lentelę).

3 lentelė. Apklausos dalyvių prioritetų įvardinimas strategijos rengimui ir įgyvendinimui, proc.

Klausimas	Atsakiusieji, proc.	
	Labai svarbu	Svarbu
<i>Sritis: verslo vystymas mėlynojo augimo sektoriuose, pasitelkiant inovacijas, mėlynąsias biotechnologijas, atsinaujinančią energiją, žvejybos ir akvakultūros veiklos įvairinimas remiant turizmo ir kitų paslaugų derinimą su žvejyba ir akvakultūra</i>		
Žvejybos ir akvakultūros veiklų įvairinimas	80,4	14,4
Mėlynosios ekonomikos išnaudojimas (biotechnologijos, paslaugos, inovacijos, atsinaujinančioji energija)	48,5	20,6
Veiklos, papildančios žuvininkystę, skatinimas ir reikalingos infrastruktūros (uostelių) pritaikymas žvejybos/ rekreacijos poreikiams	59,8	13,4

<i>Sritis: tvarių maisto sistemų plėtojimas, pasitelkiant inovacijas ir skaitmeninimą visoje vertės grandinėje, skatinant mėlynosios bioekonomikos integravimą į vietos bendruomenių ekonomines veiklas, vietos laimikio rinkodarą ir vertės didinimą, bendradarbiavimą</i>		
Vietos gamintojų ir rinkų ŽRVVG teritorijoje ir už jos ribų žemėlapių sudarymas	14,4	14,4
<i>Šią veiklą kaip visai nesvarią įvardijo 44,3 proc. respondentų</i>		
Vartotojų informuotumo didinimas ir informavimas apie tvarią žvejybą ir žuvų auginimą	19,6	15,5
<i>Šią veiklą kaip visai nesvarią įvardijo 25,8 proc., o kaip nesvarbią – 30,9 proc. respondentų</i>		
Vietos gamintojų gebėjimų kurti didelės vertės produktus stiprinimas	15,5	19,6
<i>Šią veiklą kaip visai nesvarią įvardijo 28,9 proc., o kaip nesvarbią – 20,6 proc. respondentų</i>		
Mažos vertės, bet gausesnių žuvų rūšių naudojimas	13,4	23,7
<i>Šią veiklą kaip visai nesvarią įvardijo 26,8 proc., o kaip nesvarbią – 25,8 proc. respondentų</i>		
Bendradarbiavimas ir naujos vietos rinkose	19,6	16,5
<i>Šią veiklą kaip visai nesvarią įvardijo 29,9 proc.</i>		
<i>Sritis: klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas, biologinės įvairovės išsaugojimas, investuojant į žiedinę ekonomiką, skaitmeninimą, inovacijas, vietos išteklių valdymo stiprinimas</i>		
Vietos bendruomenės ir žvejybos sektoriaus informuotumo didinimas	23,7	29,9
<i>Šią veiklą kaip nesvarią įvardijo 24,7 proc.</i>		
Energijos suvartojimo mažinimas ir dekarbonizacija	42,3	19,6
Ekologiškesnių vietinio vartojimo įpročių skatinimas	48,5	13,4
Invazinės rūšys: grėsmės pavertimas galimybe taršos jūrų aplinkoje prevencija	38,1	18,6
Vietos biologinės įvairovės apsaugos užtikrinimas	47,4	14,4
<i>Sritis: bendruomenių gyvybingumo stiprinimas, investuojant į saugių ir kokybiškų darbo vietų kūrimą ir socialinės įtraukties didinimą, jaunimo pritraukimą</i>		
Vietos gyventojų įsidarbinimo galimybių didinimas	52,6	21,6
<i>Šią veiklą kaip vidutiniškai svarią įvardijo 23,7 proc.</i>		
Parama esamoms arba naujoms mėlynosios ekonomikos sektorių įmonėms, galinčioms kurti darbo vietas	34	36,1
Socialinės įtraukties didinimas	21,6	25,8
<i>Šią veiklą kaip vidutiniškai svarią įvardijo 47,4 proc.</i>		
Būtinybė naudotis būtinausiomis paslaugomis gerinimas	18,6	28,9
<i>Šią veiklą kaip vidutiniškai svarią įvardijo 38,1 proc.</i>		

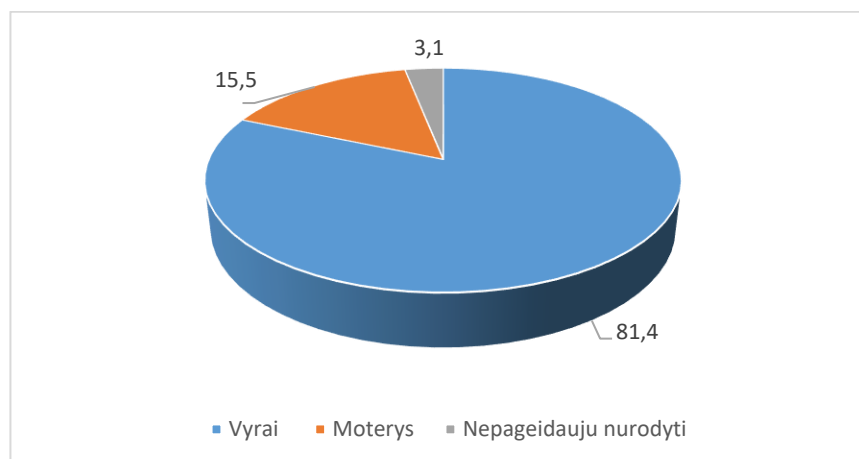
Informuotumo, ypač tarp jaunesnių žmonių, apie žvejų profesiją ir jos vertę vietinei bendruomenei didinimas	17,5	27,8
<i>Šią veiklą kaip vidutiniškai svarią įvardijo 37,1 proc.</i>		
Parama jaunų žmonių, besidominčių žvejybos ar akvakultūros sektoriaus profesijomis, mokymai	25,8	23,7
Socialinio verslo skatinimas	21,6	27,8
<i>Šią veiklą kaip vidutiniškai svarią įvardijo 36,1 proc.</i>		

Šaltinis. Anketinės apklausos duomenys

Iš gautų anketų duomenų matyti, kad norint patenkinti vietos gyventojų, žvejų lūkesčius didžiausią dėmesį rengiant ir įgyvendinant Šventosios žuvininkystės vietos plėtros strategiją didžiausią dėmesį reiktų skirti dviem sritims: 1. verslo vystymas mėlynojo augimo sektoriuose, pasitelkiant inovacijas, mėlynąsias biotechnologijas, atsinaujinančią energiją, žvejybos ir akvakultūros veiklos įvairinimas remiant turizmo ir kitų paslaugų derinimą su žvejyba ir akvakultūra ir 2. klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas, biologinės įvairovės išsaugojimas, investuojant į žiedinę ekonomiką, skaitmeninimą, inovacijas, vietos išteklių valdymo stiprinimas (R25).

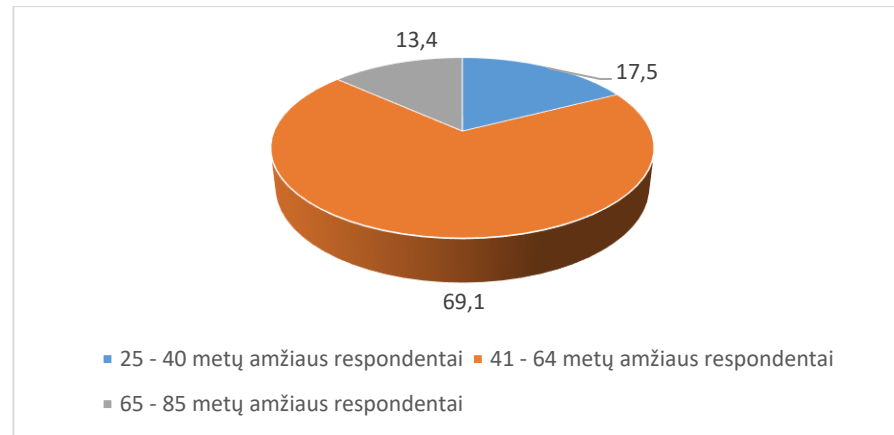
RESPONDENTŲ APIBŪDINIMAS

6. Apklausos dalyvių pasiskirstymas pagal lytį. Išanalizavus duomenis, nustatyta, kad apklausoje dalyvavo 79 vyrai ir 15 moterų, 3 respondentai nepageidavo nurodyti savo lyties (žr. 6 paveikslą).

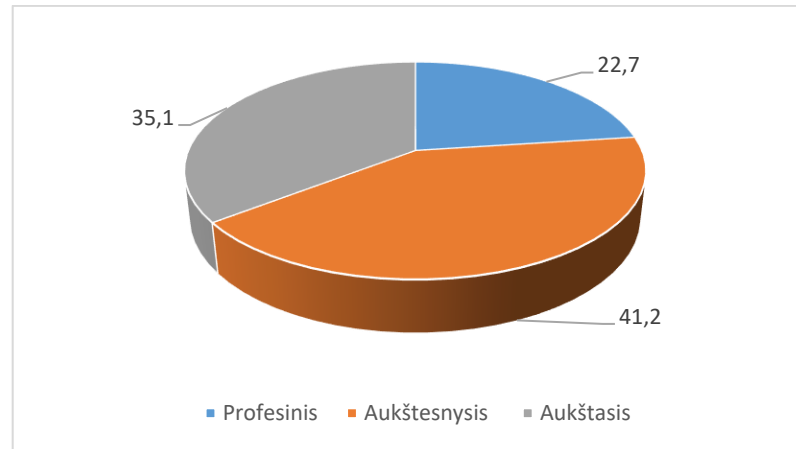
6 paveikslas. Apklausos dalyvių pasiskirstymas pagal lytį, proc.

7. Apklauso dalyvių pasiskirstymas pagal amžių. Išanalizavus anketų duomenis, nustatytas apklausoje dalyvavusių respondentų amžius. Daugiausia apklausoje dalyvavo 41 – 64 metų amžiaus (67 apklaustieji) respondentai, antra pagal dydį amžiaus grupė buvo 25 – 40 metų (17 apklaustųjų) ir trečia 65 – 85 metų (13 apklaustųjų). Klausimo rezultatai pateikti (žr. 7 paveikslą).

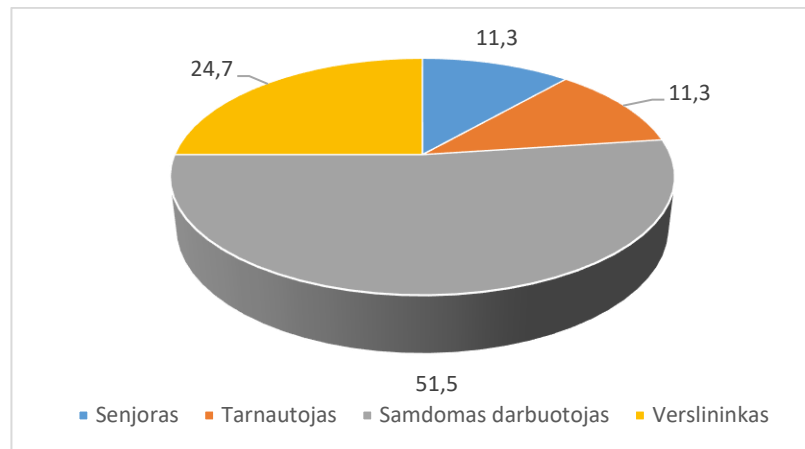
7 paveikslas. Apklauso dalyvių pasiskirstymas pagal amžių, proc.

8. Apklauso dalyvių pasiskirstymas pagal išsilavinimą. Išanalizavus anketų duomenis, gautas toks respondento išsilavinimo spektras (žr. 8 paveikslą).

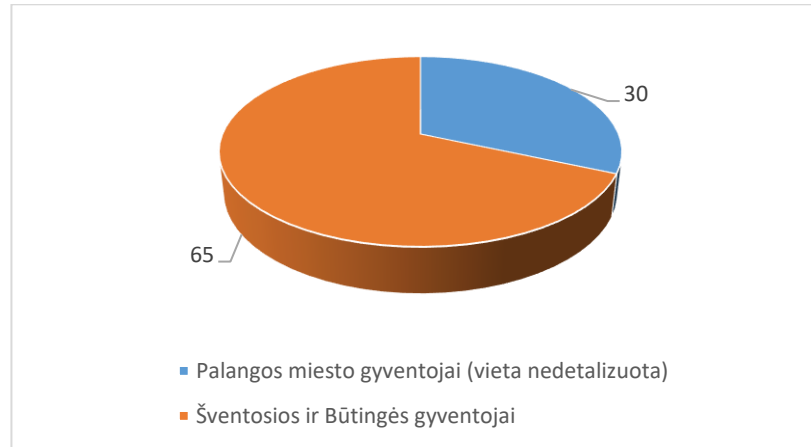
8 paveikslas. Apklausoos dalyvių išsilavinimas, proc.

9. Apklausoos dalyvių pasiskirstymas pagal užsiėmimą. Išanalizavus anketinius duomenis buvo nustatytas apklausoje dalyvavusių respondentų pasiskirstymas pagal užsiėmimą (žr. 9 paveikslą.): apklausoje dalyvavo įvairų užimtumą turintys Palangos miesto gyventojai, didžioji dalis buvo samdomų darbuotojų - 50 respondentų, verslininkų – 24; tarnautojų ir senjorų po 11.

9 paveikslas. Apklausoos dalyvių pasiskirstymas pagal užsiėmimą, proc.

10. Apklauso dalyvių pasiskirstymas pagal gyvenamąją teritoriją. Išanalizavus anketinius duomenis buvo nustatytas apklausoje dalyvavusių dalyvių pasiskirstymas pagal gyvenamąją teritoriją (žr. 10 paveikslą.).

10 paveikslas. Apklauso dalyvių pasiskirstymas pagal gyvenamąją Palangos miesto teritorijos dalį, vnt.

Apibendrinant anketinio tyrimo rezultatus galima teigti, kad Šventosios žuvininkystės vietos veiklos grupės teritorija yra patraukli savo gamtine ir kultūrine aplinka bei išvystyta susisiekimo, rekreacinė ir žuvininkystės verslui būtina infrastruktūra.

Svarbiausios respondentų pastebėtos problemos: sezoninis užimtumas, mažas gyventojų verslumas, pasyvi bendruomenė, mažai bendrų veiklų, mažai vystomi vietos žuvininkystės amatai, kulinarinis paveldas, tradicinės šventės ir renginiai.

Labai svarbiomis respondentų įvardintos su žuvininkystės verslu susijusios problemos yra: nepakankamos pajamos bei nepakankamai išvystyta žuvininkystės infrastruktūra.

Taip pat įvardintos labai svarbios sritys, kurios turėtų būti atlieptos rengiant ir įgyvendinant Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupės strategiją, t.y. žvejybos ir akvakultūros veiklų įvairinimas; mėlynosios ekonomikos galimybių išnaudojimas; veiklos, papildančios žuvininkystę, skatinimas ir reikalingos infrastruktūros (uostelių) pritaikymas žvejybos/rekreacijos poreikiams; energetikos suvartojimo mažinimas ir dekarbonizacija; ekologiškesnių vietinio vartojimo įpročių skatinimas; invazinių rūšių prevencija; vietos biologinės įvairovės užtikrinimas; bendruomenių gyvybingumo stiprinimas, investuojant į saugių ir kokybiškų darbo vietų kūrimą ir socialinės įtraukties didinimą, jaunimo pritraukimą; parama jaunų žmonių, besidominčių žvejybos ar akvakultūros sektoriaus profesijomis, mokymai.

2.3. ŽVVG teritorijos socialinė situacija

Gyventojų skaičius, kaitos tendencijos, pasiskirstymas pagal lytį ir amžių, išsilavinimą

Gyventojų skaičius. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2023 m. pradžioje Palangos miesto savivaldybėje buvo užregistruota 17,8 tūkst. gyventojų ir tai sudaro 5,33 proc. Klaipėdos apskrities arba 0,62 proc. visų Lietuvos gyventojų. Lyginant su 2013 m. užregistruotų gyventojų savivaldybėje padaugėjo 13,98 proc., tuo tarpu visoje Klaipėdos apskrityje gyventojų skaičius nagrinėjamu periodu didėjo 0,82 proc., o nacionaliniu lygiu krito 4,01 proc. (žiūrėti 4 lentelę) **(R26)** ²⁴.

4 lentelė. Gyventojų skaičiaus pokytis Palangos mieste

Teritorinis vienetas	2013 m.	2023 m.	Pokytis
Lietuvos Respublika	2 971 905	2 857 279	–4,01 proc.
Klaipėdos aps.	331 553	334 281	0,82 proc.
Palangos m. sav.	15 353	17 849	13,98 proc.

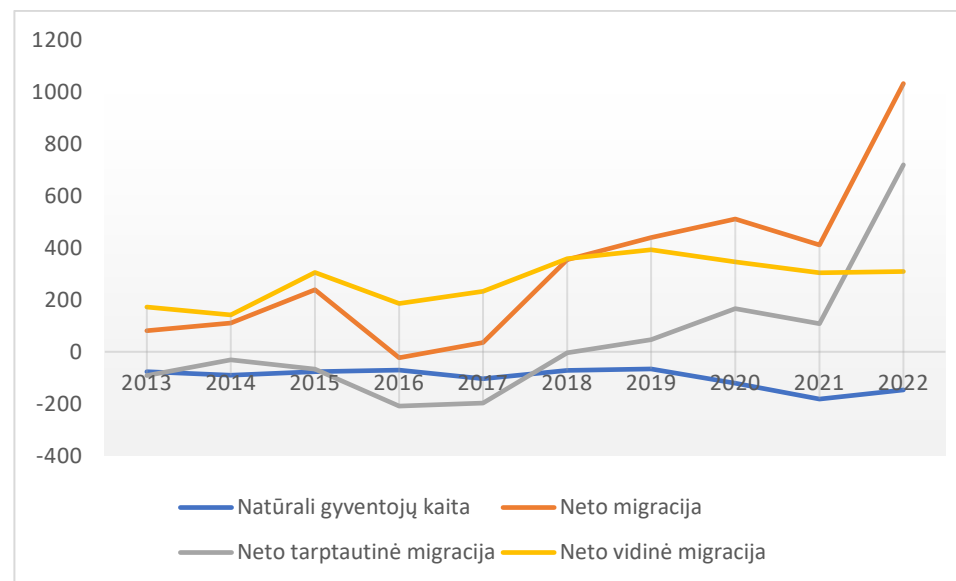
Šaltinis. Lietuvos statistikos departamento duomenys

Analizuojamu laikotarpiu gyventojų skaičius mažėjo beveik visose Lietuvos Respublikos savivaldybėse, tačiau Palangos miesto savivaldybėje gyventojų skaičius augo. Gyventojų skaičiaus padidėjimą Palangos miesto savivaldybėje nulėmė natūralus gyventojų prieaugis bei išlikusi ir net sustiprėjusi vidinė migracija bei paskutiniaisiais metais užfiksuota teigiama tarptautinė migracija, kas nuo 2018 iki 2022 metų sudarė bendrą teigiamą gyventojų pokyčio Palangos miesto savivaldybėje rezultatą. **(R 27)** ²⁵ (žiūrėti 11 paveikslą).

²⁴ <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/>

²⁵ <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/>

*11 paveikslas. Migracijos rodikliai Palangos miesto savivaldybėje 2013–2022 m. laikotarpiu
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys*

Amžiaus grupės. Šis reikšmingas rodiklis yra svarbus, kadangi darbingo amžiaus gyventojams tenka užtikrinti visuomenės socialinę ir ekonominę gerovę, kuria dalinasi vaikai bei pensinio amžiaus gyventojai. 2023 metų pradžioje darbingo amžiaus gyventojai (nuo 15 iki 64 metų) Palangos miesto savivaldybėje sudarė 62,32 proc. Lyginant su 2013 m., pastebimas šios amžiaus grupės mažėjimas, kuris lygus 3,9 proc. Į šią amžiaus grupę pažvelgus detaliau, matoma, kad jos mažėjimas didele dalimi priklausė nuo itin sumažėjusios jaunimo (14–29 m.) dalies. Statistikos departamento duomenimis, 2013–2023 m. Palangoje jaunimo sumažėjo net 11,07 proc.: 2013 m. Palangos mieste buvo 2782 jaunuoliai, 2023 m. pradžioje – 2474. Su darbingo amžiaus gyventojų dalies mažėjimu susiduria ne tik Palangos miesto savivaldybė – tokios tendencijos vyrauja tiek Lietuvoje, tiek ir ES šalyse (**R28**)²⁶.

2013–2022 metų laikotarpiu 0–14 metų amžiaus asmenų dalis Palangos miesto savivaldybėje padidėjo 12,55 proc. ir sudarė 14,2 proc. (t. y. kas 7 Palangos miesto savivaldybės gyventojas yra vaikas). Nors ši gyventojų dalis minėtu periodu augo sparčiau nei visoje šalyje, tačiau savivaldybėje vaikų dalis yra vis dar mažesnė nei šalies vidurkis.

²⁶ <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/>

5 lentelė. Gyventojų sudėtis pagal socialines grupes 2011–2022 m.

Rodiklis	2011 m.	2022 m.	Pokytis
Iš bendro gyventojų skaičiaus:			
Vaikų skaičius šeimose patiriančiose socialinę riziką	41	66	60,98 proc.
Vaikai su negalia	49	64	30,61 proc.
Pensinio amžiaus gyventojai	3 780	4 113	8,81 proc.
Šeimų, patiriančių socialinę riziką, skaičius	24	48	100 proc.
Darbingo amžiaus asmenys su negalia	–	718	–

Šaltinis: Palangos miesto savivaldybės 2023 m. socialinių paslaugų planas (R 29) ²⁷

Pensinio amžiaus gyventojai Palangos miesto savivaldybėje 2023 metų pradžioje sudarė 26,6 proc., t. y. kas 3,76 Palangos savivaldybės gyventojas buvo pensinio amžiaus. Ši savivaldybės gyventojų dalis buvo didesnė nei visoje Lietuvoje (21,61 proc.), Klaipėdos apskrityje (21,12 proc.). Nuo 2013 m. Palangos miesto savivaldybėje pensinio amžiaus žmonių dalis išaugo 19,59 proc. Senėjant visuomenei reikalinga užtikrinti vyresnio amžiaus žmonių integraciją, pavyzdžiui, skatinti jų dalyvavimą socialiniame gyvenime, renginiuose, plėtoti savarankišką veiklą. Vyresnio amžiaus asmenų dalies ir skaičiaus didėjimas gali paskatinti spartesnę šiai amžiaus grupei skirtų paslaugų plėtrą, platesnį bei spartesnį darbo aplinkos pritaikymą vyresnio amžiaus asmenims.

Gyventojų pasiskirstymas pagal lytį.

2023 m. metų pradžioje Palangos mieste gyveno 17,8 tūkst.: 7 952 vyrai ir 9 897 moterys, pagal bendrą gyventojų skaičių pasiskirstymas pakankamai tolygus, atitinkamai 44,6 proc. ir 55,4 proc. Lyginant su 2019 m. procentinis pasiskirstymas buvo toks pat, tačiau moterų (8 722) dalis buvo didesnė nei vyrų (6 942). Vidutiniškai Klaipėdos apskrityje vyrai 2022 metais sudarė 46,8 proc., o moterys 53,2, analogiškas ir Lietuvos vidurkis (vyrai – 46,8 proc., o moterys – 53,2 proc. visų gyventojų).

Gyventojų išsilavinimas.

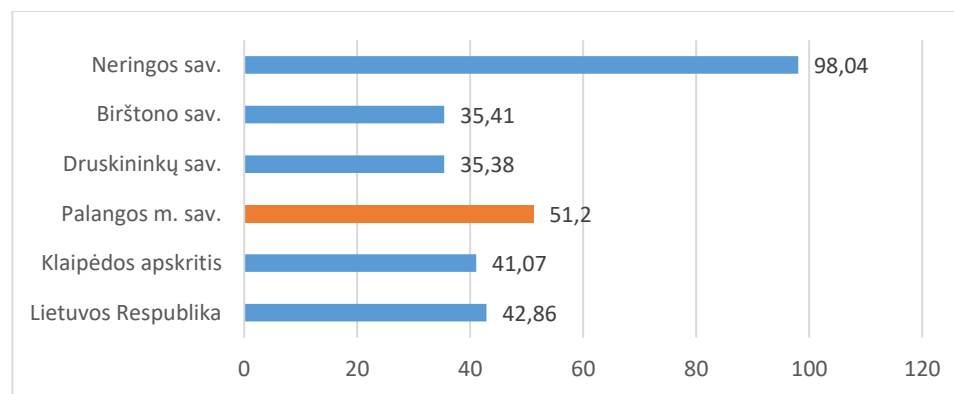
Remiantis 2013 metų Lietuvos statistikos departamento duomenimis Šventosios ŽRVVG teritorijoje gyventojai tolygiai pasiskirstę pagal įgytą išsilavinimą: aukštąjį išsilavinimą turi – 22,1 proc. (Lietuvos Respublikos vidurkis – 21,2 proc.), toks pat procentas gyventojų yra įgiję ir vidurinį išsilavinimą (Lietuvos Respublikos vidurkis – 16,9 proc.), nemaža dalis gyventojų buvo įgiję aukštesnįjį išsilavinimą – 17,3 proc., bei pradinį – 21,0 proc. (15 pav.) ²⁸ (R30).

Gyventojų ekonominis aktyvumas.

²⁷ <https://www.palanga.lt/naujienos/patvirtintas-palangos-miesto-savivaldybes-2023-metu-socialiniu-paslaugu-planas/10667?lang=lt>

²⁸ Lietuvos statistikos departamentas. <http://www.stat.gov.lt/> ir Palangos VVG 2023-2029 m. plėtros strategija

Verslo sektoriaus išvystymo lygį bei plėtros tempus iš dalies atspindi veikiančių verslo subjektų skaičius, kuris 2023 metų pradžioje Palangos mieste siekė 914 vienetų. Matuojant verslo subjektų skaičių tenkantį tūkstančiui gyventojų, galima pamatuoti savivaldybės verslumo lygį. 2023 metų pradžioje šis rodiklis siekė 51,20 įmonių tenkančių tūkstančiui gyventojų (žr. 12 paveikslą). Verslumo lygis parodo, kad Palangos miesto savivaldybė išsiskiria aukštu verslumo lygiu ir beveik 20 proc. lenkia šalies bei 24,6 proc. Klaipėdos apskrities vidurkį (**R31**)²⁹

11 paveikslas. Veikiančių įmonių skaičius, tenkantis tūkstančiui gyventojų 2023 m. pradžioje, vnt.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys

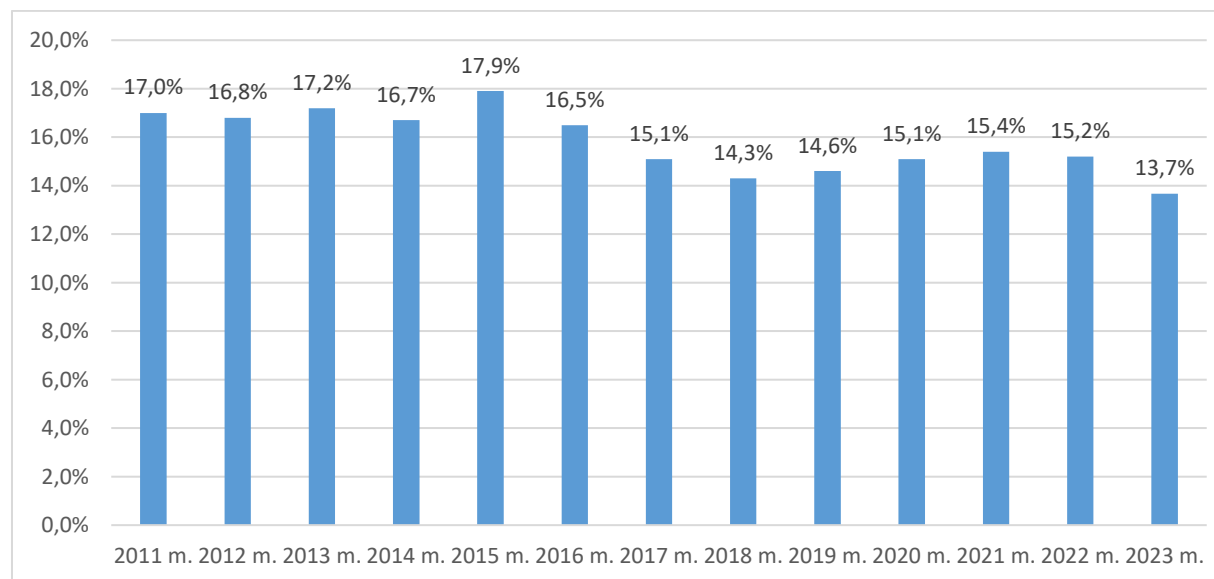
2023 metų pradžioje Palangos miesto savivaldybėje daugiausiai veikiančių verslo subjektų buvo prekyboje (19,58 proc.), apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų sferoje (13,67 proc.), statyboje (12,47 proc.), kitoje aptarnavimo veikloje (10,5 proc.) bei nekilnojamo turto operacijų sferoje (7,87 proc.). Analizuojant šias proporcijas, Palangos miestas išsiskiria pagal apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veiklą, kuri nacionaliniu lygiu siekia 3,35 proc., o Klaipėdos apskrityje 4,72 proc. Šios tendencijos atskleidžia pajūrio kurortų specifika, kur daugiau reikšmės turi apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla, tačiau santykinai mažesnė pramonės reikšmė (**R32**)³⁰.

Nuo 2011 iki 2023 metų pradžios apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veiklą vykdančių įmonių dalis Palangos miesto savivaldybėje sumažėjo nuo 17,0 proc. iki 13,67 proc. Palangos miesto ekonomika tapo labiau diversifikuota ir mažiau priklausoma nuo šio svarbaus sektoriaus, tačiau bendras jo indėlis į ekonomiką yra vis dar didelis (**R33**)³¹ (žr. 13 paveikslą).

²⁹ <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/>.

³⁰ <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/>.

³¹ <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/>.

12 paveikslas. Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veiklą vykdančių įmonių dalis Palangos mieste, proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys

Gyventojų pasiskirstymas pagal pragyvenimo šaltinį.

Analizuojant gyventojų pasiskirstymą pagal pargyvenimo šaltinį, matome, kad didžioji daugumos gyventojų pagrindinis pragyvenimo šaltinis yra piniginės samdomojo darbo pajamos – 63,2 proc., dalies gyventojų pagrindinis pragyvenimo šaltinis yra socialinės išmokos senatvėje (22,7 proc.), tik labai maža dalis gyventojų gauna pajamas iš savarankiško darbo – 5,2 proc. Kai šalyje šie rodikliai atitinkamai yra: piniginės samdomojo darbo pajamos – 57,4 proc., socialinės išmokos senatvėje – 26,1 ir piniginės pajamos iš savarankiško darbo – 7,2 proc. **(R34)**³².

ŽRVVG teritorijos socialinė situacija, jos atitiktis ŽRVVG teritorijos vizijai.

Palangos miesto teritorijoje gyventojų skaičius nuolat didėja, tam turi įtakos tiek vietinė migracija, tiek ir natūrali gyventojų kaita. Didžioji dalis gyventojų 15-64 metų amžiaus – 62,3 proc. Gana tolygus gyventojų pasiskirstymas pagal lytį (44,6 proc. vyrų ir 55,4 proc. moterų). Apie ketvirtadalis gyventojų (22, 1 proc.) turi aukštąjį išsilavinimą ir tiek pat vidurinį, apie 17,3 proc. aukštesnįjį išsilavinimą. Ekonomiškai neaktyvių gyventojų ir užimtųjų proporcijos maždaug tolygios. Mažėja įregistruotų bedarbių skaičius – nuo 12,1 proc. (2020 metais), 12,6 proc. (2021 metais)

³² <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/>.

Covid – 19 pandemijos metų iki 9,9 proc. (2022 metais) ir 8,9 proc. (2023 metais) iki pandeminio nedarbo lygio Palangos miesto savivaldybė nėra dar pasiekusi, tačiau šiuo metu ši skaičių galimai iškreipia Rusijos agresijos prieš Ukrainą karo pabėgėliai (Palangos mieste jų pastaruosius metus gyvena apie 1000). Didžiajai daliai gyventojų pagrindinis pragyvenimo šaltinis darbo užmokestis (**R35**)³³.

ŽRVVG teritorijos socialinė situacija atitinka Šventosios ŽRVVG teritorijos viziją, kad tai yra **tvari, atvira, saugi ir patogi teritorija su aktyvia žvejų bendruomene**, puoselėjamos unikaliomis žvejybos verslo tradicijomis, **konkurencingomis ir inovatyviomis turizmo pramonėmis ir paslaugomis bei savalaikiai vystoma, žvejų poreikius atitinkanti infrastruktūra, kuriamu moderniu Šventosios jūrų uostu, patrauklia aplinka gyvenimui, darbui ir poilsiui.**

2.4. ŽRVVG teritorijos ekonominė situacija

Vietos ekonomikos struktūra.

Palangos mieste 2022 metais dauguma įregistruotų ūkio subjektų užsiėmė: didmenine ir mažmenine prekyba, variklių transporto priemonių ir motociklų remontu – 330 vnt.; apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla 215 vnt. statyba – 162 vnt., profesine, mokslinė ir techninė veikla – 116 vnt. iš 1886 įmonių.

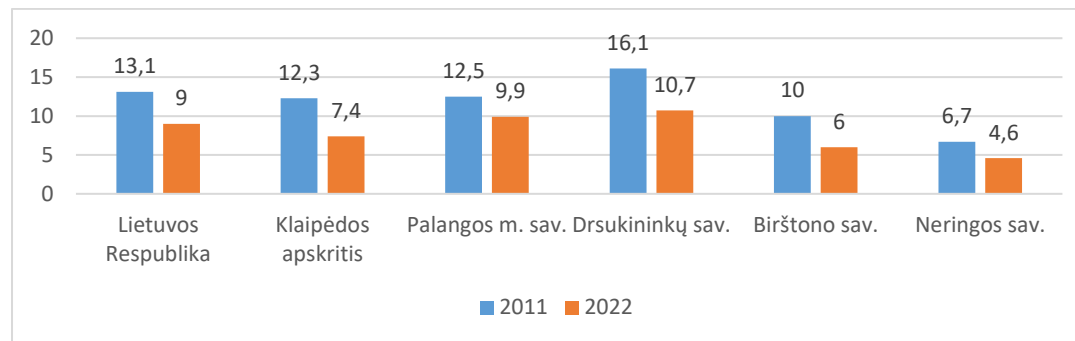
Analizuojant duomenis apie juridinius asmenis pagal teisinės formas 2022 metais Palangos miesto teritorijoje daugiausia veikė uždarytų akcinių bendrovių – 752 vnt.; individualių įmonių – 414 vnt.; mažųjų bendrijų – 304 vnt. 1605 asmenys dirbo pagal verslo liudijimą, o 1563 asmenys vykdė individualią veiklą (**R36**)³⁴.

Darbo rinka. 2022 metais Palangos miesto savivaldybėje ekonomiškai aktyvių gyventojų skaičius siekė 8,9 tūkst. ir tai sudarė 72,2 proc. visų darbingo amžiaus gyventojų mieste. Lyginant su 2011 metais, kai visų užimtumo lygis siekė 71,3 proc., šis rodiklis padidėjo beveik 1 proc. Iš visų ekonomiškai aktyvių Palangos miesto savivaldybės gyventojų, 2022 metais 9,9 proc. gyventojų buvo bedarbiai. Lyginant su 2011 metais, kai nedarbo lygis siekė 12,5 proc., registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis savivaldybėje sumažėjo –2,6 proc. Lyginant nedarbo lygį su nacionaliniu vidurkiu, Palangos miesto savivaldybė yra tarp tų savivaldybių, kurioje 2022 metais nedarbo lygis buvo mažesnis nei šalies vidurkis (žiūrėti 14 paveikslą) (**R37**)³⁵.

³³ <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/>.

³⁴ <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/>.

³⁵ <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/>.

13 paveikslas. Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis, 2011–2022 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys

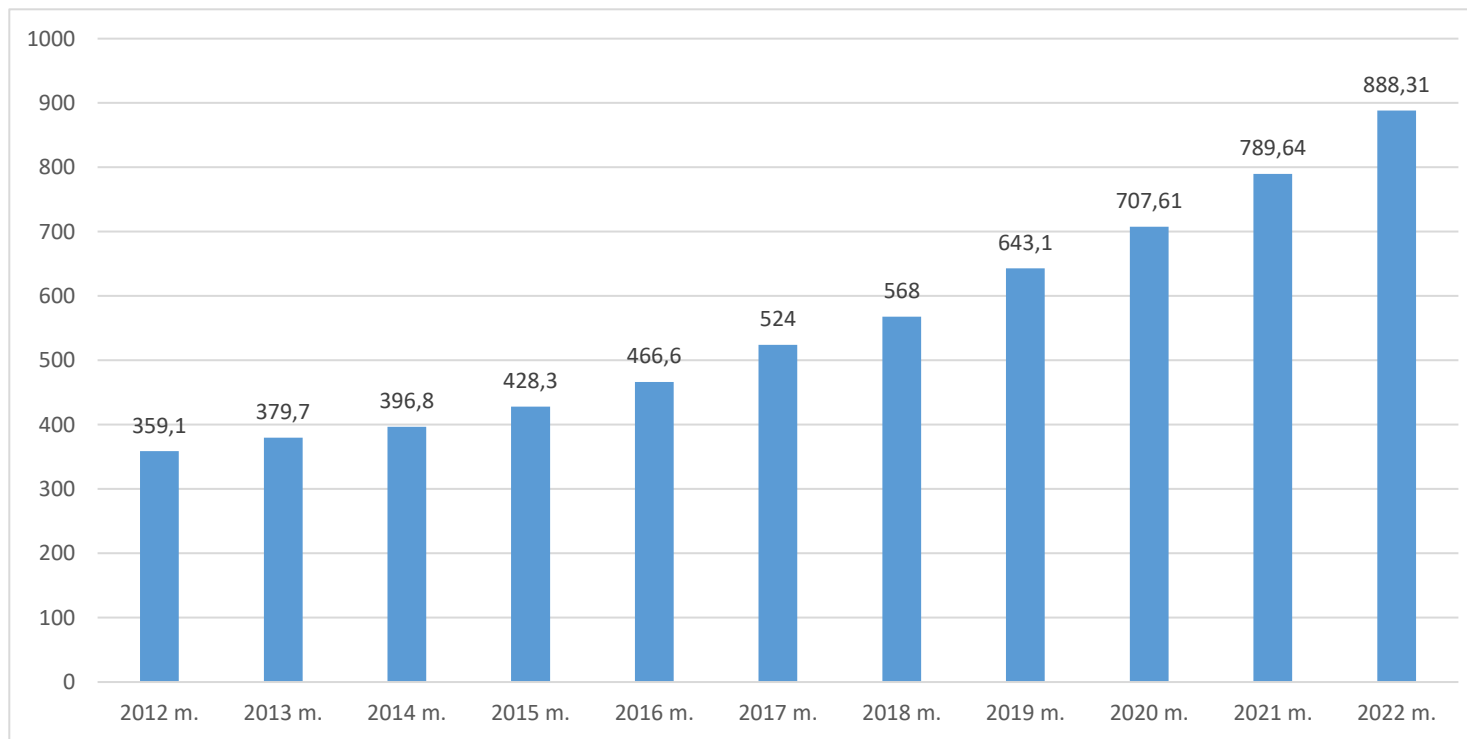
Pažymėtina, kad Palangos miesto savivaldybėje darbo rinkai didelę įtaką daro sezoniškumas: vasaros sezono metu nedarbo lygis sumažėja, o žiemą – išauga. Mėnesiniai nedarbo lygio duomenys nuo 2011 iki 2022 metų pateikiami žemiau (žiūrėti 14 paveikslą).

	sausis	vasaris	kovas	balandis	gegužė	birželis	liepa	rugpjūtis	rugsėjis	spalis	lapkritis	gruodis
■ 2012	13,5	13,8	14,1	12	9,5	7	6,5	7,4	9,9	10,4	11,2	11
■ 2013	13,4	13,3	13,3	12	8,5	6,3	5,1	6,3	8,6	9,3	10,4	10,8
■ 2014	11,4	11,4	11,3	9,7	7,7	5	4,6	6	7,7	8,4	9,3	10,7
■ 2015	11,2	11,1	10,6	9,4	8,9	6,5	5,9	7,2	8,7	9,2	9,5	10,1
■ 2016	10,9	10,6	9,7	9	7,1	4,9	5,1	5,7	7,1	8	8	9,4
■ 2017	9,5	9,6	9,1	8,6	6,5	4,7	5	5,6	7,1	7,6	7,9	9,8
■ 2018	9,9	9,8	10,1	9,1	7,4	6,5	6	6,3	8,6	7,9	8,4	9,5
■ 2019	9,6	9,4	9,7	8	6,6	6,3	5,3	6,3	7,3	8	9,1	9,4
■ 2020	9,9	10,2	10,6	12,4	12,5	10,4	9,9	11,2	12,6	14,4	15,2	16
■ 2021	17,2	17,1	16,3	15,1	12,8	9,4	10,1	9,1	10,5	11,5	10,7	10,8
■ 2022	11,5	11,3	11,9	11,9	10,1	8	8,6	7,8	8,9	9,4	9,1	9,9

14 paveikslas. Registruotų bedarbių dalies nuo darbingo amžiaus gyventojų pokytis nuo 2012 iki 2022 metų (mėnesiniai duomenys)

Šaltinis: Užimtumo tarnybos duomenys

Vidutinis mėnesinis neto darbo užmokestis Palangos miesto savivaldybėje nuo 2012 iki 2022 metų paaugo 147,37 proc. ir 2022 metais siekė 888,31 Eur (žiūrėti 15 paveikslą).

15 paveikslas. Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (neto) Palangos miesto savivaldybėje, 2012–2022 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys

Europos Sąjungos (ES) ir kitų fondų pritraukimas į ŽRVVG teritoriją.

Palangos miesto savivaldybėje vertinant investicinę padėtį, 2021 m. materialinių investicijų kiekis buvo – 64, 278 mln. Eur, kuris buvo aukščiau mažųjų savivaldybių vidurkio ir per metus išaugo net 26,74 proc. Tuo tarpu materialinių investicijų kiekis tenkantis vienam gyventojui 2021 m. sudarė 3812 Eur. Panaši tendencija stebima ir tiesioginių užsienio investicijų srityje – metinis augimas sudaro 23,73 proc. Taigi 2021 m. Palangoje

sulaukta 78,01 mln. Eur tiesioginių užsienio investicijų. O skaičiuojant tiesiogines užsienio investicijas vienam gyventojui Palangoje, jos taip pat viršijo šalies vidurkį ir sudarė 4595 Eur. (R38)³⁶.

Iš Europos Sąjungos finansinės paramos fondų lėšų 2022 metais Palangos miesto teritorijoje buvo panaudota 1 mln. 835,9 tūkst. Eur, daugiausia iš gautų lėšų buvo panaudota Šventosios jūrų uosto plėtrai – 810,0 tūkst. Eur. Iš likusių lėšų 2022 metais Palangos miesto teritorijoje buvo įgyvendinta (užbaigti ir tęsiami ES projektai) 12 projektų iš dalies arba visiškai finansuojamų ES struktūrinių fondų ir Valstybės investicijų programos lėšomis (R39)³⁷.

2.5. ŽVVG teritorijoje veikiančių žvejybos ir (arba) akvakultūros įmonių situacija

Žvejybos sektorius

Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupės teritorijoje buvo registruotos 7 įmonės, kurio savo Baltijos jūros priekrantėje laimikį iškrauna Šventosios jūrų uoste ir jo prieigose.

6 lentelė. Šventosios ŽRVVG teritorijoje veikiančių įmonių skaičius ir iškrautos žuvies kiekiai (2017)

Iškrovos vieta	Iškrauta (kg)	Įmonių skaičius
Šventosios uosto šiaurinis – išvažiavimas šiaurinėje (tiltu per Šventąją) Šventosios uosto dalyje;	10079	5
Pietinis Šventosios uosto – išvažiavimas pietinėje Šventosios uosto dalyje;	33160	7
Šventosios pietinis – išvažiavimas prie stacionarios Šventosios gelbėjimo stoties pastato;	174165	8

Įgyvendinant menkių žvejybos ir priekrantės žvejybos ribojimus sugaunamos žuvies keikis paskutiniaisiais metais labai sumažėjo. Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerijos duomenimis (2023-07-27 raštas 2E/2023-493) 2020 metais iškrauta 100633 kg, atitinkamai 2021 – 74294 kg; 2022 – 49972, o 2023 (I ketv) – 25175 kg. Vis griežtėjant gamtosauginiams ir aplinkosauginiams reikalavimas sugaunamos žuvies kiekis mažėja, o tai daro tiesioginę ir neigiamą įtaką Palangos miesto teritorijoje žvejojantių žvejų (juridinių asmenų) pajamoms, norint išlaikyti žvejybos verslą būtina per apribojimų laikotarpį žvejams vystyti kitas veiklas, kurios generuotų pajamas įmonių ir darbuotojų išlaikymui.

Verlinės ir rekreacinės žuvininkystės infrastruktūra

Palangos miesto savivaldybei 2018 metais vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugpjūčio 29 d. nutarimu Nr. 857 „Dėl turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise Palangos miesto savivaldybei“ iš VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos buvo perduotas valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise valstybei nuosavybės teise priklausantis turtas – **Šventosios jūrų uostas**, kartu buvo perduota ir Šventosios uosto rangos techninė dokumentacija su 6 statybos leidimais. Palangos miesto savivaldybės administracija siekdama kaip galima greičiau

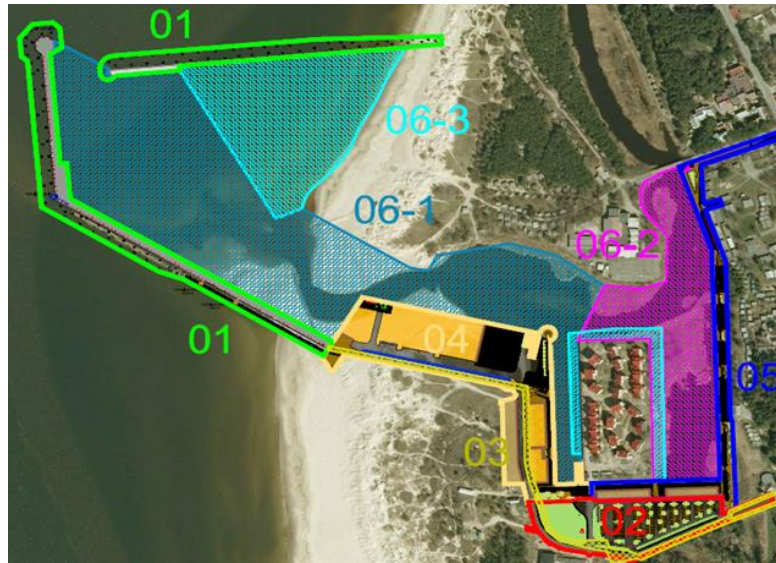
³⁶ <https://www.palanga.lt/lietuvos-savivaldybiu-indekso-2022-m.-skaiciavimais-palangos-miesto-savivaldybe-tarp-mazuju-savivaldybiu-lyderiu/10374>

³⁷ taryba.palanga.lt/fileadmin/Docs/2023/2023-03-29/22/22_PROJEKTAS.pdf.

įveikinti Šventosios jūrų uostą 2018 m. pateikė projekto „Žvejybos infrastruktūros plėtra Šventosios jūrų uoste“ paraišką ES finansavimui gauti, o 2019 m. pasirašė Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 m. veiksmų programos pirmojo Sąjungos prioriteto „Aplinkosaugos požiūriu tvarios efektyviai išteklius naudojančios, inovacinės, konkurencingos ir žiniomis grindžiamos žvejybos skatinimas“ priemonės „Žvejybos uostai, iškrovimo vietos, aukcionų patalpos ir priedangos. Investicijos į žvejybos uostų ir aukcionų patalpų arba iškrovimo vietų ir priedangų gerinimą“ paramos sutartį su Nacionaline mokėjimo agentūra prie žemės ūkio ministerijos. Projekto įgyvendinimui yra skirta 1 7000 000 Eur suma. 2021 m. kovo 16 d. pasirašė rangos sutartį kur rangos darbų kaina yra 5 957 004,67 Eur. **(R 40)**³⁸.

Tai buvo įgyvendintas pirmasis Šventosios uosto įveiklinimo etapas – Žvejams reikalingos infrastruktūros sukūrimas. Tačiau pilnai pastatyti Šventosios jūrų uostą dar laukia 5 etapai: Molų statyba ir farvaterio gilinimo darbai; Inžinerinių tinklų statyba; Vakarinės krantinės rekonstravimas; Rytinės krantinės rekonstravimas; Akvatorijos gilinimo darbai ir švartavimo įrangos statyba.

17 paveikslas. Šventosios jūrų uosto statybos etapai ir Šventosios jūrų uosto įveiklinimo pirmojo etapo rezultatai Priekplaukos g. 26 Šventoji

³⁸ <https://www.palanga.lt/projektai/zvejybos-infrastrukturos-pletra-sventosios-juru-uoste/8025>

Taip pat per 2021 – 2023 metus sukurta ir kita Šventosios žvejams reikalinga infrastruktūra **(R41)** ³⁹.

Taigi per paskutiniu du metus Palangos miesto savivaldybės administracija generavo įvairius finansavimo šaltinius ir investavo į žvejams reikalingos infrastruktūros sukūrimą Šventojoje daugiau nei 6 mln Eur, formuodama žvejams reikalingą infrastruktūrą Šventosios jūrų uoste: įrengdama erdves žvejų paviljonams pastatyti, žvejų automobiliams reikalingą aikštelę, pastatydama angarą, slipą, gervę ir suformuodama dalį krantinės.

ŽRVVG teritorijos verslinės žvejybos įmonių situacija, jos atitiktis ŽRVVG teritorijos vizijai

Bendraudant su Verslinės žvejybos atstovais, vietos savivaldos institucija – Palangos miesto savivaldybės administracija, jos įmone – Šventosios jūrų uosto direkcija, Palangos miesto bendruomene, įvardintos aktualiausios problemos: Palangos miesto savivaldybės administracija viliasi įgyvendinti visus 6 Šventosios jūrų uosto statybos etapus ir įveiklinti šį uostą, taip išspręsdama verslinės žūklės atstovų problemas susijusias inventorius laikymu, saugiu išplaukimu ir laimikio iškrovimu. Iš dalies spręsti Šventosios uosto, kaip rekreacinio uosto įveiklinimo problemą, organizuojant rekreacines veiklas ir suteikiant galimybę į uostą atplaukti pramoginėms jachtoms, spręsti edukacines problemas, susijusias su žmonių, o ypač vaikų mokymu buriuoti – Šventosios jūrų uosto teritorijoje yra numatyta vieta buriavimo mokyklos įsteigimui, bei spręsti krašto apsaugos ir aplinkos apsaugos problemas – Šventosios uosto teritorijoje yra numatyta vieta krašto apsaugos laivams, Būtingės terminalo apsaugos ir avarijų likvidavimo laivams, bei vėjo jėgainių parko aptarnavimo jūroje laivams laikyti.

Vietos bendruomenė mato Šventosios uosto įveiklinimo privalumus - aplinkui Šventosios jūrų uostą jau dabar tvarkomiems ir įveiklinantiems objektams, kurie ne tik estetiškai atrodo Šventosios seniūnijos teritorijoje, bet ir kuria naujas darbo vietas – taip spręsdamos ne darbo problemas.

Vietos žvejybos verslo bendruomenė – tikisi, kad ir toliau bus kuriamas Šventosios jūrų uostas, gerinantis žvejų darbo sąlygas, kuriantis naujas darbo vietas ir erdves įvairesnių su žvejyba susijusių ir ją tik papildančių veiklų kūrimą Šventosios jūrų uosto teritorijoje.

Šventosios ŽRVVG teritorijos veikiančių žuvininkystės sektoriaus, bendruomenės ir vietos savivaldos įstaigos situacija atitinka ŽRVVG teritorijos viziją - **tai tvari, atvira, saugi ir patogi teritorija su aktyvia žvejų bendruomene, puoselėjamos unikaliomis žvejybos verslo tradicijomis, konkurencingomis ir inovatyviomis turizmo pramogomis ir paslaugomis bei savalaikiai vystoma, žvejų poreikius atitinkančia infrastruktūra, kuriamu moderniu Šventosios jūrų uostu, patrauklia aplinka gyvenimui, darbui ir poilsiui.**

2.6.	Papildoma informacija
------	-----------------------

³⁹ <https://www.palanga.lt/projektai/zvejams-reikalingos-infrastrukturos-kurimas/9242>

3. ŽVVG teritorijos SSGG		
3.1.	Stiprybės	Stiprybę pagrindžiančio rodiklio Nr.
3.1.1.	Patogi geografinė padėtis, išvystyta susisiekimo sistema ir infrastruktūra, augantis regionas	R1, R2, R3, R4
3.1.2.	Ideali gamtinė, kultūrinė aplinka verslo vystymui, teritorija vertinga nacionaliniu lygmeniu	R5, R6, R7
3.1.3.	Didelis kokybiškų paslaugų spektras, nuolatos vystoma miesto infrastruktūra, teritorijoje diegiamos inovacijos, formuojama komfortiška aplinka gyvenimui, darbui ir poilsiui	R8, R9, R10, R11, R12, R13, R14, R15
3.1.4.	Platus veikiančių kultūros įstaigų, organizuojamų renginių skaičius, pritraukiamų lankytojų (t.t. ir turistų) skaičius	R18, R19, R20, R21, R22, R23
3.1.5.	Gyventojai ir verslininkai teikiama vertina Palangos miesto gyvenimo ir verslo aplinką	R 24, R25, R26, R36, R37
3.1.6.	Platus socialinių paslaugų spektras, vystoma sveikatos ir socialinių paslaugų infrastruktūra	R27, R28, R29
3.1.7.	Nuolat didėjančios investicijos į regioną, formuojama Šventosios jūrų uosto infrastruktūra, gerinamos žvejybos verslo sąlygos	R30, R31, R32, R33, R34, R38, R39
3.2.	Silpnybės	Silpnybę pagrindžiančio rodiklio Nr.
3.2.1.	Nuolatos griežtėjantys reikalavimai verslinei žvejybai ir sugaunamo kiekio bei žuvų rūšinės sudėties ribojimai	R16, R17
3.2.2.	Nepakankamai greitas Šventosios jūrų uosto įveiklinimas (dėl lėšų trūkumo)	R35, R40

3.2.3.	Nėra galimybės žvejams vystyti su žvejyba nesusijusias, tačiau pajamas didinančias rekreacines paslaugas, Šventosios jūrų uoste	R41
3.3.	Galimybės	
3.3.1.	Augantis gyventojų skaičius, formuoja saugia verslo aplinką	
3.3.2.	Kasmet didėjantys turistų ir lankytojų srautai, didina galimybę pritraukti privačias investicijas į Šventosios ŽRVVG teritoriją	
3.3.3.	Ekonomiškai aktyvių gyventojų skaičiaus didėjimas, naujų verslų kūrimasis, aukštas naujos statybos objektų skaičius	
3.3.4.	Didesnė viešo ir privataus sektorių partnerystė plečiant įvairių kompleksinių paslaugų spektrą (socialinių paslaugų, pramogų Šventosios jūrų uoste, uosto įrenginių statybai)	
3.3.5.	Gamtinio ir vandens (pakrančių) turizmo plėtra, tvariai naudojant gamtinės aplinkos elementus bei inovatyvias priemones	
3.3.6.	Verslo subjektų skatinimas skaitmeninti savo verslą, naudoti naujas technologijas leis didinti paslaugų kiekį bei pasiekiamumą	
3.3.7.	Mokslo ir technologijų plėtra leidžianti kurti naujus produktus bei paslaugas didina regiono konkurencingumą bei išskirtinumą	
3.4.	Grėsmės	
3.4.1.	Mažėjantys žuvų išteklių kiekiai Baltijos jūros priekrantėje ir bendrų Europos Sąjungos politikos nesilaikymas	
3.4.2.	Griežtėjantys verslinei žvejybai keliami reikalavimai, ribojamas sugaunamos žuvies kiekis mažina verslinės žvejybos įmonių pajamas	
3.4.3.	Neigiami globalūs veiksmai (karas, pandemijos), klimato kaitos pokyčiai paveiks regiono ekonominį augimą	
3.4.4.	Energetikos sektoriaus krizės turės neigiamos įtakos paslaugų konkurencingumui	

4. ŽVVG teritorijos plėtros poreikių nustatymas prioritetine tvarka			
Eil. Nr.	ŽVVG teritorijos plėtros poreikių nustatymas (prioritetine tvarka)	Poreikį pagrindžiantys ŽVVG teritorijos SSGG teiginiai (Nr.)	Poreikio tenkinimas / netenkinimas iš VPS lėšų
4.1.	Žvejų poreikius atitinkančios, tvarios, inovatyvios ir pajamas įvairinančios bei paslaugų spektrą didinančios infrastruktūros kūrimas Šventosios jūrų uoste	3.1.1; 3.1.3; 3.3.2; 3.3.5	TAIP
4.2.	Turizmo paslaugų didinimas ir jų kokybės gerinimas užtikrinant nuolatinį žuvėjų užimtumą, taikant inovatyvias priemones	3.1.6; 3.3.1; 3.3.6	TAIP
4.3.	Prisidėti prie klimato kaitos mažinimo, saugant aplinką jos bioįvairovę, naudojant tvarias priemones	3.3.7.; 3.4.1.; 3.4.2.; 3.4.4.	TAIP
4.4	Vietos išteklių valdymo ir darnaus naudojimo stiprinimas skatinant inovacijas ir tvarų augimą	3.3.3; 3.4.3.	TAIP
4.5	Didinti žvejų bendruomenės kompetencijas, skatinant bendravimą ir bendradarbiavimą bei dalijimąsi patirtimi, bendrų veiklų organizavimą	3.1.4; 3.1.5	TAIP
4.6	Inovacijų ir atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo skatinimas kuriant naujas rekreacijos ir turizmo paslaugas	3.1.2.; 3.1.7	TAIP

II DALIS. KOKIE MŪSŲ PRIORITETAI IR TIKSLAI?

5. VPS prioritetai, priemonės ir veiklos sritys		
5.1.	VPS prioritetai, priemonės ir jų veiklos sritys (jei veiklos sritys numatytos):	Sąsaja su ŽVVG teritorijos poreikiais
5.1.1.	I prioritetas: Tvarios ir inovatyvios bei žvejų pajamas įvairinančios infrastruktūros kūrimas ir turizmo paslaugų bei kokybės didinimas mėlynosios ekonomikos augimo kontekste	4.1; 4.2; 4.6
	Kodai	
5.1.1.1.	Priemonė: Su žvejybos verslu susijusių alternatyvių paslaugų kūrimas Šventosios jūrų uoste	BIVP-1
		4.2; 4.6
5.1.1.2.	Priemonė: Tvarios, žvejams reikalingos infrastruktūros vystymas Šventosios jūrų uoste	BIVP-2
		4.1
5.1.2.	II prioritetas: Klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas, biologinės įvairovės saugojimas ir tvarus žvejybos regiono vystymas	4.3; 4.4
	Kodai	
5.1.2.1.	Priemonė: Prisitaikymas prie klimato kaitos ir aplinkos išsaugojimas	BIVP-3
		4.3; 4.4
5.1.3.	III prioritetas: Žvejų bendruomenės gyvybingumo stiprinimas per socialinės įtraukties didinimą	4.5
	Kodai	
5.1.3.1.	Priemonė: Bendruomenių gyvybingumo stiprinimas per bendrų veiklų organizavimą	BIVP-4
		4.5

6. VPS prioritetų, priemonių ir veiklos sričių sąsaja su prioritetais bei tikslinėmis sritimis, EJŖŽAF konkrečiais tikslais ir uždaviniais				
6.1. EJŖŽAF dalis: VPS prioritetų, priemonių ir veiklos sričių sąsaja su EJŖŽAF strateginiais, konkrečiais ir specifiniais tikslais				
	EJŖŽAF specifiniai tikslai nustatyti Aprašo 4 priedo III skyriaus:			
	7.1 p.	7.2 p.	7.3 p.	7.4 p.
I VPS prioritetas: Tvarios ir inovatyvios bei žvejų pajamas įvairinančios infrastruktūros kūrimas ir turizmo paslaugų bei kokybės didinimas mėlynosios ekonomikos augimo kontekste				
VPS priemonė: Su žvejybos verslu susijusių alternatyvių paslaugų kūrimas Šventosios jūrų uoste	X			
VPS priemonė: Tvarios, žvejams reikalingos infrastruktūros vystymas Šventosios jūrų uoste	X			
II VPS prioritetas: Klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas, biologinės įvairovės saugojimas ir tvarus žvejybos regiono vystymas				
VPS priemonė: Prisitaikymas prie klimato kaitos ir aplinkos išsaugojimas			X	
III VPS prioritetas: Žvejų bendruomenės gyvybingumo stiprinimas per socialinės įtraukties didinimą				
VPS priemonė: Bendruomenių gyvybingumo stiprinimas per bendrų veiklų organizavimą				X

7. VPS sąsaja su ŽVVG teritorijos strateginiais dokumentais ir ESBJRS								
Strateginio dokumento pavadinimas	VPS sąsajos pagrindimas							
7.1. ŽVVG teritorijos savivaldybės (-ių) plėtros strateginis (-iai) planas (-ai)	<p>Šventosios ŽRVVG rengiama vietos plėtros strategija prisideda prie Palangos miesto savivaldybės strateginio plėtros plano 2021 – 2030 m. 4 tikslų ir 5 uždavinių, žemiau lentelėje pateikiamos sąsajos tarp Palangos miesto strateginio plėtros plano 2021 – 2030 m. ir Šventosios žuvininkystės regiono vietos plėtros strategijos.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="background-color: #d4edda; width: 50%;">Palangos miesto savivaldybės strateginio plėtros planas 2021 – 2030 m.</td> <td style="background-color: #d4edda; width: 50%;">Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupės strategija 2023 – 2027 m.</td> </tr> <tr> <td> 2.2 Tikslas: Investicijų pritraukimas ir jų augimas kurorte 2.2.2. Uždavinys: Įgyvendinti viešos ir privačios partnerystės projektus; 2.2.3. Uždavinys: Vystyti konkurencingas paslaugas </td> <td rowspan="4"> VPS priemonės: <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Su žvejybos verslu susijusių alternatyvių paslaugų kūrimas Šventosios jūrų uoste (I VPS prioritetą);</i> 2. <i>Tvarios, žvejams reikalingos infrastruktūros vystymas Šventosios jūrų uoste (I VPS prioritetą);</i> 3. <i>VPS priemonė: Prisitaikymas prie klimato kaitos ir aplinkos išsaugojimas (II VPS prioritetą);</i> 4. <i>Bendruomenių gyvybingumo stiprinimas per bendrų veiklų organizavimą (III VPS prioritetą).</i> </td> </tr> <tr> <td> 3.1 Tikslas: Tolygus miesto vystymasis 3.1.2. Uždavinys: Šventosios jūros uosto vystymas </td> </tr> <tr> <td> 3.4. Tikslas: Esamos laisvalaikio ir sporto infrastruktūros modernizavimas ir plėtra 3.4.1. Uždavinys: Plėtoti viešąją infrastruktūrą </td> </tr> <tr> <td> 4.2. Tikslas: Gamtinių ir kultūrinių išteklių tvari plėtra 4.2.1. Uždavinys: Gamtos išteklių ir turizmo darni plėtra Uždavinys: Kultūrinių išteklių tvarus naudojimas </td> </tr> </table> <p>https://www.palanga.lt/savivaldybe/administracine-informacija/strateginis-pletros-planas-2021-2030-m./6992?lang=lt</p>	Palangos miesto savivaldybės strateginio plėtros planas 2021 – 2030 m.	Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupės strategija 2023 – 2027 m.	2.2 Tikslas: Investicijų pritraukimas ir jų augimas kurorte 2.2.2. Uždavinys: Įgyvendinti viešos ir privačios partnerystės projektus; 2.2.3. Uždavinys: Vystyti konkurencingas paslaugas	VPS priemonės: <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Su žvejybos verslu susijusių alternatyvių paslaugų kūrimas Šventosios jūrų uoste (I VPS prioritetą);</i> 2. <i>Tvarios, žvejams reikalingos infrastruktūros vystymas Šventosios jūrų uoste (I VPS prioritetą);</i> 3. <i>VPS priemonė: Prisitaikymas prie klimato kaitos ir aplinkos išsaugojimas (II VPS prioritetą);</i> 4. <i>Bendruomenių gyvybingumo stiprinimas per bendrų veiklų organizavimą (III VPS prioritetą).</i> 	3.1 Tikslas: Tolygus miesto vystymasis 3.1.2. Uždavinys: Šventosios jūros uosto vystymas	3.4. Tikslas: Esamos laisvalaikio ir sporto infrastruktūros modernizavimas ir plėtra 3.4.1. Uždavinys: Plėtoti viešąją infrastruktūrą	4.2. Tikslas: Gamtinių ir kultūrinių išteklių tvari plėtra 4.2.1. Uždavinys: Gamtos išteklių ir turizmo darni plėtra Uždavinys: Kultūrinių išteklių tvarus naudojimas
Palangos miesto savivaldybės strateginio plėtros planas 2021 – 2030 m.	Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupės strategija 2023 – 2027 m.							
2.2 Tikslas: Investicijų pritraukimas ir jų augimas kurorte 2.2.2. Uždavinys: Įgyvendinti viešos ir privačios partnerystės projektus; 2.2.3. Uždavinys: Vystyti konkurencingas paslaugas	VPS priemonės: <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Su žvejybos verslu susijusių alternatyvių paslaugų kūrimas Šventosios jūrų uoste (I VPS prioritetą);</i> 2. <i>Tvarios, žvejams reikalingos infrastruktūros vystymas Šventosios jūrų uoste (I VPS prioritetą);</i> 3. <i>VPS priemonė: Prisitaikymas prie klimato kaitos ir aplinkos išsaugojimas (II VPS prioritetą);</i> 4. <i>Bendruomenių gyvybingumo stiprinimas per bendrų veiklų organizavimą (III VPS prioritetą).</i> 							
3.1 Tikslas: Tolygus miesto vystymasis 3.1.2. Uždavinys: Šventosios jūros uosto vystymas								
3.4. Tikslas: Esamos laisvalaikio ir sporto infrastruktūros modernizavimas ir plėtra 3.4.1. Uždavinys: Plėtoti viešąją infrastruktūrą								
4.2. Tikslas: Gamtinių ir kultūrinių išteklių tvari plėtra 4.2.1. Uždavinys: Gamtos išteklių ir turizmo darni plėtra Uždavinys: Kultūrinių išteklių tvarus naudojimas								

7.2.	ŽVVG teritorijoje patvirtintas regiono plėtros planas	<p>Šventosios ŽRVVG rengiama vietos plėtros strategija prisideda prie Klaipėdos regiono plėtros plano 2022 – 2030 m. įgyvendinimo 1 tikslo 1.2. uždavinio, žemiau lentelėje pateikiamos sąsajos tarp Klaipėdos regiono plėtros plano ir Šventosios žuvininkystės regiono vietos plėtros strategijos.</p> <table border="1" data-bbox="992 408 2150 890"> <tr> <td data-bbox="992 408 1570 485">Klaipėdos regiono plėtros planas 2022 – 2030 m.</td> <td data-bbox="1570 408 2150 485">Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupės strategija 2023 – 2027 m.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="992 485 1570 890"> 1 tikslas – didinti regiono ekonominį ir turistinį patrauklumą; 1.2 uždavinys – Paskatinti pridėtinę vertę kuriančių paslaugų plėtrą turizmo sektoriuje </td> <td data-bbox="1570 485 2150 890"> VPS priemonės: <ol style="list-style-type: none"> 1. Su žvejybos verslu susijusių alternatyvių paslaugų kūrimas Šventosios jūrų uoste (I VPS prioritetas); 2. Tvarios, žvejams reikalingos infrastruktūros vystymas Šventosios jūrų uoste (I VPS prioritetas); 3. Bendruomenių gyvybingumo stiprinimas per bendrų veiklų organizavimą (III VPS prioritetas). </td> </tr> </table> <p>https://klaipedosregionas.lt/wp-content/uploads/2023/03/2023-03-10-Nr.KS-10_priedas.pdf</p> <p>Regiono plėtros tarybai informacija apie Šventosios žuvininkystės veiklos grupės parengto vietos plėtros strategijos projekto buvo pateikta 2023 – 07 – 28 d.</p>	Klaipėdos regiono plėtros planas 2022 – 2030 m.	Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupės strategija 2023 – 2027 m.	1 tikslas – didinti regiono ekonominį ir turistinį patrauklumą; 1.2 uždavinys – Paskatinti pridėtinę vertę kuriančių paslaugų plėtrą turizmo sektoriuje	VPS priemonės: <ol style="list-style-type: none"> 1. Su žvejybos verslu susijusių alternatyvių paslaugų kūrimas Šventosios jūrų uoste (I VPS prioritetas); 2. Tvarios, žvejams reikalingos infrastruktūros vystymas Šventosios jūrų uoste (I VPS prioritetas); 3. Bendruomenių gyvybingumo stiprinimas per bendrų veiklų organizavimą (III VPS prioritetas).
Klaipėdos regiono plėtros planas 2022 – 2030 m.	Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupės strategija 2023 – 2027 m.					
1 tikslas – didinti regiono ekonominį ir turistinį patrauklumą; 1.2 uždavinys – Paskatinti pridėtinę vertę kuriančių paslaugų plėtrą turizmo sektoriuje	VPS priemonės: <ol style="list-style-type: none"> 1. Su žvejybos verslu susijusių alternatyvių paslaugų kūrimas Šventosios jūrų uoste (I VPS prioritetas); 2. Tvarios, žvejams reikalingos infrastruktūros vystymas Šventosios jūrų uoste (I VPS prioritetas); 3. Bendruomenių gyvybingumo stiprinimas per bendrų veiklų organizavimą (III VPS prioritetas). 					
7.3.	ESBJRS	<p>Šventosios ŽRVVG rengiama vietos plėtros strategija prisideda prie ES Baltijos jūros strategijos tikslų įgyvendinimo vieno tikslo ir trijų politikos sričių. Šventosios ŽRVVG vietos plėtros strategija ypač atliepia tikslą - padidinti jo gyventojų gerovę: Baltijos jūros regiono valstybių bendradarbiavimas – tai augančio ir klestinčio regiono kūrimas. Žemiau lentelėje pateikiamos sąsajos tarp ES Baltijos jūros strategijos ir Šventosios žuvininkystės regiono vietos plėtros strategijos.</p> <table border="1" data-bbox="992 1270 2150 1382"> <tr> <td data-bbox="992 1270 1570 1347">Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategija veiksmų planas (2021 m.)</td> <td data-bbox="1570 1270 2150 1347">Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupės strategija 2023 – 2027 m.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="992 1347 1570 1382">Politikos sritis – turizmas:</td> <td data-bbox="1570 1347 2150 1382">VPS priemonės:</td> </tr> </table>	Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategija veiksmų planas (2021 m.)	Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupės strategija 2023 – 2027 m.	Politikos sritis – turizmas:	VPS priemonės:
Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategija veiksmų planas (2021 m.)	Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupės strategija 2023 – 2027 m.					
Politikos sritis – turizmas:	VPS priemonės:					

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Tarptautinio turizmo plėtra nutolusiose ir kaimo vietovėse; 2. Investicijos į žmones, įgūdžius ir technologijas turizmo pramonėje; 3. kultūros paveldo ir gamtos išteklių apsauga ir tvarus naudojimas turizmo vietovėje; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Su žvejybos verslu susijusių alternatyvių paslaugų kūrimas Šventosios jūrų uoste (I VPS prioritetas); 2. Tvarios, žvejams reikalingos infrastruktūros vystymas Šventosios jūrų uoste (I VPS prioritetas); 3. Bendruomenių gyvybingumo stiprinimas per bendrų veiklų organizavimą (III VPS prioritetas);
		<p>Politikos sritis – kultūra:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Baltijos jūros regiono kultūros ir kūrybinių industrijų bei kūrybinio verslumo skatinimas; 2. Baltijos jūros regiono kultūros ir Europos vertybių propagavimas, naudojant kultūrą darniam vystymuisi; 3. Baltijos jūros regiono kultūros paveldo išsaugojimas, regiono tapatumo stiprinimas; 	<p>VPS priemonės:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Su žvejybos verslu susijusių alternatyvių paslaugų kūrimas Šventosios jūrų uoste (I VPS prioritetas); 2. Bendruomenių gyvybingumo stiprinimas per bendrų veiklų organizavimą (III VPS prioritetas);
		<p>Politikos sritis – bioekonomika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stiprinti bioekonomikos vaidmenį ir svarbą siekiant didesnio tvarumo, produktyvumo ir prisitaikymo prie klimato kaitos, taip pat atsparumo, įskaitant ekosistemos atsparumą klimatui; 	<p>VPS priemonės:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prisitaikymas prie klimato kaitos ir aplinkos išsaugojimas (II VPS prioritetas); 2. Tvarios, žvejams reikalingos infrastruktūros vystymas Šventosios jūrų uoste (I VPS prioritetas);

7.4.	Kaimo vietovių vietos plėtros strategija (-os) (taikoma, kai tokia (-ios) vietos plėtros strategija (-os) yra patvirtinta (-os) ŽVVG teritorijoje)	Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupės teritorijoje nėra patvirtintos kaimo vietovių vietos plėtros strategijos.
------	--	--

III DALIS. KAIP PASIEKSIME UŽSIBRĖŽTUS TIKSLUS?

8. LEADER metodo principų bei horizontaliųjų principų ir prioritetų įgyvendinimas

LEADER metodo principai

8.1.	Teritorinis principas:
8.1.1.	<p>principo laikymasis rengiant VPS:</p> <p>Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupės teritorija apima visą Palangos miesto savivaldybės teritoriją. Palangos miesto teritorija junga Palangos miestą ir Šventosios seniūniją. Teritorija jungia Palangos miestą, Šventosios ir Būtingės gyvenvietės, kuriose yra dar aštuonios seniūnaitijos – Palangos, Kunigiškių, Nemirsetos, Vilimiškės, Virbališkės, Medvalkio, Šventosios, Monciškių ir Būtingės. Visą šią teritoriją vienija bendros tradicijos, istorija, kultūra, renginiai susisiekimo tinklas ir infrastruktūra, švietimo, socialinės apsaugos ir kitų sričių struktūros objektai ir infrastruktūra. Šventosios ŽRVVG užtikrina teritorinio principo laikymąsi rengiant vietos plėtros strategiją.</p> <p><i>Siekdama užtikrinti Šventosios ŽRVVG plėtrai svarbiausias problemas ir vietos išteklių racionalų panaudojimą, ŽRVVG suorganizavo Palangos miesto gyventojų apklausą, susitiko su NVO, vietos valdžios ir verslo atstovais Palangos mieste. Strategijos rengimo procese buvo bendraujama su gyventojais, bendruomene, verslo ir vietos valdžios atstovais, buvo skatinama juos aktyviai jungtis ir dalyvauti naujojo finansavimo periodo Šventosios žuvininkystės regiono vietos plėtros strategijos rengime. Buvo siekiama sutelkti vietos verslinės žūklės atstovus, kad įsijungtų į Šventosios žuvininkystės regiono vietos plėtros strategijos rengimo procesą, diskutuota apie naujojo periodo finansavimo galimybes, projektų ir inovaciją. Tik pradėjus rengti Šventosios ŽRVVG VPS buvo organizuojami susitikimai, kurių metu buvo analizuojamos problemos, pasiūlymai jų sprendimui, galimos veiklų sritys ir pan. Organizuojamas strategijos rengimo viešinimas. Siekiant iširti Palangos gyventojų poreikius, gebėjimus, atskleisti jų lūkesčius Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupės teritorijos poreikiai buvo identifikuoti anketavimo metodu. Apklausa buvo vykdoma visame Palangos mieste, anketavimo medžiaga buvo susisteminta, apibendrinta ir panaudota rengiant vietos plėtros strategiją, jos ir esamos situacijos analizės pagrindu buvo parengta vieninga Šventosios ŽRVVG teritoriją atliepanti SSGG analizė.</i></p>
8.1.2.	<p>principo laikymasis įgyvendinant VPS:</p> <p>Įgyvendinant Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupės teritorijos vietos plėtros strategiją, <i>bus laikomasi teritorinio principo, kuriuo bus siekiama:</i></p> <p>➤ <i>užtikrinti vietos išteklių tinkamą panaudojimą, vietos interesų grupių bendradarbiavimą ir veikimą kartu užtikrinant integruotą Šventosios ŽRVVG teritorijos plėtrą, įgyvendinant bendradarbiavimo veiklas, kurių tikslas skatinti įvairias bendradarbiavimo, kuriame dalyvauja ne mažiau kaip du subjektai. Tai sudarys prielaidas ieškoti inovacinių būdų ir metodų susidariusioms problemoms spręsti, bendrai veiklai apjungti turimas žinias, patirtį ir gebėjimus, žmogiškuosius, kultūrinius,</i></p>

	<p>gaminius, infrastruktūrinius išteklius visos ŽRVVG teritorijos išteklius ir organizuoti trumpas tiekimo grandines vietos rinkoms skatinti vietos lygmeniu. Be to, parama investicijoms į išskirtinių gamtos ir kultūros paveldo objektų tausojantį naudojimą bei pritaikymą gyventojų poreikiams numatoma teikti, jei jie bus pritaikyti visos teritorijos gyventojų poreikiams;</p> <p>➤ <u>užtikrinti ŽVVG teritorijos išskirtinumo ir specifinių pranašumų panaudojimą, ŽVVG teritorijos didesnės pridėtinės vertės kūrimą</u>, kurių bus tiesiogiai siekiama, įgyvendinant ŽRVVG VPS priemones ir taip didinti regiono patrauklumą, išlaikant jo autentiškas gamtos ir kultūros vertybes, renginius, esamą ir vis dar besiformuojančias žuvininkystės verslo tradicijas. Kuriant Šventosios ŽRVVG teritorijos pridėtinę vertę ir ją pozicionuoti, numatoma remti inovatyvias, tvarias, verslumą ugdančias, išskirtines veiklas, kurios generuotų pajamas vietos žvejams, kurių lūkesčiai šiuo metu yra labai sumažinti ribojant žvejybą priekrantėje ar tam tikrų žuvų pagavimo kvotas. Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo pareiškėjai bus skatinami tvariai naudoti teritorijos išteklius, juos saugoti, taikyti inovatyvias priemones ir taip didinti pridėtinę vertę. Šventosios ŽRVVG teritorijos jautrumas, esamų rekreacinių išteklių tvarus naudojimas – yra pagrindinis vietos projektų tinkamumo principas. Siekiant užtikrinti šio principo laikymąsi, bus įgyvendinamos savalaikės vietos bendruomenės informavimo priemonės. Siekiama, kad ateinančios investicijos kaip galima tolygiau pasiskirstytų Šventosios ŽRVVG teritorijoje taip užtikrinant visos teritorijos darnų vystymąsi.</p>
8.2.	„Iš apačios į viršų“ principas:
8.2.1.	<p>principo laikymasis rengiant VPS:</p> <p>Vienas pagrindinių principų, kuriuo vadovavosi Šventosios regiono vietos veiklos grupė rengdama savo vietos plėtros strategiją yra principas „iš apačios į viršų“. Nuo pat vietos plėtros strategijos rengimo pradžios Šventosios ŽRVVG teritorijos gyventojai buvo informuojami apie ES paramos galimybes ir inicijuojamą vietos plėtros rengimo projektą.</p> <p>➤ <u>atliekant Šventosios ŽRVVG teritorijos socialinės, ekonominės ir aplinkos situacijos analizę ir SSGG, nustatant Šventosios ŽVVG gyventojų poreikius ir suteikiant jiems prioritetus, nustatant VPS prioritetus, pasirenkant VPS priemones, veiklos sritis, planuojant VPS įgyvendinimo etapus</u> Šventosios ŽVVG teritorijos gyventojų prie VPS rengimo buvo prašoma prisidėti aktyviu dalyvavimu. Gyventojai buvo aktyvinami ir įtraukiami pačiais įvairiausiais būdais – prašant užpildyti apklausos anketas, dalijantis idėjomis, taip pat kviečiant į susitikimus gyvenamosios vietovės stiprybių ir silpnybių analizei atlikti. Palangos miesto savivaldybės administracijos atstovai buvo kviečiami dalintis savo Šventosios jūrų uosto įveiklinimo vizija.</p> <p>Parengta vietos plėtros strategija buvo pristatyta derinimui Palangos miesto ir visai žvejų bendruomenei Šventosios ŽRVVG interneto svetainėje http://www.sventosioszrvvg.lt/, nustatant 20 darbo dienų terminą pastaboms ir pasiūlymams pateikti.</p> <p>Šventosios ŽRVVG visuotiniame susirinkime (2023-05-31) buvo pritarta Šventosios ŽRVVG VPS rengimui, viešinimui ir derinimui su visuomene. 2023-07-07 Šventosios ŽRVVG Valdybos posėdyje buvo pristatytas parengtas VPS projektas, o</p>

	<p>2023-07-18 ir 2023-07-27 vyko konsultacijos su vietos verslinės žvejybos atstovais, savivaldybės įmonės bei vietos savivaldos atstovais. Per pristatymus buvo diskutuojama apie planuojamas įgyvendinti VPS priemonės, remtinas VPS projektų veiklas, potencialius pareiškėjus, didžiausias paramos sumas bei finansavimo intensyvumą.</p> <p>Vietos plėtros strategija visų pirma bus siekiama socialinio ir ekonominio poveikio, kad jos prioritetų ir priemonių įgyvendinimas padėtų spręsti problemas, kurios aktualios vietos gyventojams ar jų grupėms, tačiau kurių sprendimai sunkiai įgyvendinami valstybiniu ar savivaldos lygmeniu;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>planuojant finansinius išteklius VPS įgyvendinti</i>, atsižvelgta į potencialių vietos projektų vykdytojų pateiktus projektinius pasiūlymus ir idėjas, pagrindžiant būtinas projekto įgyvendinimo išlaidas ir įgyvendinimo rezultatus.
8.2.2.	<p>principo laikymasis įgyvendinant VPS:</p> <p>Principo „iš apačios į viršų“ bus laikomasi visuose Šventosios ŽRVVG teritorijos VPS įgyvendinimo etapuose: tiek rengiant kvietimų teikti VP dokumentaciją, tiek kviečiant teikti VP paraiškas, tiek tvirtinant VP, tiek pristatant VPS įgyvendinimo rezultatus ir vykdant stebėseną, tiek vykdant VVG teritorijos gyventojų aktyvinimo veiklas.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Rengiant kvietimų teikti VP dokumentaciją</i>, Šventosios ŽRVVG iš anksto skelbs savo interneto svetainėje http://www.sventosioszrvvg.lt/, informacija bus siunčiama turimais kontaktais el. paštu Šventosios ŽRVVG nariams, vietos bendruomenių ir jas vienijančių organizacijų atstovams, o Šventosios ŽRVVG valdybai patvirtinus kvietimų dokumentaciją, ji bus skelbiama viešai; ➤ <i>Kvietimai teikti VP paraiškas</i>, bus skelbiami Šventosios ŽRVVG ir NMA prie ŽŪM internetinėje svetainėje, informacija taip pat bus siunčiama turimais kontaktais el. paštu Šventosios ŽRVVG nariams, bendruomenių ir įvairių organizacijų atstovams, informuojama renginių metu. Bus stengiamasi aktyvinti Šventosios ŽRVVG teritorijos lyderius savanoriškai teikti informaciją apie kvietimus teikti VP paraiškas. Savo ruožtu Šventosios ŽRVVG administracija teiks konsultacijas dėl reikalavimų pareiškėjams, teikiantiems VP paraiškas, taip pat dėl reikalavimų VP atrankai ir įgyvendinimui. ➤ <i>Tvirtinant VP</i>, principo „iš apačios į viršų“ įgyvendinimą užtikrins Šventosios ŽRVVG valdyba, kuri tvirtins finansuotinus VP ir kurios sudėtis atitinka principo „iš apačios į viršų“ reikalavimus. Be to, informacija apie ŽRVVG valdybos posėdžius, kuriuose bus tvirtinami finansuoti VP, bus skelbiama interneto svetainėje http://www.sventosioszrvvg.lt/. ➤ <i>Pristatant VPS įgyvendinimo rezultatus</i>, kiekvienais metais bus pateikiama informacija interneto svetainėje http://www.sventosioszrvvg.lt/, organizuojami informaciniai renginiai bei dalinamasi informacija Šventosios ŽRVVG teritorijoje vykšančių renginių metu. VP vykdytojai bus įpareigojami viešinti VP įgyvendinimo rezultatus ir pristatyti jų indėlį į VPS įgyvendinimą. ➤ <i>Vykdant VPS įgyvendinimo stebėseną</i> kasmet pasibaigus metams bus vykdomas tarpinis VPS įgyvendinimo vertinimas. Vertinimui bus pasirengiama iš anksto – bus renkama ir sisteminama informacija, o to nepakaks, bus organizuojama apklausa). VPS tarpinio vertinimo rezultatai bus aptariami Šventosios ŽRVVG valdybos posėdžiuose ir visuotinių susirinkimų metu, taip pat vertinimo

	<p>ataskaita bei jos įgyvendinimo stebėsenos rodikliai bus pristatoma visuomenei ir skelbiama Šventosios ŽRVVG interneto svetainėje http://www.sventosioszrvvg.lt/.</p> <p>➤ <i>Vykdamas ŽRVVG teritorijos gyventojų aktyvinimo veiklas</i>, kas met su bendruomeninių organizacijų, kitų NVO, pilietinės visuomenės, verslo, vietos valdžios atstovais bus aptariamas VPS numatytas Šventosios ŽRVVG teritorijos gyventojų aktyvinimo veiksmų planas, diskutuojama dėl numatytų aktyvinimo veiksmų turinio. ŽRVVG teritorijos gyventojai skatinami įsitraukti į aktyvinimo veiklų organizavimą ir įgyvendinimą pvz. teikti VP gerosios patirties pavyzdžius, teikti siūlymus dėl numatomų organizuoti aktyvinimo renginių pavadinimo, vietos ir laiko, dėl konkrečios gyventojų kompetencijų ugdymo tematikos, vietos, laiko, tikslinės klausytojų grupės ir pan.</p>
8.3.	Partnerystės principas:
8.3.1.	<p>principo laikymasis rengiant VPS:</p> <p>Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupė – tris sektorius apimanti (pilietinės visuomenės, verslo ir vietos valdžios) subalansuota organizacija užtikrinanti partnerystę tarp pilietinės visuomenės verslo ir vietos valdžios. ŽRVVG veikloje nuolat aktyviai dalyvauja suinteresuotų grupių atstovai iš įvairių sektorių. Šventosios ŽRVVG – atvira organizacija naujiems nariams, užtikriną lanksčią ir nediskriminuojančią naujų narių priėmimo tvarką. ŽRVVG nariai atstovauja ŽRVVG teritorijoje veikiančiams fiziniams ir juridiniams asmenims.</p> <p>Šventosios ŽRVVG valdyba sudaryta iš narių (narių išrinkimo procedūra detalizuota Šventosios ŽRVVG įstatuose). Šventosios ŽRVVG nariai renkami visuotiniame susirinkime nepažeidžiant partnerystės principo t. y. skirtingų sektorių atstovai sudaro tokias proporcijas: pilietinę visuomenę atstovauja 5 (45,45 proc.) valdybos nariai, verslo sektorių atstovauja 3 valdybos nariai (27,27 proc.) ir 3 valdybos nariai (27,27 proc.) atstovauja vietos valdžią.</p> <p>Rengdama VPS Šventosios ŽRVVG periodiškai organizavo susitikimus su valdybos nariais, kurių metu buvo priimami sprendimai dėl VPS atitikimo ES ir nacionalinių dokumentų tikslams, įgyvendinimo prioritetų, priemonių, veiklos sričių ir finansinio plano, planuojamų VPS įgyvendinimo etapų ir kt. Rezultatai pristatomi visuotiniuose susirinkimuose ir viešinami http://www.sventosioszrvvg.lt/ taip užtikrinant partnerystės principo laikymosi.</p>
8.3.2.	<p>principo laikymasis įgyvendinant VPS:</p> <p>Įgyvendinant VPS, Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupė ir toliau veiks, laikydamasi partnerystės principo (atitinkdama partnerystei keliamus reikalavimus). Partneriai (bendruomeninių organizacijų, kitų NVO, pilietinės visuomenės, verslo, vietos valdžios atstovai), siekdami ŽRVVG teritorijos vizijos ir jos siekiančių prioritetų įgyvendinimo, vadovaudamiesi nešališkumo, skaidrumo, atvirumo, viešų ir privačių interesų derinimo principais, atstovaus vietos plėtros partnerius, rengiant ir tvirtinant VP atrankos ir įgyvendinimo taisykles, rengiant ir tvirtinant kvietimus teikti VP paraiškas, įgyvendinant partnerių aktyvinimo veiksmus, priimant sprendimus dėl VP finansavimo, stebint ir vertinant VPS įgyvendinimo eigą bei rezultatus. Su VPS įgyvendinimo tvarka, sprendimų</p>

	dėl VP finansavimo priėmimo eiga ir rezultatais, VPS įgyvendinimo rezultatais bus supažindinami visi vietos plėtros partneriai, skelbiant informaciją http://www.sventosioszrvvg.lt/ , ar spaudoje, partnerių neformaliuose susitikimuose, taip sudarant jiems galimybę ir skatinant palaikyti „grįžtamąjį ryšį“ ir suteikti žinių partnerių atstovams Šventosios ŽRVVG valdyboje, ŽRVVG administracijai dėl VPS konkrečių priemonių įgyvendinimo.
8.4.	Vietos finansavimo ir valdymo principas:
8.4.1.	<p>principo laikymasis rengiant VPS:</p> <p>Rengiant VPS ir atliekant vietos gyventojų poreikių analizę, Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupė į susitikimus kvietė pačių įvairiausių gyventojų grupių atstovus. Buvo diskutuojama apie VP veiklas, su įvairiais (aplinkosauginiai ir EK) suvaržymais susijusias problemas, aptariamąs galimybes teikti naujas paslaugas ir investuoti į veiklas generuojančias pastovias pajamas žvejybos verslo atstovams. Su vietos savivaldos atstovais buvo diskutuojama kaip paspartinti Šventosios jūrų uosto įveiklinimą, ieškoti finansavimo ES fonduose ar kitaip generuoti reikiamas sumas. Taip pat buvo aptartos galimybės bendradarbiauti rengiant projektus, įvairios galimybės dėl savivaldybės prisidėjimo prie vietos gyventojų inicijuotų projektų.</p>
8.4.2.	<p>principo laikymasis įgyvendinant VPS:</p> <p><i>Vietos finansavimo mechanizmų paiešką ir kūrimą</i> Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupė ketina vykdyti bendrai su Palangos miesto savivaldybe ir su potencialiais VP pareiškėjais.</p> <p><i>Ieškant galimybių suvienyti partnerių išteklius</i>, Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupė skatins visų regiono plėtros dalyvių bendradarbiavimą. Tikimasi aktyvaus verslo sektoriaus bendradarbiavimo su NVO, dalinantis žiniomis, patirtimi ir prisidedant tiek finansiniais ištekliais, tiek sudarant galimybes naudotis turima technine baze. Verslas bus skatinamas kuo aktyviau imtis socialinio verslo iniciatyvų. Bendradarbiavimas turėtų sudaryti prielaidas ŽRVVG teritorijos vietos ekonomikos gyvybingumui, turizmo plėtrai, inovacinių būdų ir metodų susidariusioms problemoms spręsti paieškai, bendrai veiklai apjungiant turimas žinias, patirtį ir gebėjimus, žmogiškuosius, kultūrinius, gamtinius, infrastruktūrinius išteklius. Rastųsi galimybės suvienyti partnerių išteklius bendrai finansuojant, administruojant ir įgyvendinant projektus. Esant poreikiui, numatoma organizuoti mokymus/konsultacijas kompetencijų bei įgūdžių ugdymui bendradarbiavimo organizavimo, jo tinkamiausių formų, finansavimo šaltinių paieškos srityse.</p> <p><i>Bendram užsibrėžtų vietos plėtros uždavinių sprendimui</i> telkti Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupės teritorijos gyventojus organizuojant diskusijas ar kitas aktyvinimo veiklas, kurių metu bus siekiama tiek diskusijas ar aktyvinimo veiklas organizuoti taip, kad būtų sudarytos prielaidos naujų kontaktų užmezgimui, projektų idėjų generavimui ir bendradarbiavimo būdų paieškai, kad jos būtų įgyvendintos maksimaliai prisidedant prie užsibrėžtų vietos plėtros uždavinių sprendimo.</p>
Horizontalieji principai ir prioritetai:	
8.5.	Jaunimas:

8.5.1.	<p>ŽVVG veiksmai, susiję su principo laikymusi rengiant VPS:</p> <p>Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupės Valdybą sudaro 11 narių, iš kurių 3 arba 27,27 proc. jauni žmonės, 2 asmenys nuo 14 iki 29 metų, 1 asmenys nuo 30 iki 40 m. Vis daugiau jaunus žmones atstovaujančios organizacijos jungiasi prie Šventosios ŽRVVG veiklos ir tampa asociacijos nariais. Vietos bendruomenių lygmeniu jauni žmonės įtraukiami siekiant įgyvendintų vietos projektų tęstinumo, motyvuojami imtis iniciatyvos ir idėjų įgyvendinimo. Siekdama įtraukti jaunimą į naujo laikotarpio VPS rengimo procesą, intensyviai yra dirbama su jaunimu ir jaunimo grupėmis. Buvo organizuojami informaciniai renginiai, siekiant supažindinti jaunimą su ŽRVVG ir jos veikla.</p>
8.5.2.	<p>ŽVVG veiksmai, susiję su principo laikymusi įgyvendinant VPS:</p> <p>Įgyvendinant VPS numatyta jaunimą įtraukti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Organizuojant Šventosios ŽRVVG valdymo organo darbą</i> – į ŽRVVG valdybą įtraukti jauni žmonės iki 40 metų amžiaus (2 asmenys nuo 14 iki 29 metų, 1 asmenys nuo 30 iki 40 m.). Tokiu būdu jiems sudaryta galimybė atstovauti jaunimą, priimant sprendimus ir įgyvendinant veiklas, priskirtas ŽRVVG valdymo organo funkcijoms. Per visą Šventosios ŽRVVG įgyvendinimą bus laikomasi šio principo ir į ŽRVVG veiklą bus stengiamasi pritraukti kuo daugiau jaunimo; ➤ <i>Kviečiant teikti vietos projektų paraiškas</i> - Kviečiant teikti VP paraiškas, jaunimas iki 29 metų ir jauni asmenys nuo 30 iki 40 metų bus skatinami savanoriauti, viešinant kvietimo sąlygas ir konsultuojant ŽRVVG teritorijos suinteresuotą jaunimą dėl VP paraiškų pateikimo. Šventosios ŽRVVG administracija inicijuos ir skatins jaunimą organizuoti diskusijas su jaunimo tikslinėmis grupėmis, su švietimo įstaigomis, su vietos bendruomenėmis, su savivaldybe, su verslo atstovais ir taip generuoti projektines idėjas, kurios atspindėtų įvairaus amžiaus jaunimo grupių poreikius. Taip pat bus atkreipiamas potencialių pareiškėjų dėmesys, kad projektams, kurių naudą gavėjas yra jaunimas ar/ ir jauni asmenys, bus skiriami papildomi kokybės balai; ➤ <i>Pristatant VPS įgyvendinimo rezultatus, vykdant VPS įgyvendinimo stebėseną</i> - numatoma VPS įgyvendinimo rezultatų analizę atlikti, išskiriant jaunimo horizontalaus principo įgyvendinimą. Bus vertinama kiek VP pateikė jauni žmonės, kiek jaunų žmonių įdarbinta, kiek jaunimo naudojami pagerinta infrastruktūra, kiek jaunų žmonių įsitraukė į socialinio ir bendruomeninio verslumo, bendradarbiavimo veiklas. Bus atliekami jaunų žmonių nuomonės apie VPS įgyvendinimą tyrimai. Į VPS įgyvendinimo eigos, metinių ataskaitų pristatymo ir aptarimo renginius bus kviečiami jaunimo atstovai; ➤ <i>Vykiant VVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimo veiklas</i> – jauniems žmonėms numatoma organizuoti gerosios praktikos patirties sklaidos mainus, o esant poreikiui planuojama taikant inovacinius jaunimui adaptuotus mokymo instrumentus, suorganizuoti mokymus skirtus jaunimo verslumo, bendruomeniškumo, bendradarbiavimo įgūdžiams ugdyti, pilietiškumui skatinti. Skatinti jaunimo atstovus savanoriauti, teikiant konsultacijas jauniems VP pareiškėjams ir vykdytojams. Bus siekiama VPS įgyvendinimo viešinimo, VVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimo renginius organizuoti maksimaliai derinant su jaunų žmonių užimtumo laiku, kad būtų sudarytos galimybės kuo didesniai jaunų žmonių skaičiui juose sudalyvauti.

8.6.	Kultūra:
8.6.1.	<p>ŽVVG veiksmai, susiję su prioriteto laikymusi rengiant VPS: <u>Siekiant nustatyti Šventosios ŽRVVG teritorijos kultūros išteklių plėtros poreikius</u> buvo atliekama Šventosios ŽRVVG teritorijos gyventojų poreikių analizė (į anketą buvo įtraukti klausimai, susiję su kultūros ištekliais ir jų plėtros poreikių įvardijimu), analizuojama LR statistikos departamento, turizmo informacijos centro ir kitų (kultūros srityje veikiančių) įstaigų informacija.</p> <p>Pažymėtina, kad turimi kultūros, istorijos objektai yra puikiai pritaikyti lankymui, yra išvystyta turizmo informacinė sistema, gyventojai domisi ir aktyviai lanko kultūrinius renginius, įdomūs tradiciniai su žūkle susiję renginiai, tokie kaip Žvejo šventė Šventojoje ar Stintų šventė. Atkreiptinas dėmesys, kad Šventosios ŽRVVG prisideda vietos žuvininkystės tradicijų puoselėjimo, veiklų ir paslaugų viešinimo.</p>
8.6.2.	<p>ŽVVG veiksmai, susiję su prioriteto laikymusi įgyvendinant VPS: <u>Vykdamas Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupės teritorijos gyventojų aktyvinimo veiklas, kuriomis siekiama ŽRVVG teritorijos gyventojų ir jų bendruomenių kultūrinės tapatybės stiprinimo, jų kūrybingumo didinimo, bendruomeniškumo ir pilietiškumo ugdymo</u> daug dėmesio numatoma skirti kad bendruomenių šventėse ir VPS priemonių įgyvendinimo pristatymo/aptarimo renginiuose bus skatinamas dėmesys krašto savitumo puoselėjimui, kviečiant koncertuoti vietos kolektyvus, demonstruoti vietos amatininkų tradicinius gaminius, vaišintis pagal krašto tradicinę šio regiono receptūrą ir iš vietos žaliavos pagamintais maisto produktais. Šventosios savitumo elementai bus panaudojami krašto reprezentavimui tarpregioniniame ir tarptautiniame lygmenyse.</p>
8.7.	Darnus vystymasis (įskaitant aplinkosaugą ir klimato kaitos švelninimo veiksmus):
8.7.1.	<p>ŽVVG veiksmai, susiję su principo laikymusi rengiant VPS: Aplinkos situacija Šventosios ŽRVVG teritorijoje buvo tiriama, remiantis LR statistikos departamento duomenimis, parengtais strateginiais dokumentais. Rengiant VPS, parenkant jos prioritetus, priemonės ir veiklos sritys buvo siekiama, kad visi prioritetai, priemonės ir veiklos sritys turėtų galimybę didesne ar mažesne apimtimi teigiamai įtakoti Šventosios ŽRVVG teritorijos darnų vystymąsi, buvo siekiama, kad nei vienas prioritetas, jo įgyvendinimo priemonė ar veiklos sritys neturėtų prielaidų daryti neigiamą įtaką Šventosios ŽRVVG teritorijos darniam vystymuisi. Aplinkosaugos svarba akcentuojama ir verslo plėtros aspektu: I prioriteto priemonių ir veiklos sričių, skirtų verslo paramai, ir II Prioriteto 1 priemonei ir veiklos sričių, skirtai aplinkos apsaugai ir poveikio klimato kaitai švelninimo, vienas iš specialiųjų reikalavimų pareiškėjams numato, kad paramos paraiškoje turi būti pagrįsta, kad teikiamo verslo projekto veikla neturi neigiamo poveikio aplinkai. Šventosios ŽRVVG VPS numato, kad aplinkosauginiai, gamtos puoselėjimo vietos projektai, remiami pagal II Prioriteto priemonę turės tiesioginės teigiamos įtakos darniam vystymuisi Šventosios ŽRVVG parengta VPS įgalins kultūrinį, socialinį ir ekonominį ŽRVVG teritorijos augimą, ir tuo pačiu prisidės prie aplinkosaugos ir gamtos išteklių prieinamumo ir saugojimo užtikrinimo. Šventosios ŽRVVG darnų vystymąsi supranta ne tik kaip darną tarp aplinkosauginių, ekonominių ir socialinių visuomenės tikslų, bet ir kaip galimybę pasiekti visuotinę gerovę dabarties ir ateinančioms</p>

	<p>kartoms, neperžengiant leistinų poveikio aplinkai ribų. Savo parengta strategija Šventosios ŽRVVG siekia realizuoti darnaus vystymo principą, nes numato įvairių sektorių bendradarbiavimą gerinant gyvenimo kokybę ŽRVVG teritorijoje. Numatoma apie 70 proc. visų vietos projektų paramos lėšų skirti ekonominio ir socialinio žuvininkystės sektoriaus gerinimui, nes labai svarbu, kad strategijos įgyvendinimas inicijuotų tokias permainas, kurios turėtų ilgalaikį ekonominį poveikį.</p> <p>Strategijoje numatyta skirti paramą naujų ir konkurencingų paslaugų vystymui Šventosios jūrų uoste, t. y. skatinti pakrančių turizmą, sudarant prielaidas vietinių išteklių bei išskirtinių vietovės bruožų plėtrai; stiprinti veikiančių mažų ir vidutinių įmonių gyvybingumą ir skatinti jų modernizavimą.</p>
8.7.2.	<p>ŽVVG veiksmai, susiję su principo laikymusi įgyvendinant VPS:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>Kvietimų teikti VP metu</u> vietos projektų pareiškėjams bus keliamas reikalavimas užtikrinti, kad VP neturės neigiamos įtakos Šventosios ŽRVVG teritorijos darniam vystymuisi ir jos aplinkos būklei; ➤ <u>VP atrankos metu</u> esant poreikiui į projektų atrankos posėdžius bus kviečiami asmenys, turintys gebėjimų darnaus vystymosi ir aplinkos apsaugos srityje. VP atrankos metu bus vertinama, ar VP buvo būtinas poveikio aplinkai vertinimas. Jei toks vertinimas buvo būtinas, tai ar jis atliktas; ➤ <u>VP įgyvendinimo metu</u> VP vykdytojams, susiduriantiems su aplinkosaugos reikalavimais bus sudarytos galimybės gauti konsultacijas. Ypatingas dėmesys, teikiant konsultacijas, bus skiriamas VP vykdytojams, kurie veiklą vykdo aplinkosaugos, biologinės įvairovės išsaugojimo požiūriu svarbiose, jautriose teritorijose. VP vykdytojai bus skatinami projektui įgyvendinti reikalingus išteklius įsigyti, taikant žaliųjų viešųjų pirkimų kriterijus; ➤ <u>VPS rezultatų sklaidos metu</u> darnaus vystymosi principas bus integruotas į VPS įgyvendinimo stebėsenos sistemą. Bus siekiama atrinkti ir atskirai pristatyti geriausius VP, kurių rezultatai didžiausiu mastu prisideda prie darnaus vystymosi ir (arba) gerina aplinkos būklę; ➤ <u>Šventosios ŽRVVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimo metu</u> bus imamasi integruotų veiksmų, telkiančių Šventosios ŽRVVG teritorijos gyventojus veikti kartu, siekiant ŽRVVG teritorijos darnaus vystymosi ir aplinkos būklės gerinimo.
8.8.	<p>Moterų ir vyrų lygios galimybės ir nediskriminavimo skatinimas</p>
8.8.1.	<p>ŽVVG veiksmai, susiję su principo laikymusi rengiant VPS:</p> <p>Šventosios ŽRVVG VPS rengimo procese užtikrino visų suinteresuotųjų vietos plėtros dalyvių dalyvavimą. Nustatant gyventojų poreikius, apklausoje, susitikimuose su Šventosios ŽRVVG teritorijos gyventojais dalyvauti buvo kviečiami tiek moterys, tiek vyrai. Gyventojai nebuvo diskriminuojami dėl tautinės kilmės, religijos ar įsitikinimų, negalios, amžiaus, šeimyninės padėties, lytinės orientacijos. Informacija apie gyventojų poreikių tyrimą (kvietimai dalyvauti, nustatyti poreikiai) buvo talpinama interneto svetainėje http://www.sventosioszrvvg.lt/, kuri buvo prieinama visiems Šventosios ŽRVVG teritorijos gyventojams. Į SSSG analizę ir nustatytus gyventojų poreikius įtraukti įvairių Šventosios ŽRVVG teritorijos gyventojų grupių poreikiai. Moterų ir vyrų lygių</p>

	<p>galimybių ir nediskriminavimo principų įgyvendinimą užtikrina Šventosios ŽRVVG valdymo organo, priimančio sprendimus dėl vietos projektų finansavimo, sudėtis. Jame subalansuotas moterų ir vyrų, pilietinio, verslo ir valdžios sektorių, įvairaus amžiaus ŽRVVG teritorijos gyventojų atstovavimas.</p>
8.8.2.	<p>ŽVVG veiksmai, susiję su principo laikymusi įgyvendinant VPS:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>Organizuojant Šventosios ŽRVVG administracijos darbą</u> – ŽRVVG administracijos komanda bus formuojama nepažeidžiant moterų ir vyrų lygių galimybių ir nediskriminavimo principų. Nustatyti privalomi reikalavimai ŽRVVG administracijos darbuotojams nepažeidžia minėtų principų; ➤ <u>Organizuojant VVG valdymo organo darbą</u> – į ŽRVVG valdybą atitinkamai moterų ir vyrų lygių galimybių principui įtrauktos moterys ir vyrai. Tokiu būdu jiems sudarytos lygios galimybės atstovauti tiek moteris, tiek vyrus, priimant sprendimus ir įgyvendinant veiklas, priskirtas ŽRVVG valdymo organo funkcijoms. Numatoma galimybė įvairias gyventojų grupes atstovaujančioms asocijuotoms struktūroms dalyvauti VP atrankos posėdžiuose. Jie kviečiami pateikti savo nuomonę dėl VP atitikimo moterų ir vyrų lygių galimybių ir nediskriminavimo principams; ➤ <u>Kviečiant teikti vietos projektų paraiškas</u> – ŽRVVG administracija su visų kvietimų sąlygomis ir dokumentacija sudarys galimybes susipažinti tiek moterims, tiek vyrams, taip pat įvairios tautinės kilmės, skirtingos religijos ar įsitikinimų, turintiems negalią, skirtingo amžiaus, šeimyninės padėties, lytinės orientacijos asmenims. Laikantis moterų ir vyrų lygių galimybių ir nediskriminavimo skatinimo principo, Šventosios ŽRVVG teritorijos gyventojai bus įtraukiami į VP įgyvendinimo ir administravimo taisyklių, kvietimo sąlygų rengimą. Kviečiant teikti VP paraiškas, asmenys, laikantis moterų ir vyrų lygių galimybių ir nediskriminavimo skatinimo principo, bus skatinami savanoriauti, viešinant kvietimo sąlygas ir konsultuojant ŽRVVG teritorijos suinteresuotus asmenis dėl VP paraiškų pateikimo. ŽRVVG administracija inicijuos ir skatins organizuoti diskusijas su tikslinėmis grupėmis ir taip generuoti projektines idėjas, kurios atspindėtų moterų, vyrų, įvairios tautinės kilmės, skirtingos religijos ar įsitikinimų, turinčių negalią, skirtingo amžiaus, šeimyninės padėties, lytinės orientacijos asmenų poreikius. ➤ <u>Tvirtinant VP</u> – Moterų ir vyrų dalyvavimas Šventosios ŽRVVG valdymo organe, priimant sprendimus dėl VP finansavimo, užtikrins moterų ir vyrų interesų atstovavimą. Bus sudaryta galimybė VP pareiškėjams nepriklausomai nuo lyties, tautinės kilmės, religijos ar įsitikinimų, negalios, amžiaus, šeimyninės padėties, lytinės orientacijos pristatyti VP paraiškas projektų atrankos posėdžiuose. Prieš priimant sprendimą dėl VP finansavimo, bus sudaryta galimybė įvykdyti patikras numatomų projektų įgyvendinimo vietovėse. Taip pat esant poreikiui ŽRVVG valdymo organui bus suorganizuoti mokymai moterų ir vyrų lygių galimybių ir nediskriminavimo skatinimo principo įgyvendinimo tema, kad šis principas nebūtų pažeistas, tvirtinant VP. VP vykdytojai savo ruožtu VP paraiškoje turės išsipareigoti, kad įgyvendindami VP, nepažeis moterų ir vyrų lygių galimybių ir nediskriminavimo skatinimo principo; ➤ <u>Pristatant VPS įgyvendinimo rezultatus, vykdant VPS įgyvendinimo stebėseną</u> – numatoma VPS įgyvendinimo rezultatų analizę atlikti, išskiriant moterų ir vyrų lygių galimybių ir nediskriminavimo skatinimo horizontalaus principo įgyvendinimą. Bus

vertinama kiek VP pateikė moterys ir vyrai, skirtingos tautinės kilmės, religijos ar įsitikinimų, negalios, amžiaus, šeimyninės padėties, lytinės orientacijos asmenys, atitinkamai kiek jų įdarbinta, kiek jų naudojasi pagerinta infrastruktūra, kiek jų išitraukė į socialinio ir bendruomeninio verslumo, bendradarbiavimo veiklas. Laikantis moterų ir vyrų lygių galimybių ir nediskriminavimo skatinimo horizontalaus principo, bus atliekami Šventosios ŽRVVG VPS įgyvendinimą tyrimai. Į VPS įgyvendinimo eigos, metinių ataskaitų pristatymo ir aptarimo renginius bus kviečiami asmenys, nepriklausomai nuo lyties, tautinės kilmės, religijos ar įsitikinimų, negalios, amžiaus, šeimyninės padėties, lytinės orientacijos. VPS įgyvendinimo rezultatai bus pristatomi internetiniame puslapyje <http://www.sventosioszrvvg.lt/> viešiniame leidiniuose ir/ar renginiuose;

➤ *Vykdamas Šventosios ŽRVVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimo veiklas* – laikantis moterų ir vyrų lygių galimybių, nediskriminavimo skatinimo principų, numatoma organizuoti gerosios praktikos patirties sklaidos mainus tiek vietos, tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu lygiu. Laikantis moterų ir vyrų lygios galimybės ir nediskriminavimo skatinimo principo, numatoma atrinkti įgyvendintų projektų gerosios patirties pavyzdžius. Juos pristatyti internetiniuose puslapiuose <http://www.sventosioszrvvg.lt/>. Skatinti, laikantis moterų ir vyrų lygių galimybių ir nediskriminavimo skatinimo principų, Šventosios ŽRVVG teritorijos gyventojus savanoriauti, teikiant konsultacijas, VP pareiškėjams ir vykdytojams, nepriklausomai nuo jų lyties, kilmės, įsitikinimų. Bus siekiama VPS įgyvendinimo viešinimo, ŽRVVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimo renginius organizuoti maksimaliai sudarant galimybes kuo didesniai tikslinių grupių asmenų skaičiui juose sudalyvauti.

9. VPS priemonių ir veiklos sričių aprašymas		
9.1. VPS priemonės, neturinčios veiklos sričių		
9.1.1. VPS prioritetas Nr. 1 „Tvartos ir inovatyvios bei žvejų pajamas įvairinančios infrastruktūros kūrimas ir turizmo paslaugų bei kokybės didinimas mėlynosios ekonomikos augimo kontekste		
9.1.2. VPS priemonė „Su žvejybos verslu susijusių alternatyvių paslaugų kūrimas Šventosios jūrų uoste“ (kodas BIVP-1)		
9.1.3.	VPS priemonės tikslas: Sudaryti galimybes vystyti naujas, inovatyvias ir konkurencingas paslaugas Šventosios jūrų uosto teritorijoje, regiono gyventojų užimtumo didinimas, kuriant naujas arba išlaikant esamas darbo vietas	
9.1.4.	Priemonės apibūdinimas	<p>Parama teikiama investicijoms į naujas rekreacines paslaugas ir pakrančių turizmą, mažinant neigiamą poveikį Baltijos jūros žuvų ištekliams ir aplinkai, tvarių vartojimo nuostatų formavimui, atsinaujinančios energijos išteklių naudojimui.</p> <p>Remiama statinių statyba ir /arba atnaujinimas, įrenginių, reikalingų naujų paslaugų teikimui, įsigijimas, reikalingos infrastruktūros įrengimas, sumanios rinkodaros paslaugos ir kitos tinkamos ir pagrįstos projekto įgyvendinimo išlaidos.</p> <p>Vadovaujantis projektiniais pasiūlymais, numatoma paremti ne mažiau kaip 3 vietas projektus, sukurti 1 darbo vietą ir išlaikyta 1 sukurta darbo vieta.</p>
9.1.5.	Pagal priemonę remiamų vietos projektų pobūdis:	
9.1.5.1	<i>pelno</i>	☒
9.1.5.2.	<i>ne pelno</i>	☐
9.1.6.	Tinkami paramos gavėjai	Labai maža arba maža įmonė (taip kaip apibrėžia LR smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas) ar fizinis asmuo ne jaunesnis nei 18 metų amžiaus, įregistravę žvejybos veiklą Šventosios ŽRVVG teritorijoje
9.1.7.	Priemonės tikslinė grupė	Labai maža arba maža įmonė (taip kaip apibrėžia LR smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas) ar fizinis asmuo ne jaunesnis nei 18 metų amžiaus, įregistravę žvejybos veiklą Šventosios ŽRVVG teritorijoje
9.1.8.	Tinkamumo sąlygos	<ol style="list-style-type: none"> 1. remiama veikla turi būti vykdoma Šventosios ŽRVVG teritorijoje; 2. įgyvendinus projektą bus išsaugota darbo vieta (-os);

9.1.9.	Vietos projektų atrankos kriterijai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Įgyvendinant projektą investuojama į tvarias, energiją tausojančias priemones, inovatyvią infrastruktūrą, naujų paslaugų kūrimui ir mėlynosios ekonomikos augimą palaikančias priemones. 2. Išsaugomos sukurtos darbo vietos.
9.1.10.	Didžiausia paramos suma vietos projektui (Eur)	Iki 130 000
9.1.11.	Paramos lyginamoji dalis (proc.)	Iki 50 proc. arba iki 75 proc. inovatyviems ir naujas paslaugas kuriantiems projektams
9.2.1.	VPS prioritetas Nr. 1 „Tvarios ir inovatyvios bei žvejų pajamas įvairinančios infrastruktūros kūrimas ir turizmo paslaugų bei kokybės didinimas mėlynosios ekonomikos augimo kontekste“	
9.2.2.	VPS priemonė „Tvarios, žvejams reikalingos infrastruktūros vystymas Šventosios jūrų uoste (kodas BIVP-2)“	
9.2.3.	VPS priemonės tikslas: Diegti inovacijas Šventosios jūrų uosto teritorijoje vystant žvejų poreikius atitinkančią infrastruktūrą, skatinančią alternatyvių ir konkurencingų paslaugų kūrimą bei vietos verslo iniciatyvų didinimą	
9.2.4.	Priemonės apibūdinimas	<p>Parama skiriama investicijoms teikiama investicijoms į inovatyvią infrastruktūrą, kuri sudarytų sąlygas naujų ir konkurencingų paslaugų atsiradimui, tvariai naudojant vietos rekreacinius išteklius ir didinančią galimybes žvejams vystyti su žvejybos verslu susijusias alternatyvias paslaugas.</p> <p>Remiama statinių statyba ir /arba atnaujinimas, įrenginių, reikalingų naujų paslaugų teikimui, įsigijimas, reikalingos infrastruktūros įrengimas, sumanios rinkodaros paslaugos ir kitos tinkamos ir pagrįstos projekto įgyvendinimo išlaidos.</p> <p>Vadovaujantis projektiniais pasiūlymais, numatoma paremti ne mažiau kaip 1 vietos projektus, sukurti ne mažiau kaip 2,0 darbo vietas ir išlaikyta 2 sukurtos darbo vietos.</p>
9.2.5.	Pagal priemonę remiamų vietos projektų pobūdis:	
9.2.5.1	<i>pelno</i>	☒
9.2.5.2.	<i>ne pelno</i>	☐
9.2.6.	Tinkami paramos gavėjai	Labai maža arba maža įmonė (taip kaip apibrėžia LR smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas) ar fizinis asmuo ne jaunesnis nei 18 metų amžiaus, įregistravę veiklą Šventosios ŽRVVG teritorijoje

9.2.7.	Priemonės tikslinė grupė	Labai maža arba maža įmonė (taip kaip apibrėžia LR smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas) ar fizinis asmuo ne jaunesnis nei 18 metų amžiaus, įregistravę veiklą Šventosios ŽRVVG teritorijoje
9.2.8.	Tinkamumo sąlygos	1. remiama veikla turi būti vykdoma Šventosios ŽRVVG teritorijoje; 2. įgyvendinus projektą bus sukurta (-os) darbo vieta (-os);
9.2.9.	Vietos projektų atrankos kriterijai	1. Įgyvendinant projektą investuojama į naujų paslaugų kūrimą, tvarias, energiją tausojančias priemones ir mėlynosios ekonomikos augimą palaikančias priemones. 2. Sukuriama darbo vieta.
9.2.10.	Didžiausia paramos suma vietos projektui (Eur)	Iki 130 000
9.2.11.	Paramos lyginamoji dalis (proc.)	Iki 50 proc. arba iki 75 proc. inovatyviems ir naujas paslaugas kuriantiems projektams
9.3.1.VPS prioritetas Nr. 2 „Klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas, biologinės įvairovės saugojimas ir tvarus žvejybos regiono vystymas“		
9.3.2. VPS priemonė „Prisitaikymas prie klimato kaitos ir aplinkos išsaugojimas“ (kodas BIVP-3)		
9.3.3.	VPS priemonės tikslas: Padėti prisitaikyti prie klimato kaitos švelninant jos sukeltus veiksnius, saugoti aplinką bei didinti regiono gyventojų sąmoningumą	
9.3.4.	Priemonės apibūdinimas	Parama teikiama investicijoms į aplinkos kokybės gerinimą, Šventosios uosto akvatorijos valymą, biologinės įvairovės išsaugojimą, taršos jūros aplinkoje mažinimą ir darnios aplinkos formavimą. Remiama įrenginių, reikalingų naujų paslaugų teikimui, įsigijimas, Šventosios uosto akvatorijos valymas ir ilgalaikių priemonių įsigijimas ir kitos tinkamos ir pagrįstos projekto įgyvendinimo išlaidos. Vadovaujantis projektiniais pasiūlymais, numatoma paremti ne mažiau kaip 1 vietos projektą.
9.3.5.	Pagal priemonę remiamų vietos projektų pobūdis:	
9.3.5.1	<i>pelno</i>	☐
9.3.5.2.	<i>ne pelno</i>	☒
9.3.6.	Tinkami paramos gavėjai	Viešieji juridiniai asmenys: nevyriausybinė organizacija, bendruomeninė organizacija, viešoji įstaiga, savivaldybė ar savivaldybės įmonė, registruoti Šventosios ŽRVVG teritorijoje

9.3.7.	Priemonės tikslinė grupė	Viešieji juridiniai asmenys: nevyriausybinė organizacija, bendruomeninė organizacija, viešoji įstaiga, savivaldybė ar savivaldybės įmonė, registruoti Šventosios ŽRVVG teritorijoje
9.3.8.	Tinkamumo sąlygos	1. remiama veikla turi būti vykdoma Šventosios ŽRVVG teritorijoje; 2. įgyvendinus projektą bus sukurta darbo vieta (-os);
9.3.9.	Vietos projektų atrankos kriterijai	1. Įgyvendinant projektą investuojama į klimato kaitą švelninančias priemones, tvarias, energiją tausančias priemones, inovatyvią infrastruktūrą, ir inovatyvias biologinę įvairovę išsaugančias priemones. 2. Išsaugomos sukurtos darbo vietos.
9.3.10.	Didžiausia paramos suma vietos projektui (Eur)	Iki 193 000
9.3.11.	Paramos lyginamoji dalis (proc.)	iki 75 proc. inovatyviems ir naujas paslaugas kuriantiems projektams

9.4.1. VPS prioritetas Nr. 3 „Žvejų bendruomenės gyvybingumo stiprinimas per socialinės įtraukties didinimą“

9.4.2. VPS priemonė „Bendruomenių gyvybingumo stiprinimas per bendrų veiklų organizavimą“ (kodas BIVP-4)

9.4.3.	VPS priemonės tikslas: Stiprinti bendruomenių gyvybingumą, didinti jų užimtumą, skatinti iniciatyvas bendrauti, bendradarbiauti įvairiose amžiaus grupėse (ypatingai senjorus ir jaunimą), dalinti patirtimi ir žiniomis	
9.4.4.	Priemonės apibūdinimas	Parama teikiama bendruomenių aktyvinimo didinimui per bendras veiklas, renginius, šventes, kvalifikacijos skėlimo seminarus, mokymus, kūrybinių dirbtuvių organizavimą, informuotumo didinimą, į priemones skatinančias įsitraukti senjorus ir jaunimą. Remiama įrenginių ir įrangos įsigijimas, infrastruktūros įrengimas ir kitos tinkamos ir pagrįstos projekto įgyvendinimo išlaidos. Vadovaujantis projektiniais pasiūlymais, numatoma paremti ne mažiau kaip 3 vietos projektą.
9.4.5.	Pagal priemonę remiamų vietos projektų pobūdis:	
9.4.5.1	<i>pelno</i>	☐
9.4.5.2.	<i>ne pelno</i>	☒
9.4.6.	Tinkami paramos gavėjai	Viešieji juridiniai asmenys: nevyriausybinė organizacija, bendruomeninė organizacija, viešoji įstaiga, savivaldybė ar savivaldybės įmonė, registruoti Šventosios ŽRVVG teritorijoje

9.4.7.	Priemonės tikslinė grupė	Šventosios žuvininkystės regiono vietos veiklos grupės teritorijos gyventojai, lankytojai ir žvejai įregistravę savo veiklą Šventosios ŽRVVG teritorijoje
9.4.8.	Tinkamumo sąlygos	1. remiama veikla turi būti vykdoma Šventosios ŽRVVG teritorijoje; 2. projekto naudos gavėjai Šventosios ŽRVVG teritorijos gyventojai
9.4.9.	Vietos projektų atrankos kriterijai	1. Naudą gaunančių asmenų skaičius; 2. Socialinės įtraukties didinimas.
9.4.10.	Didžiausia paramos suma vietos projektui (Eur)	Iki 15 000
9.4.11.	Paramos lyginamoji dalis (proc.)	iki 100 proc.

10. VPS įgyvendinimo veiksmų planas		
	Planuojami veiksmai	Sąsaja su VPS ir priemonėmis
10.1.	2023 m.	
10.1.1.	<p><u>Susiję su VPS įgyvendinimu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ VPS patvirtinimas ŽRVVG narių susirinkime; ➤ VPS pateikimas NMA vertinimui; ➤ Esant poreikiui VPS koregavimas/taisymas pagal NMA vertintojų ir ekspertų pastabas ir kt. veiksmai, susiję su VPS vertinimu; ➤ VPS įgyvendinimo sutarties derinimas su NMA ir jos pasirašymas; 	Visi VPS prioritetai ir priemonės
10.1.2.	<p><u>Susiję su ŽRVVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ŽRVVG valdybos narių ir visuomenės informavimas apie pasirašytą sutartį; ➤ ŽRVVG VPS įgyvendinimui administravimo grupės darbuotojų atranka, viešųjų pirkimų tvarkos parengimas/ atnaujinimas, viešinimo plano parengimas/ atnaujinimas; 	Visi VPS prioritetai ir priemonės
10.2.	2024 m.	
10.2.1.	<p><u>Susiję su VPS įgyvendinimu (VPS administravimu ir VP įgyvendinimu):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Informacinio stendo įrengimas; • Informacijos, susijusios su VPS įgyvendinimu (sąlygų finansavimo aprašai, kvietimai teikti paraiškas, jų vertinimo grafikai, ir planuojami rezultatai), informacijos talpinimas svetainėje; • Konsultacijos su potencialiais VP pareiškėjais, siekiant gerinti paraiškų kokybę; <p>I kvietimas teikti paraiškas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • VP dokumentacijos I kvietimui parengimas, aptarimas, pristatymas ŽRVVG valdybai, patvirtinimas, VP atrankos kriterijų rengimas; • I kvietimo paraiškų gavimas, jų vertinimas, ŽRVVG posėdžio organizavimas ir finansuotųjų VP tvirtinimas; • I kvietimo VP įgyvendinimo stebėseną ir kontrolę. <ul style="list-style-type: none"> • Mokėjimo prašymų teikimas NMA. 	Visi VPS prioritetai ir priemonės

	<ul style="list-style-type: none"> • VPS įgyvendinimo stebėsenai reikalingų duomenų rinkimas ir analizė; • VPS įgyvendinimo eigos apžvalga ir aptarimas; • Metinės VPS įgyvendinimo ataskaitos rengimas, tvirtinimas; <p>II kvietimas teikti paraiškas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • VP dokumentacijos II kvietimui parengimas, aptarimas, pristatymas ŽRVVG valdybai, patvirtinimas, VP atrankos kriterijų rengimas; • II kvietimo paraiškų gavimas, jų vertinimas, ŽRVVG posėdžio organizavimas ir finansuotųjų VP tvirtinimas; • II kvietimo VP įgyvendinimo stebėseną ir kontrolė. 	
10.2.2.	<p><u>Susiję su ŽVVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Veikla susijusi su VPS įgyvendinimu, veiklų viešinimas, informacijos talpinimas interneto svetainėje; • Konsultacijų teikimas potencialiems VP pareiškėjams pagal parengtus I ir II kvietimo priemones. 	Visi VPS prioritetai ir priemonės
10.3.	2025 m.	
10.3.1.	<p>Susiję su VPS įgyvendinimu:</p> <p>III kvietimas teikti paraiškas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • VP dokumentacijos III kvietimui parengimas, aptarimas, pristatymas ŽRVVG valdybai, patvirtinimas, VP atrankos kriterijų rengimas; • III kvietimo paraiškų gavimas, jų vertinimas, ŽRVVG posėdžio organizavimas ir finansuotųjų VP tvirtinimas; • III kvietimo VP įgyvendinimo stebėseną ir kontrolė. <ul style="list-style-type: none"> • VPS įgyvendinimo stebėsenai reikalingų duomenų rinkimas ir analizė; • VPS įgyvendinimo eigos apžvalga ir aptarimas; • Metinės VPS įgyvendinimo ataskaitos rengimas, tvirtinimas; • <p>IV kvietimas teikti paraiškas:</p>	Visi VPS prioritetai ir priemonės

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>VP dokumentacijos IV kvietimui parengimas, aptarimas, pristatymas ŽRVVG valdybai, patvirtinimas, VP atrankos kriterijų rengimas;</i> • <i>IV kvietimo paraiškų gavimas, jų vertinimas, ŽRVVG posėdžio organizavimas ir finansuotinių VP tvirtinimas;</i> • <i>IV kvietimo VP įgyvendinimo stebėseną ir kontrolę.</i> 	
10.3.2.	<p>Susiję su ŽVVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Veikla susijusi su VPS įgyvendinimu, veiklų viešinimas, informacijos talpinimas interneto svetainėje;</i> • <i>Konsultacijų teikimas potencialiems VP pareiškėjams pagal parengtus III ir IV kvietimo priemones.</i> 	Visi VPS prioritetai ir priemonės
10.4.	2026 m.	
10.4.1.	<p>Susiję su VPS įgyvendinimu: <i>V kvietimas teikti paraiškas:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>VP dokumentacijos IV kvietimui parengimas, aptarimas, pristatymas ŽRVVG valdybai, patvirtinimas, VP atrankos kriterijų rengimas;</i> • <i>IV kvietimo paraiškų gavimas, jų vertinimas, ŽRVVG posėdžio organizavimas ir finansuotinių VP tvirtinimas;</i> • <i>IV kvietimo VP įgyvendinimo stebėseną ir kontrolę.</i> • <i>VPS įgyvendinimo stebėsenai reikalingų duomenų rinkimas ir analizė;</i> • <i>VPS įgyvendinimo eigos apžvalga ir aptarimas;</i> • <i>Metinės VPS įgyvendinimo ataskaitos rengimas, tvirtinimas</i> 	Visi VPS prioritetai ir priemonės
10.4.2.	<p>Susiję su ŽVVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Veikla susijusi su VPS įgyvendinimu, veiklų viešinimas, informacijos talpinimas interneto svetainėje;</i> • <i>Konsultacijų teikimas potencialiems VP pareiškėjams pagal parengtas IV kvietimo priemones.</i> 	Visi VPS prioritetai ir priemonės
10.5.	2027 m.	
10.5.1.	<p>Susiję su VPS įgyvendinimu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>VPS įgyvendinimo stebėsenai reikalingų duomenų rinkimas ir analizė;</i> 	Visi VPS prioritetai ir priemonės

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Gautinės VPS įgyvendinimo ataskaitos rengimas, tvirtinimas ir teikimas.</i>	
10.5.2.	Susiję su ŽVVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimu: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Veikla susijusi su VPS įgyvendinimu, veiklų viešinimas, informacijos talpinimas interneto svetainėje;</i>	Visi VPS prioritetai ir priemonės

11. VPS finansinis planas					
VPS finansinis planas pagal prioritetus:					
11.1.	Prioriteto Nr.	VPS prioriteto pavadinimas	Planuojama paramos lėšų suma (Eur)		Planuojama lėšų (proc.)
11.1.1.	I	Tvarios ir inovatyvios bei žvejų pajamas įvaitinančios infrastruktūros kūrimas ir turizmo paslaugų bei kokybės didinimas mėlynosios ekonomikos augimo kontekste	520 000		68,60
11.1.2.	II	Klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas, biologinės įvairovės saugojimas ir tvarus žvejybos regiono vystymas	193 000		25,46
11.1.3.	III	Žvejų bendruomenės gyvybingumo stiprinimas per socialinės įtraukties didinimą	45 000		5,94
			Iš viso: 758 000		Iš viso: 100
VPS finansinis planas pagal priemones:					
11.2.	VPS priemonės pavadinimas	VPS prioriteto Nr., kuriam priskiriama priemonė	VPS priemonės kodas	Planuojama lėšų suma (Eur)	Planuojama lėšų (proc.)
11.2.1.	Su žvejybos verslu susijusių alternatyvių paslaugų kūrimas Šventosios jūrų uoste	I	BIVP-1	390 000	51,45
11.2.2.	Tvarios, žvejams reikalingos infrastruktūros vystymas	I	BIVP-2	130 000	17,15

12. VPS įgyvendinimo rodikliai							
12.1. VPS pasiekimų rodikliai:							
* Jeigu pagal VPS vertinimo rezultatus nebus skirta didžiausia galima paramos suma VPS įgyvendinti, rodiklio reikšmė proporcingai bus mažinama. Skyrus papildomas rezervo lėšas VPS įgyvendinti, rodiklio reikšmė proporcingai bus didinama.							
Eil. Nr.	VPS įgyvendinimo rodiklių pavadinimas	EJRŽAF specifiniai tikslai nustatyti Aprašo 4 priedo III skyriaus:				Iš viso:	
		7.1 p.	7.2 p.	7.3 p.	7.4 p.		
12.1.1.	Paremtų vietos projektų skaičius (vnt.):						
12.1.1.1.	Paremtų vietos projektų skaičius (vnt.)	4	0	1	3		8
12.1.1.2.	Paremtų vietos projektų, kuriuos pateikė vietos valdžios institucija (savivaldybė) arba valstybės institucija / organizacija, skaičius (vnt.)	0	0	1	0		1
12.1.1.3.	Paremtų vietos projektų, kuriuos pateikė mažos ir vidutinės įmonės, skaičius (vnt.)	4	0	0	2		6
12.1.1.4.	Paremtų vietos projektų, kuriuos pateikė fiziniai asmenys, skaičius (vnt.):	1			1		2
12.1.1.4.1.	<i>iš jų iki 40 m.</i>	0	0	0	0	<i>iš viso:</i>	<i>moterų 0</i> <i>vyrų 0</i>
12.1.1.4.2.	<i>iš jų vyresni kaip 40 m.</i>	1	0	0	1	<i>iš viso:</i>	<i>moterų 1</i> <i>vyrų 1</i>
12.1.1.5.	Paremtų vietos projektų, kuriuos pateikė 12.1.1.3–12.1.1.4 papunkčiuose neišvardyti asmenys, skaičius (vnt.)	0	0	0	0		0
12.1.2.	Priemonės kodas: BIVP-1						
12.1.2.1.	Paremtų vietos projektų skaičius (vnt.)	3	-	-	-		3
12.1.3.	Priemonės kodas: BIVP-2						
12.1.3.1.	Paremtų vietos projektų skaičius (vnt.)	1	-	-	-		1
12.1.4.	Priemonės kodas: BIVP-3						
12.1.4.1.	Paremtų vietos projektų skaičius (vnt.)	-		1	-		1
12.1.5.	Priemonės kodas: BIVP-4						
12.1.5.1.	Paremtų vietos projektų skaičius (vnt.)	-		-	3		3

12.2. VPS pasiekimų tikslo rodikliai (<i>angl. target</i>)						
Eil. Nr.	VPS įgyvendinimo rodiklių pavadinimas	EJRŽAF specifiniai tikslai nustatyti Aprašo 4 priedo III skyriaus:				
		7.1 p.	7.2 p.	7.3 p.	7.4 p.	Iš viso:
12.2.1.	Sukurtų naujų darbo vietų (naujų etatų) skaičius įgyvendinus vietos projektus (vnt.) (CR06):	3	0	0	0	3
12.2.2.	Išsaugotų darbo vietų skaičius įgyvendinus vietos projektus (vnt.) CR07);	3	0	0	0	3
12.2.3.	Įkurtų įmonių skaičius (vnt.) CR03);	0	0	0	0	0
12.2.4.	Naudą gaunantys asmenys (vnt.) CR08)					
12.2.5.	Sudarytos sąlygos inovacijoms – naujų produktų, paslaugų, procesų, verslo modelių ar metodų skaičius (vnt.) CR14);	4	0	0	0	4
12.2.6.	Paremtų subjektų, didinančių išteklių naudojimo efektyvumą gamybos ir (arba) perdirbimo veikloje, skaičius (vnt.) CR17);	0	0	0	0	0
12.2.7.	Paremtų tvarių maisto sistemų plėtojimo remiant suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimo veiklas projektų skaičius (vnt.) CR13);	0	0	1	0	1
12.2.8.	Projektų, kuriais prisidedama prie geros aplinkos būklės, įskaitant gamtos atkūrimą, išsaugojimą, ekosistemų apsaugą, biologinę įvairovę, gyvūnų sveikatą ir gerovę, skaičius (vnt.) CR10);	0	0	1	0	1
12.2.9.	Padidintas vietos bendruomenės ir žuvininkystės sektoriaus informuotumas – subjektų, kurie gauna naudos iš skatinimo ir informavimo veiklos, skaičius (vnt.) CR16);	0	0	0	3	3
12.2.10.	Paremtų socialinių tvarumą didinančių subjektų skaičius (vnt.) CR11);	0	0	0	1	1
12.2.11.	Parengtų duomenų rinkiniai ir suteiktų konsultacijų skaičius (vnt.) CR21).	0	0	1	0	1

13. VPS įgyvendinimo vidaus valdymas ir stebėsena		
13.1.	VPS įgyvendinimo valdymo ir stebėsenos funkcijos pagal subjektus	
13.1.1.	ŽVVG nariai	<p>ŽRVVG visuotinis narių susirinkimas:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ keičia ŽRVVG įstatus; ➤ tvirtina ŽRVVG valdybos parengtą ŽRVVG veiklos programą, strategiją; ➤ renka ir atšaukia iš pareigų ŽRVVG valdybą (gali atšaukti arba perrinkti pavienius jos narius nepasibaigus jų kadencijai) ir ŽRVVG pirmininką; ➤ skiria ir atšaukia revizorių (auditorių ar audito įmonę); ➤ išklausoma ir įvertina revizoriaus (auditoriaus ar audito įmonės) patikrinimo rezultatus, imasi priemonių revizoriaus (auditoriaus ar audito įmonės) nustatytiems trūkumams ir pažeidimams pašalinti; ➤ tvirtina metinę finansinę atskaitomybę, ŽRVVG veiklos ataskaitą, kitas valdymo organo ataskaitas; ➤ nustato, keičia ŽRVVG nario stojamojo įnašo dydį ir nario mokesčio dydį bei jų mokėjimo tvarką; ➤ teisės aktų nustatyta tvarka priima sprendimą dėl ŽRVVG pertvarkymo ar pabaigos (reorganizavimo ar likvidavimo); priima sprendimus steigti ar likviduoti ŽRVVG padalinius; ➤ priima sprendimą dėl kitų juridinių asmenų steigimo ar dėl tapimo kitų juridinių asmenų dalyviu; ➤ sprendžia kitus Asociacijų įstatyme ir ŽRVVG įstatuose visuotinio narių susirinkimo kompetencijai priskirtus klausimus, jei pagal Asociacijų įstatymą, tai nepriskirta kitų ŽRVVG organų kompetencijai ir jei pagal esmę tai nėra ŽRVVG valdymo organų funkcijos.
13.1.2.	ŽVVG valdymo organo nariai	<p>ŽRVVG valdyba:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ svarsto naujų ŽRVVG narių prašymus dėl priėmimo į ŽRVVG ir teikia juos ŽRVVG visuotiniam narių susirinkimui; ➤ šaukia visuotinį narių susirinkimą kaip tai nustatyta šiuose įstatuose; ➤ pagal kompetenciją teikia pasiūlymus dėl ŽRVVG veiklos;

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ pagal kompetenciją rengia ŽRVVG veiklos programą, planus, analizuoja jų įgyvendinimą, teikia pasiūlymus visuotiniam narių susirinkimui dėl jų įgyvendinimo gerinimo bei teikia šiuos dokumentus tvirtinti ŽRVVG visuotiniam narių susirinkimui; ➤ inicijuoja įstatų pakeitimus ir papildymus; ➤ svarsto labdaros ir paramos teikimo klausimus bei sprendžia kitus įstatuose ŽRVVG valdybai priskirtus lėšų paskirstymo klausimus; ➤ pagal kompetenciją vykdo iš dalies ar visiškai ŽRVVG lėšomis finansuojamų projektų atranką, sudaro projektų atrankos ir vertinimo komisiją; ➤ nustato ŽRVVG vidaus tvarką ir santykių su trečiaisiais asmenimis principus bei pagal kompetenciją tvirtina ŽRVVG funkcijoms vykdyti būtinus ŽRVVG vidaus dokumentus; ➤ atsiskaito už ŽRVVG valdybos veiklą ŽRVVG visuotiniam narių susirinkimui; ➤ priima sprendimus dėl ŽRVVG valdymo struktūros, pareigybių, etatų, atlyginimų dydžių nustatymo, pareigybių aprašymų tvirtinimo; ➤ palaiko ryšius su tarptautinėmis organizacijomis, jei tai nepažeidžia teisės aktų reikalavimų; ➤ tvirtina informacijos, kuri turi būti laikoma konfidencialia, sąrašą; ➤ priima sprendimus dėl siūlymo ŽRVVG visuotiniam narių susirinkimui priimti ir pašalinti narius iš ŽRVVG; ➤ pagal kompetenciją planuoja ir nustato ŽRVVG veiklos gaires, sprendžia dėl įvairių ŽRVVG veiklos strategijų, tyrimų rengimo, sprendžia dėl ŽRVVG dalyvavimo įvairiose programose, projektuose, renginiuose, tvirtina trumpalaikius ŽRVVG veiklos planus ir kitus įvairius, aktualius strateginius dokumentus, gali inicijuoti ŽRVVG strategijos tikslinimus, keitimus bei rengti ir tvirtinti kitus dokumentus nustatytus ŽRVVG valdybos darbo reglamente; ➤ priima sprendimus dėl ŽRVVG turto įkeitimo (kai turtas įkeičiamas ŽRVVG prievolėms užtikrinti); ➤ priima sprendimą dėl pinigų skolinimosi iš kredito įstaigų; ➤ priima sprendimus dėl ŽRVVG buveinės keitimo; ➤ priima kitus Lietuvos Respublikos norminiuose aktuose, ŽRVVG įstatuose ar visuotinio narių susirinkimo sprendimuose ŽRVVG valdybos kompetencijai priskirtus sprendimus. <p>ŽRVVG pirmininkas:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ atsako už ŽRVVG veiklos organizavimą ir jos tikslų įgyvendinimą;
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ atstovauja ŽRVVG, jos vardu sudaro ir pasirašo sandorius su fiziniais ir juridiniais asmenimis. Pagal savo kompetenciją atstovauja ŽRVVG interesams valstybinėse, savivaldybės įstaigose, nevyriausybinėse organizacijose, teismuose, santykiuose su fiziniais ir juridiniais asmenimis; ➤ organizuoja ir koordinuoja ŽRVVG administracijos veiklą; ➤ ŽRVVG valdybai pritarus teisės aktų nustatyta tvarka priima ir atleidžia administracijos darbuotojus, sudaro ir nutraukia su jais darbo sutartis ar pakeičia darbo sutarčių sąlygas; ➤ registruoja asociacijos narius ir veda jų sąrašą; ➤ atidaro sąskaitas bankuose; ➤ rengia ŽRVVG veiklos programą, planus, strategijų gaires bei kitus ŽRVVG veiklai būtinus dokumentus ir teikia juos pagal kompetenciją svarstyti ŽRVVG valdybai; ➤ kartu su ŽRVVG valdyba parengia ir suformuoja bendrą ŽRVVG veiklos programą, ataskaitą bei teikia jas svarstyti ir tvirtinti ŽRVVG visuotiniam narių susirinkimui; ➤ atsiskaito už ŽRVVG veiklą visuotiniam narių susirinkimui; ➤ teikia ŽRVVG valdybai ir ŽRVVG visuotiniam narių susirinkimui jų veiklai reikalingą informaciją ir dokumentus; ➤ priima kitus ŽRVVG įstatuose, ŽRVVG narių visuotinio susirinkimo ar ŽRVVG valdybos, sprendimuose ŽRVVG pirmininko kompetencijai priskirtus sprendimus.
13.1.3.	VPS administravimo vadovas	<ul style="list-style-type: none"> ➤ įgyvendina ŽRVVG visuotinio narių susirinkimo, ŽRVVG valdybos sprendimus, vykdo ŽRVVG pirmininko įsakymus ir kitus pavedimus; ➤ pagal kompetenciją užtikrina ŽRVVG tikslų ir uždavinių įgyvendinimą; ➤ pagal Lietuvos Respublikos galiojančius teises aktus ir ŽRVVG galiojančius vidaus dokumentus teikia informaciją tretiesiems asmenims; ➤ už savo veiklą pagal kompetenciją atsiskaito ŽRVVG visuotiniam narių susirinkimui, ŽRVVG valdybai, ŽRVVG pirmininkui; ➤ pagal kompetenciją atlieka kitas funkcijas, neprieštaraujančias ŽRVVG tikslams, ŽRVVG įstatams, veiklos dokumentams bei Lietuvos Respublikos teisės aktams. ➤ užtikrina ŽRVVG administracijos darbą, įgyvendinant VPS pagal taisyklių reikalavimus, metodinius ŽRVVG administravimo nurodymus, ➤ pagal kompetenciją valdo, kontroliuoja paramos lėšų srautus pagal viešųjų lėšų administravimo tvarką.
13.1.4.	VPS finansininkas (buhalteris)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ tvarko VPS ir kitas ŽRVVG sąskaitas, finansinius srautus bei apskaitos dokumentus pagal Lietuvos Respublikos įstatymus;

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ tvarko ŽRVVG apskaitą pagal LR įstatymus, rengia ir teikia finansines ataskaitas Valstybinei mokesčių inspekcijai ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai, taip pat kitoms institucijoms, turinčioms teisę reikalauti atitinkamų ataskaitų; ➤ rengia projektų finansines operacijas ir tvarko dokumentus; ➤ kontroliuoja išlaidas patvirtinančių dokumentų atitikimą, duomenų teisingumą; ➤ rengia tarpinius ir galutinius VPS mokėjimo prašymus paramos sutartyje numatytu laiku; ➤ pildo darbo laiko apskaitos žiniaraščius; ➤ bendrauja dėl projekto finansinių klausimų su paramos teikėju ir kitomis ES lėšas administruojančiomis institucijomis, projekte parinktais rangovais, auditoriais; ➤ teikia pasiūlymus ir informaciją apie projektų finansinį vykdymą, problemas bei trūkumus VPS administravimo vadovui, ŽRVVG pirmininkui, ŽRVVG valdybai, ŽRVVG visuotiniam narių susirinkimui ir projektą administruojančioms bei kontroliuojančioms institucijoms; ➤ vykdo kitus ŽRVVG vadovo pavedimus, susijusius su VPS įgyvendinimu; ➤ konsultuoja dėl iškilusių klausimų, teikia paaiškinimus ir kitą papildomą informaciją ŽRVVG pirmininkui, ŽRVVG valdybai, ŽRVVG nariams, VPS administravimo vadovui ir visiems vietos projektų pareiškėjams ir vykdytojams.
13.1.5.	kiti ŽVVG administracijos darbuotojai:	
13.1.5.1.	VPS administratorius (-iai)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rengia VPS ir kitų ŽRVVG vykdomų projektų įgyvendinimo ataskaitas; ➤ administruoja vietos projektus, konsultuoja vietos projektų pareiškėjus projektų rengimo ir įgyvendinimo klausimais; ➤ teikia informaciją VPS administravimo vadovui, ŽRVVG pirmininkui ir valdybai; ➤ protokoluoja valdybos posėdžius; ➤ teikia visą informaciją, susijusią su projekto įgyvendinimu, visoms suinteresuotoms institucijoms, ir visiems suinteresuotiems fiziniams bei juridiniams asmenims; ➤ tvarko ir prižiūri vietos projektų bylas; ➤ rengia kvietimų teikti vietos projektų paraiškas dokumentaciją; ➤ organizuoja ir vykdo ŽRVVG viešuosius pirkimus, rengia ir teikia viešųjų pirkimų ataskaitas; ➤ vykdo kitus ŽRVVG vadovo pavedimus, susijusius su VPS įgyvendinimu.
13.1.5.2.	VPS viešųjų ryšių specialistas (-ai)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rengia informaciją apie VPS ir kitų ŽRVVG projektų įgyvendinimą ir talpina ŽRVVG svetainėje bei kitose žiniasklaidos priemonėse; ➤ organizuoja arba dalyvauja organizuojant ŽRVVG renginius;

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ organizuoja viešųjų ryšių kompanijas, kurios skirtos informuoti visuomenę apie VPS įgyvendinimą ir ŽRVVG veiklą; ➤ informuoja potencialius vietos projektų pareiškėjus, juos aktyvina; ➤ organizuoja ŽRVVG ir pareiškėjų mokymus, seminarus, konferencijas, kitus renginius; ➤ konsultuoja vietos projektų pareiškėjus viešųjų pirkimų klausimais; ➤ vykdo kitus VPS administravimo vadovo pavedimus, susijusius su VPS įgyvendinimu.
13.2.	ŽVVG darbuotojų gebėjimai įgyvendinti VPS	
13.2.1.	VPS administravimo vadovas	Aukštasis universitetinis arba jam prilygintas išsilavinimas ir ne mažesnė nei 3 metų darbo patirtį projektų valdymo srityje; arba ne mažesnė negu 5 metų darbo patirtis VPS, dvisektorių VPS ar kaimo vietovių vietos plėtros strategijų administravimo ir įgyvendinimo srityje
13.2.2.	VPS finansininkas ir (arba) buhalteris	Aukštasis išsilavinimas buhalterinės apskaitos tvarkymo srityje ir ne mažesnė nei 2 metų darbo patirtis buhalterinės apskaitos tvarkymo ir (arba) finansų valdymo srityje; arba ne mažesnė negu 2 metų darbo patirtis buhalterinės apskaitos tvarkymo ir (arba) finansų valdymo srityje įgyvendinant VPS, dvisektoriaus VPS ar kaimo vietovių vietos plėtros strategijas
13.2.3.	kiti ŽVVG administracijos darbuotojai:	
13.2.3.1.	VPS administratorius	Aukštasis išsilavinimas ir ne mažesnė negu 1 metų darbo patirtis projektų valdymo srityje; arba ne mažesnė negu 2 metų darbo patirtį VPS, dvisektorių VPS ar kaimo vietovių vietos plėtros strategijų administravimo ir įgyvendinimo srityje
13.2.3.2.	VPS viešųjų ryšių specialistas	Aukštasis išsilavinimas arba ne mažesnė negu 1 metų darbo patirtį VPS, dvisektorių VPS ar kaimo vietovių vietos plėtros strategijų administravimo ir įgyvendinimo srityje
13.3.	VPS įgyvendinimo valdymo ir stebėsenos vidaus sistemos apibūdinimas	
13.3.1.	<p style="text-align: center;"><u>VPS ĮGYVENDINIMO VALDYMO VIDAUS SISTEMOS APIBŪDINIMAS</u></p> <p>ŽRVVG sukurta horizontalios ir vertikalios partnerystės principu, vienija pilietinės visuomenės, verslo ir vietos valdžios, atstovus. ŽRVVG valdymo sistema ir organizacinė struktūra vykdoma pagal ŽRVVG įstatuose numatytą reglamentą, ŽRVVG administracijos darbo reglamentą, ŽRVVG valdybos darbo reglamentą. ŽRVVG narių skaičius yra kintantis, nes ji yra atvira naujiems nariams – tiek juridiniams, tiek fiziniams, veikiantiems ar gyvenantiems ŽRVVG teritorijoje. ŽRVVG užtikrina lanksčią, atvirą ir nediskriminuojančią (lyties, tautinės kilmės, amžiaus, religijos ar įsitikinimų, negalios, šeimyninės padėties, lytinės orientacijos pagrindu) priėmimo tvarką.</p>	

ŽRVVG valdymą ir stebėseną reglamentuoja įstatai. Juose apibrėžta kiekvieno valdymo organo funkcijos ir veiklos ribos. Valdyme išskiriamos trys pakopos: 1) ŽRVVG narių visuotinis susirinkimas; 2) ŽRVVG valdyba; 3) ŽRVVG pirmininkas.

VPS ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS VIDAUS SISTEMOS APIBŪDINIMAS

ŽRVVG už VPS įgyvendinimo rezultatus, įskaitant įgyvendintus VPS įgyvendinimo vidaus stebėsenos veiksmus atsiskaito teikdama metines VPS įgyvendinimo ataskaitas. ŽRVVG, vadovaudamasi metiniais VPS įgyvendinimo rezultatais, rengia ir iki kiekvienų einamųjų metų vasario 1 d. pateikia NMA metinę VPS įgyvendinimo ataskaitą už praėjusius kalendorinius metus.

VPS ADMINISTRAVIMO VADOVAS

Renka informaciją apie narių pokyčius pagal pilietinės visuomenės, verslo, vietos valdžios sektorius;
 Renka informaciją apie valdymo organo, atsakingo už VPS įgyvendinimo sprendimus, narių pokyčius pagal pilietinės visuomenės, verslo, vietos valdžios sektorius;
 Renka informaciją apie darbuotojų pokyčius;
 Renka informaciją apie vidaus valdymo, stebėsenos ir vertinimo veiksmus, atliktus kiekvienais ataskaitiniais metais;
 Renka informaciją apie VPS keitimus ir įgyvendinimo pamokas.

VPS ADMINISTRATORIUS (-IAI)

Renka bendrą ir detalią informaciją apie vietos projektų (toliau - VP) įgyvendinimo pažangą kiekvienais ataskaitiniais metais:
 apie paskelbtus kvietimus iš viso ir pagal VPS prioritetus, priemones ir jų veiklos sritis;
 apie gautus vietos projektus iš viso ir pagal VPS prioritetus, priemones ir jų veiklos sritis;
 apie įvertintus vietos projektus iš viso ir pagal VPS prioritetus, priemones ir jų veiklos sritis;
 apie patvirtintus vietos projektus iš viso ir pagal VPS prioritetus, priemones ir jų veiklos sritis;
 apie pasirašytas vietos projektų sutartis iš viso ir pagal VPS prioritetus, priemones ir jų veiklos sritis;
 apie įgyvendinamus vietos projektus iš viso ir pagal VPS prioritetus, priemones ir jų veiklos sritis;
 apie įgyvendintus vietos projektus iš viso ir pagal VPS prioritetus, priemones ir jų veiklos sritis;
 nustato geruosius įgyvendintų vietos projektų pavyzdžius, kurie prisideda prie skirtingų ES žuvininkystės politikos prioritetų tikslinių sričių įgyvendinimo;
 nustato problemas, su kuriomis buvo susidurta ataskaitiniais metais, siekiant vietos projektų įgyvendinimo pažangos;
 renka informaciją apie VPS įgyvendinimo rodiklius, nurodytus VPS 12 punkte ir susijusius su vietos projektų įgyvendinimu, kurie pasiekiami kiekvienais ataskaitiniais metais:

- 1) įvertina VPS pasiekimų produkto rodiklius pagal ESIF teminius tikslus bei EJŖŽF prioritetus ir tikslines sritis iš viso ir pagal VPS priemones ir jų veiklos sritis;
- 2) įvertina VPS pasiekimų tikslo rodiklius pagal ESIF teminius tikslus bei EJŖŽF prioritetus ir tikslines sritis iš viso.

VPS VIEŠUJŲ RYŠIŲ SPECIALISTAS

Renka informaciją apie ŽRVVG teritorijos gyventojų aktyvinimo veiksmus atliktus kiekvienais ataskaitiniais metais, identifikuoja jų sąsajas su VPS įgyvendinimo veiksmų planu. Renka informaciją apie veiksmus, kurie atlikti siekiant įgyvendinti LEADER metodo principus ir horizontaliuosius principus bei prioritetus pagal kiekvieną principą ir prioritetą atskirai kiekvienais ataskaitiniais metais, nustato sąsajas su VPS nuostatomis.

VPS FINANSININKAS IR (ARBA) BUHALTERIS

Renka finansinę informaciją apie VPS administravimo išlaidas ir jų poreikį kiekvienais ataskaitiniais metais. Metinėje VPS įgyvendinimo ataskaitoje teikiami duomenys apie VPS įgyvendinimo pažangą ir rezultatus nuo ataskaitinių metų sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. Metinė VPS įgyvendinimo ataskaita tvirtinama VPS vykdytojos visuotinio narių susirinkimo. ŽRVVG dalyvauja VPS įgyvendinimo vertinime atlikdama VPS įgyvendinimo vidaus vertinimą. ŽRVVG vertina VPS įgyvendinimo stebėsenos duomenis ir rodiklius, identifikuoja VPS įgyvendinimo problemas, informuoja apie tai NMA ir (arba) ŽŪM, taip pat teikia joms siūlymus dėl VPS įgyvendinimo problemų sprendimo.

INFORMACIJOS APIE VPS ĮGYVENDINIMO EIGĄ TEIKIMO TVARKA ĮGYVENDINANT VPS DALYVAUJANTIEMS ŽRVVG SUBJEKTAMS

ŽRVVG organizuoja įvairius informacinius renginius, konferencijas, seminarus, mokymus, kurių metu VPS dalyvaujantys subjektai informuojami apie VPS eigą, planuojamus kvietimus teikti vietos projektų paraiškas. Kiekvienais metais ŽRVVG organizuoja visuotinį ataskaitinį ŽRVVG susirinkimą, kurio metu yra tvirtinama ŽRVVG administracijos, ŽRVVG pirmininko ataskaitos. Susirinkimo metu yra pateikiama visa informacija susijusi su VPS įgyvendinimu. Taip pat ŽRVVG dirba darbuotojas - Viešųjų ryšių specialistas - tiesiogiai susijęs su informacijos pateikimu visiems VPS dalyvaujantiems subjektams ir visai visuomenei.

ATSKAITOMYBĖS (PAVALDUMO) SISTEMA, TAIKOMA ĮGYVENDINANT VPS

Atskaitomybės (pavaldumo) tarp atskirų įgyvendinant VPS dalyvaujančių ŽRVVG subjektų sistemą reglamentuoja įstatai. Juose aprašytos kiekvieno organo funkcijos ir veiklos ribos.

ATSAKOMYBĖS SISTEMA, TAIKOMA ĮGYVENDINANT VPS

	<p>ŽRVVG administracijos darbą, teises ir pareigas, atsakomybę reglamentuoja ŽRVVG administracijos darbo tvarkos taisyklės, pareigybių aprašymai, ŽRVVG pirmininko įsakymai. Darbuotojai už funkcijų bei pareigų vykdymą atsako darbo tvarkos taisyklių ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka. VPS administruojantiems darbuotojams už darbo drausmės pažeidimus gali būti skiriamos drausminės nuobaudos Darbo kodekso nustatyta tvarka.</p>
--	--